

Årsrapport 2009
Akershus Energi Konsern
Akershus Energi AS
Org. nr. 976 542 606

**Akershus
Energi**

Innhold

	Side
Årsberetning 2009	4
Konsernstruktur	4
Arbeidsmiljø og personale	5
Akershus Energi AS	5
Akershus Energi konsern	6
Ytre miljø	7
Produksjon	7
Positive tilskudd	7
Eget forbruk	8
Utslipp til luft	8
Avfall	8
Resultat, investeringer, finansiering og likviditet	9
Akershus Energi AS	9
Konsern	9
Finansiell risiko og økonomiske resultater	11
Disponering av årets resultat	12
Vannkraftproduksjon	13
Vannkraft - Krafthandel	14
Fjernvarme	15
Eierstyring og selskapsledelse - Corporate Governance	16
Utsikter og satsning på ren fornybar energi	16
Årsregnskap 2009 Akershus Energi Konsern	19
Noteoversikt konsernregnskap	24
Årsregnskap 2009 Akershus Energi AS	63
Noteoversikt Akershus Energi AS	68
Erklæring fra styret og konsernsjef	81
Revisjonsberetning	83
Økonomi og miljø	85
Akershus Energi og samfunnet	87
Utfordringer i 2009 og 2010	88
Interessentdialog	88
Medarbeidere	88
Eiere	89
Leverandører, kunder, samarbeidspartnere, långivere og myndigheter	89
Forbrukere	89
Kommuner	90

Skoler	90
Forsknings- og utdanningsinstitusjoner	90
Folk flest	90
Nasjonale myndigheter	90
Organisasjoner	91
Økonomi	91
Sikker økonomi- og risikostyring	91
Investeringer i fjernvarme og vannkraft	92
Betydning for lokalsamfunnet	92
Lønn, pensjoner og forsikringer	92
Sponsorater	92
Miljø	93
Fjernvarme og Akershus EnergiPark	93
Effektivisering av vannkraft	94
Bevaring og tilrettelegging for bruk av naturområdene rundt anleggene	94
Utslipp	94
Utslippstabell	94
Avfall	94
Miljøuhell	95
Sosiale forhold	95
Rekrutteringstiltak	95
Dokumentasjonssenter	96
Trivsel og lavt sykefravær	96
Etiske retningslinjer	97
Universell utforming	97
Badeanlegget på Rånåsfoss	97

Årsberetning 2009

Akershus Energi AS er morselskap i Akershus Energi konsernet. Samtlige aksjer eies av Akershus fylkeskommune. Konsernselskapenes virksomhet er i hovedsak lokalisert i Akershus fylke, med morselskapets hovedkontor på Rånåsfoss i Sørum kommune.

Konsernet har som strategi å investere i stor- og småskala vannkraft og i fjernvarme i årene fremover. Spesielt innen regionen har konsernet betydelige målsetninger om investeringer knyttet til fjernvarme.

Konsernregnskapet for 2009 for Akershus Energi er utarbeidet etter internasjonale regnskapsprinsipper (IFRS). Morselskapet, Akershus Energi AS, sitt årsregnskap utarbeides etter gjeldende norske regnskapsregler.

I årsregnskapet er forutsetningen om fortsatt drift lagt til grunn da det etter styrets oppfatning ikke er forhold som tilsier noe annet.

Konsernstruktur

I 2009 har konsernets virksomhet i hovedsak bestått av produksjon og omsetning av elektrisk energi basert på vannkraft og fjernvarme basert på varmepumper og biobrensel. I 2009 har vi hatt små midlertidige fyringsentraler i Lørenskog, Lillestrøm og Sørumsand som er fyrt på fossilt brensel.

Vannkraftvirksomheten har vært drevet gjennom morselskapet Akershus Energi AS og datterselskapene Akershus Kraft AS, Glomma Kraftproduksjon AS, Skien Kraftproduksjon AS, Øvre Hallingdal Kraftproduksjon AS, Lågen og Øvre Glomma Kraftproduksjon AS og Halden Kraftproduksjon AS.

Konsernet har eierandeler i fjernvarmevirksomhet gjennom konsernselskapene Akershus Energi Varme AS (100 %), Bio Varme Akershus AS (60 %) og Bio Varme AS (42 %).

Fjernvarmevirksomheten er et definert satsningsområde for Akershus Energi konsernet, og det er lagt opp til betydelige investeringer innen dette virksomhetsområdet i årene fremover. I 2009 har det vært produksjon av fjernvarme i anleggene på Lillestrøm og Årnes, samt midlertidige løsninger i tilknytning til utbyggingen på Lørenskog, Lillestrøm og Sørumsand.

Eidsvoll Fjernvarme AS ble i 2009 fusjonert inn i selskapet Akershus Energi Varme AS. Det er i 2009 arbeidet med å få etablert en struktur for å sikre en helhetlig satsning på fjernvarme i Akershus fylke. Akershus Energi Varme AS skal forestå drift, planlegging og utbygging av alle anlegg og prosjekter i Akershus. Alle nyansettelser i tilknytning til dette vil bli i Akershus Energi Varme AS. Som en del av denne prosessen er aksjene i Bio Varme Akershus AS solgt fra morselskapet Akershus Energi AS til Akershus Energi Varme AS.

Konsernet har hatt en eierandel på 38,6 % i selskapet KortLongs AS (tradingsselskap innen kraftbransjen). Dette selskapet ble avviklet i 2009.

Konsernet har en eierandel på 21 % i Norsk Grønnekraft AS som eier og driver småkraftverk.

Konsernet har fulgt finanskrisen tett også i 2009. Det har vært foretatt løpende konsekvensvurderinger og konsernet er godt rustet for å håndtere utviklingen i finansmarkedene fremover.

Konsernet har i 2009 gjort opplåning i obligasjonsmarkedet. Dette vil være en viktig finansieringskilde for konsernets satsning innen vannkraft og fjernvarme fremover.

Selskap hvor konsernet har kontroll (eierandel på 50 % eller mer) innarbeides i konsernregnskapet som datterselskap.

Selskap med en eierandel mellom 20 % og 50 % tas i utgangspunktet inn i konsernregnskapet som tilknyttede selskap etter egenkapitalmetoden. Deleid virksomhet innenfor vannkraftproduksjon er medtatt i konsernregnskapet etter bruttometoden som felles kontrollert eiendel.

Konsernet har ikke hatt egne forsknings- og utviklingsaktiviteter i 2009, men gjennom støtte til professorater ved Høgskolen i Akershus og Universitetet for Miljø- og Biovitenskap bidratt til forskning og utviklingsarbeid innen bioenergi og fornybar energi. Videre har konsernet bidratt til FoU arbeid gjennom vår bransjeorganisasjon EnergiNorge.

Arbeidsmiljø og personale

Akershus Energi AS

Antall ansatte (gjennomsnitt for hele året)	29 (26 i 2008)
Totalt sykefravær av total arbeidstid i regnskapsåret	1 162,5 t (487 t i 2008)
Andel sykefravær av total arbeidstid i året	2,5 % (1 % i 2008)
Personskader	0 (1 i 2008)
H-verdi	0 (0 i 2008)
F-verdi	0 (0 i 2008)

Det er i løpet av året registrert ett avvik som dreier seg om feil på bygg. I løpet av 2009 er det ikke registrert personskade som har medført fravær.

I 2009 ble det gjennomført kurs i kjemikalieforskriften og bruk av stoffkartotek hos Eco-Online, kurs i støy og hørselsproblematikk, kurs i sikkerhet og beredskap og kurs i sikkerhet, ansvar og kontroll av arbeidsutstyr. Det har blitt gjennomført brannøvelse i kontorbygget på Rånåsfoss. Dette ble organisert som en evakueringsøvelse og representanter fra lokalt brannvesen deltok på øvelsen. Internkontrollhåndbok og plan for kriseledelse – krisehåndtering for Akershus Energi AS er også blitt revidert.

Akershus Energi AS startet våren 2009 med planlegging og vurdering av tiltak i forhold til pandemisk influensa. Det ble i forbindelse med denne planleggingen lagt vekt på forebyggende arbeid i konsernet samt tiltaksplaner for håndtering av høyt fravær blant ansatte. Kvinneandelen i Akershus Energi AS er 50 %, ved utgangen av 2009. Kvinneandelen i morselskapets styre er 45 %.

Akershus Energi konsern

Antall ansatte (gjennomsnitt for hele året)	73 (64 i 2008)
Totalt sykefravær av total arbeidstid i regnskapsåret	3 967,5 t (2361 t i 2008)
Andel sykefravær av total arbeidstid i året	2,9 % (2 % i 2008)
Personskader	0 (5 i 2008)
H-verdi	0 (0 i 2008)
F-verdi	0 (0 i 2008)

I løpet av 2009 er det ikke registrert personskade som har medført fravær.

Det er gjennomført en rekke kurs i løpet av 2009. Aktuelle kurs for de ansatte var kurs i Byggherreforskriften/HMS i byggeprosjekter, kurs i sikkerhet, kurs i ansvar og kontroll av arbeidsutstyr og internkurs i førstehjelp og bruk av hjertestarter med sertifisering.

På våren ble det gjennomført en risikovurdering av ordningen med skolebesøk på Energiforum og kraftstasjonene på Rånåsfoss. På bakgrunn av denne risikovurderingen ble det utarbeidet en tiltaksplan for å redusere risikomomentene. De fleste av forholdene som ble påpekt er nå utbedret.

Årets HMS dager ble gjennomført i perioden 16. til 20. november. I forbindelse med dette ble det holdt foredrag som satte fokus på ulike HMS temaer. Temaer var krisehåndtering, støy og hørselsproblematikk, samarbeid, kommunikasjon og respekt samt kosthold og trening. Våren 2009 ble det foretatt en vurdering om opprettelse av AMU i konsernet. Etter drøfting med tillitsvalgte ble det bestemt å opprette en HMS gruppe hvor representanter fra ledelsen, tillitsvalgte, verneombud og HMS rådgiver deltar. Det er etter opprettelsen avholdt tre møter i gruppa. I tillegg til HMS gruppa har vi etablert en ordning med samlinger for alle verneombudene. På disse samlingene blir felles HMS utfordringer tatt opp til diskusjon og i tillegg blir det gjennomført kompetansetiltak for å heve verneombudenes kunnskap om HMS.

Konsernet praktiserer likestilling mellom menn og kvinner, men ingen spesielle tiltak er iverksatt i perioden. I avtaleverket til KS Bedrift, hvor konsernet er tilsluttet for arbeidsgiversiden slås det i hovedavtalen fast at *"arbeid med likestilling, likeverd og mangfold i arbeidsstyrke og ledergruppe er viktige for å utnytte de menneskelige ressursene og fremme verdiskaping"*. Konsernets ledelse stiller seg bak dette og har hatt temaet til diskusjon. Når det kommer til praktisk utførelse er det ved rekruttering søkeres faktiske kvalifikasjoner som ligger til grunn for utvelgelse. I løpet av 2009 har vi i utlysninger oppfordret kvinner til å søke, for å få flere kvinner i søkermassen. Den 31.12.09 er kvinneandelen i konsernet ca 26 %, for mellomledere ca 13 % og i konsernledelsen ca 11 %.

Innen kraftproduksjon og drift av vannkraft- og fjernvarmeanlegg, har vi per i dag kun mannlige ansatte. De fleste kvinnene i vår virksomhet er tilsatt i administrative stillinger. Målet er å ta vare på den enkelte på best mulig måte innenfor de rammene konsernet rår over, uavhengig av ansattes kjønn, etniske bakgrunn, funksjonshemming, mv.

Ytre miljø

Virksomheten til Akershus Energi er basert på forvaltning av naturressurser og utnyttelse av disse. Når det gjelder vannkraft så benytte ikke innsatsfaktorer som i vesentlig grad påvirker det ytre miljøet. Ved kraftstasjonene blir betydelige mengder avfall samlet inn fra vassdragene. Vi tilrettelegger for friluftsliv rundt våre kraftstasjoner, samt bedrer fiskemulighetene i Glomma gjennom å sette ut fisk hvert år.

Når det gjelder fjernvarme, benyttes lett fyringsolje eller propangass i varmeproduksjonen i kalde perioder, eller når flisfyringsanleggene er ute av drift. Det er en målsetning at bruken av flis, kornavrens eller varmepumper skal dekke mellom 80 og 90 % av varmeproduksjonen.

I Skjetten drives et anlegg med propangass i påvente av tilkobling til hovednettet.

Akershus Energi har kildesortering ved alle sine produksjonsenheter. Etter kildesortering blir avfallet tatt hånd om av godkjente mottaksanlegg. Alt brukt datautstyr blir levert til Fair Recycling for gjenbruk og destruering.

Det er registrert ett miljøuhell i året som gikk. Ca 3000 liter diesel lekket ut i en fjernvarmegrøft. Sanering av utslippet ble håndtert av lokalt brannvesen og firma TT-teknikk.

Produksjon

Vannkraft	GWh	2 256
Varme	GWh	49

Positive tilskudd

CO₂ reduksjon som følge av energiproduksjon.

Salg av el (1)	Tonn CO ₂	936 240
Salg av fjernvarme (2)	Tonn CO ₂	8 656,5

Eget forbruk

Elektrisitet (3)	GWh	28
Diesel	Liter	23 858
Bensin	Liter	6 767
Trafooljer	Liter	0
Smøreoljer	Liter	846
Smørefett (4)	Liter	206
Gasser SF6 (5)	Kg	5,5

Utslipp til luft

Dette er et forenklet regnskap, der det ikke er tatt hensyn til utslipp i forbindelse med produksjon og transport.

CO2	Tonn	4 856
SO2 (6)	Kg	2 960
Nox (6)	Kg	16 564

Avfall

Total mengde (7)	Tonn	50
Farlig avfall	Tonn	3,6

1. Vi har tatt utgangspunkt i Europeisk Elmix for 2005 (Elforsk AB) 415 gr CO2 pr kWh
2. CO2 bidrag fjernvarme: Hensyn tatt utslipp ved produksjon og distribusjon m.m. (Primærenergifaktor)
Olje: 330 gr CO2 pr kWh (NS-EN 15603, Annex E)
Bio: 20 gr CO2 pr kWh (NS-EN 15603, Annex E)
Propan: 277 gr CO2 pr kWh (NS-EN 15603, Annex E)
Elektrisitet: 415 gr CO2 pr kWh (Elforsk AB)
3. Strømforbruk inkludert forbruk i kraftverk, fjernvarmeproduksjon og andre bygg
4. Forbruket gjelder den gamle kraftstasjonen på Rånåsfoss
5. Etterfylling på brytere ved tilstandskontroll
6. Kilde; Norsk Energi 2006, Miljøregnskap for naturgass
7. En vesentlig del av avfallsmengden er avfall som er tatt opp fra vassdraget, biologisk avfall er ikke medregnet

Resultat, investeringer, finansiering og likviditet

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet for 2009 et rett bilde av Akershus Energi AS og konsernets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Styret anser konsernresultatet for 2009 som godt. Det har ikke inntruffet ytterligere forhold etter regnskapsårets slutt som er av vesentlig betydning for å vurdere foretakets stilling og resultat.

Akershus Energi AS

Morselskapet Akershus Energi AS utfører servicefunksjoner for konsernet i henhold til konserninterne avtaler. Inntektene fra disse avtalene utgjør 19,7 mill. kr.

Årets resultat etter skatt er 370,6 mill. kr i 2009, mot 291,8 mill. kr i 2008. Netto finansielle poster i 2009 er 528,9 mill. kr mot 440,9 mill. kr i 2008. Netto finansielle poster inkluderer konsernbidrag med 463,0 mill. kr i 2009 og 453,5 mill. kr i 2008. I finansinntekter inngår i tillegg renteinntekter og avkastning på finansielle plasseringer. I finanskostnader inngår hovedsakelig rentekostnader på rentebærende gjeld.

Akershus Energi AS har en netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter i 2009 på 255,5 mill. kr, mot 482,5 mill. kr i 2008. Endringen fra fjoråret forklares i hovedsak med økning i betalbar skatt. Netto kontantstrøm fra investeringsaktiver er -62,1 mill. kr, som i hovedsak forklares med utbetalinger i forbindelse med investeringer i eierandeler innen fjernvarme, salg av verdipapirer og lån til datterselskaper til finansiering av utbyggingsaktiviteter. Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter er -187,8 mill. kr, og forklares med utbetaling av utbytte til eier, betalte avdrag på obligasjonslån og opptak av nytt lån i obligasjonsmarkedet. Dette gir en samlet netto kontantstrøm i 2009 på 5,6 mill. kr.

Selskapet har pr. 31.12.09 en soliditet på 45,4 % mot 45,1 % pr. 31.12.08.

Konsern

Konsernets resultat etter skatt for 2009 var 345 mill. kr, en økning på 166 mill. kr i forhold til 2008. I forhold til i 2008 er driftsresultatet for 2009 bedret med 216 mill. kr. Konsernets resultat før skatt var i 2009 på 670 mill. kr, en økning fra 2008 på 233 mill. kr.

Den betydelige resultatfremgangen fra 2008 til 2009 forklares i hovedsak ved verdiendringer på finansielle kontrakter, samt redusert beregnet forpliktelse knyttet til konsesjonskraft og grunnerstatninger.

Samlede driftsinntekter for 2009 var 945 mill. kr, en økning på 24 mill. kr i forhold til 2008. Økningen fordeler seg med 16 mill. kr på den samlede vannkraftvirksomheten og 8 mill. kr på fjernvarmevirksomheten. Kraftproduksjonen (vannkraft) var i 2009 på 2 430 GWh mot 2 466 GWh i 2008. Årsmiddelproduksjonen er 2 285 GWh.

Det har i 2009 vært betydelig lavere priser i kraftmarkedet enn i 2008. Gjennomsnittlig spotpris på kraft i 2009 var 295 kr/MWh (omregnet fra euro – områdepris Oslo) mot 324 kr/MWh for 2008. Gjennomsnittlig salgpris for produksjonsporføljen var i 2009 på 376 kr/MWh, mot 357 kr/MWh i 2008. Størstedelen av konsernets salgsinntekter for kraft avregnes etter NO1-pris (områdepris Oslo), og denne NO1-prisen har i perioder i 2009 vært lavere enn systempris. Det har medført noe lavere salgsinntekt enn om kraftsalget hadde vært avregnet til systempris.

Verdiendringer og andre (tap)/gevinster - netto var i 2009 på +71 mill. kr, mot -130 mill. kr i 2008. Den betydelige resultatendringen fra 2008 til 2009 forklares hovedsakelig ved en positiv verdiendring på valutaterminkontrakter (euro) og reduksjon i beregnet forpliktelse for

konsesjonskraft og grunnerstatninger. For finansielle kraftkontrakter har det vært en verdireduksjon. Konsernet har besluttet ikke å anvende regnskapsmessig sikringsbøkføring, og verdiendring på finansielle kontrakter føres derfor over resultatet. Dette er beregnede resultateffekter uten kontantstrømseffekt.

Konsernets årsresultat etter skatt i 2009 justert for verdiendringer er 267 mill. kr (278 mill. kr i 2008).

Lønn- og personalkostnader var i 2009 på 68 mill. kr mot 59 mill. kr i 2008. I tillegg til generell lønnsvekst forklares økningen ved noe høyere bemanning i morselskapet, og innen fjernvarmevirksomheten som følge av økt aktivitet.

Av- og nedskrivninger var i 2009 på 97 mill. kr, mot 84 mill. kr i 2008. Det er i 2009 foretatt en nedskrivning av fjernvarmeanlegget i Eidsvoll med vel 7 mill. kr basert på gjennomført verdivurdering. For de øvrige anleggene i konsernet er det ikke indikasjoner på noe verdifall og nedskrivningsbehov. Den resterende økningen i av- og nedskrivninger forklares i hovedsak ved estimatendringer og endringer i forventede gjenværende brukstider, bl.a. som følge av planlagte utskiftninger og rehabiliteringer.

Andre driftskostnader var i 2009 på 123 mill. kr, mot 137 mill. kr i 2008. Kostnadsreduksjonen kan i stor grad henføres til lavere kostnader til reparasjon og vedlikehold innen vannkraftvirksomheten.

Resultatandel fra tilknyttede selskap var i 2009 negativ med 6 mill. kr, og forklares ved svak resultatutvikling i Bio Varme AS og Norsk Grønnkraft AS.

Konsernet hadde i 2009 netto finansposter på -10 mill. kr, som er 16 mill. kr bedre enn for 2008. Resultatfremgangen forklares i stor grad ved verdiendring og realiserte gevinster på finansielle plasseringer.

Beregnet skattekostnad i 2009 på 325 mill. kr er 67 mill. kr høyere enn i 2008. Økningen i skattekostnaden forklares i hovedsak ved bedret resultat før skatt.

Konsernet hadde i 2009 en positiv kontantstrøm fra driftsaktiviteter på 401 mill. kr, etter betalte skatter og renter på henholdsvis 279 mill. kr og 32 mill. kr. Netto kontantstrøm fra drift i 2008 var 624 mill. kr, og reduksjonen fra 2008 til 2009 forklares i stor grad ved en betydelig økning i betalte skatter.

Kontantstrøm fra investeringer var i 2009 på -221 mill. kr, og forklares i hovedsak ved en betydelig investering i varige driftsmidler innen fjernvarmevirksomheten.

Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter i 2009 er negativ med 186 mill. kr, hvorav de største postene kan henføres til utbetaling av utbytte til eier (-285 mill. kr), betaling av avdrag på langsiktig gjeld (-66 mill. kr) og opptak av nytt obligasjonslån (+150 mill. kr).

Konsernet hadde pr. 31.12.09 en likvidbeholdning (bankinnskudd) 566 mill. kr, finansielle omløpsmidler (inklusive derivater) på 59 mill. kr og kortsiktig gjeld på 571 mill. kr.

Konsernets egenkapitalandel var pr. 31.12.09 på 51 %, mot 47 % pr. 31.12.08. Avkastning på egenkapital i 2009 var 15,1 %.

Styret anser konsernresultatet og kontantstrøm for 2009 som bra.

Finansiell risiko og økonomiske resultater

Konsernets resultatutvikling er tett koblet til utviklingen i de fundamentale forholdene i kraftmarkedet; nedbør, import/eksport, forbruk m.m. Konsernet har en rullerende flerårig horisont hvor man fokuserer på rammer for håndtering av eget produsert volum gjennom hel- og deleide verk. Videre vil kostnadsgrunnlaget for en optimal drift av kraftverkene være et viktig resultatelement fremover. Det fokuseres på å styre dette gjennom tett oppfølging av måltall. Konsernets håndtering av de samlede likvider, låneporteføljer og valutarisiko vil også ha betydning for resultatutviklingen. Dette styres gjennom definerte rammer for rentesikring og valutasikring, samt rammer for plasseringer av finansielle aktiva.

Konsernet har etablert interne systemer og rutiner som sikrer en forsvarlig håndtering av selskapenes disposisjoner innen krafthandels- og finansområdet. Det er foretatt et organisatorisk skille mellom front- og back office samt Total Risk Manager funksjonen. Det rapporteres løpende gjennom året internt og til selskapenes styrer.

Akershus Kraft AS har en definert risikostrategi som skal bidra til å sikre omsetning av egen kraftproduksjon innenfor en valgt risikoprofil. Strategien danner utgangspunkt for operative retningslinjer for kjøp og salg av kraft i det fysiske og finansielle engrosmarkedet. Det har nylig vært gjennomført en prosess hvor denne strategien er oppdatert. Produksjonsporteføljen forvaltes etter definerte rammer hvor det er fokus på styring av pris-, og volumrisiko, samt risiko knyttet til grunnrentebeskatningen. Tradingporteføljen forvaltes etter prinsippet om å ta definert risiko i det kortsiktige markedet med løpende oppfølging av rammer og risiko.

Akershus Energi AS har en definert risikostrategi som skal bidra til en tilfredsstillende avkastning på konsernets samlede likvider og håndtering av låneporteføljen og konsernets valutarisiko. Denne strategien danner operative retningslinjer for forvaltning av konsernets rente og valutaporteføljer innenfor en definert overordnet risikoramme. Det gjennomføres med jevne mellomrom en prosess for å oppdatere denne. Gjennom de definerte rammene styrer selskapet den markedsrisiko, kredittrisiko, valutarisiko og likviditetsrisiko som selskapet kan ta innenfor en moderat risikoprofil.

Det er en egen Total Risk Manager funksjon i konsernet. Total Risk Manager har som oppgave å foreta en uavhengig rapportering av konsernets samlede risiko. Det er etablert en Total Risiko gruppe i konsernet som har løpende fokus på den totale risikoen i konsernet og effekten av ulike ageringer innenfor forretningsområdene innen handelsvirksomhet og investeringsaktiviteter. For en nærmere beskrivelse av konsernets risiko henvises til note 3.

Styret mener at man gjennom etablering av rammer og kontrollrutiner danner grunnlaget for optimale forutsetninger for å lykkes med gode resultater fremover. Resultatmålet som ble etablert for 2009 er omtrent som forventet. Resultatprognoser fremover ligger under 2009 nivå. Dette som følge av reduksjon av kraftpriser i forhold til tidligere prognoser. Etter innføring av IFRS i konsernregnskapet vil også resultatene etter skatt kunne svinge i betydelig grad, i og med at konsernet har valgt å ikke innføre sikringsbokføring etter IAS 39. Dette gjør også at styret i større grad vil fokusere på kontantstrøm som måleparameter fremover, samt et samlet resultatnivå over flere år. Gode resultater fra krafthandelsvirksomhetens sikringsporteføljer blir avgjørende for gode resultater fremover.

Disponering av årets resultat

Årets overskudd i Akershus Energi AS utgjør 370,6 mill. kr i 2009.

Styret foreslår følgende disponeringer:

Til utbytte	mill. kr	290,0
Til annen egenkapital	mill. kr	80,6

Selskapets frie egenkapital var pr. 31.12.09 på 871,6 mill. kr. etter avsetning for utbytte for 2009.

Årets utbytte er vurdert som meget høyt ut i fra selskapets avkastning, totalrisiko, likviditetssituasjon og fremtidige investeringsplaner og betalingsforpliktelser.

Vannkraftproduksjon

Virksomhetsområdet vannkraftproduksjon omfatter konsernets 5 datterselskap som produserer vannkraft i 9 heleide og 10 deleide kraftverk. Kraftproduksjonen var i 2009 2 430 GWh, som er 148 GWh mer enn middelproduksjon. I 2008 ble det totalt produsert 2 466 GWh.

Produksjonsselskapenes kraftproduksjon selges løpende til virksomhetsområdet krafthandel til notert markedspris.

Driftsinntekter for 2009 var 714 mill. kr, en reduksjon på 113 mill. kr i forhold til 2008. Reduksjonen forklares i hovedsak ved at det i 2009 var en betydelig lavere spotpris i kraftmarkedet i forhold til 2008. Gjennomsnittlig spotpris på kraft i 2009 var 295 kr/MWh (omregnet fra Euro – områdepris Oslo) mot 324 kr/MWh i 2008. Driftsresultatet for 2009 var 572 mill. kr, som er 138 mill. kr bedre enn 2008. I tillegg til økning i driftsinntekter forklares resultatfremgangen i hovedsak ved reduksjon i beregnet forpliktelse knyttet til konsesjonskraft og grunnerstatninger. Resultat etter skatt var for 2009 261 mill. kr, en bedring på 104 mill. kr fra året før.

Investeringer i tilknyttede selskap økte med 18 mill. kr til 41 mill. kr, og kan hovedsakelig henføres til aksjepost i Norsk Grønnkraft som er økt gjennom emisjon og konvertering av ansvarlig lån. Investering i varige driftsmidler omfatter, foruten løpende aktivitet, byggekostnader på nytt Rendalen 2 kraftverk samt kostnader til utredning og forprosjektering for ombygging av kraftverket Rånåsfoss I

Et av hovedmålene i Akershus Energi konsernet er vekst innen kraftproduksjon og drifting for andre kraftselskaper. Det er imidlertid en meget liten omsetning av vannkraftverk i markedet. Det arbeides derfor aktivt for å få mer kraftproduksjon fra eksisterende anlegg og fallrettigheter. Effektivisering av kraftverksdriften står fortsatt sentralt.

I Akershus Kraft pågår det, gjennom selskapets datterselskap, flere utredninger hvor det søkes å optimalisere tilgjengelige vannressurser. For Rånåsfoss I, hvor det første av 6 aggregater ble satt i drift i 1922, har styret besluttet å utrede en reinvestering hvor det bygges et nytt kraftverk, Rånåsfoss III, som vil erstatte Rånåsfoss I.

I Haldenvassdraget er det inngått avtale med Halden kommune om minstevannføring forbi Tistedalsfoss II kraftverk. En bygging av et nytt kraftverk, Tista kraftverk, vil tilrettelegge for bedre forhold for laksen i elva. Tista kraftverk forventes å gi en merproduksjon på ca. 5 GWh. I tillegg har det vært gjennomført nødvendige avklaringer med NVE, lokale myndigheter og fallrettighetseier om utnyttelse av Porsnesfallet til kraftproduksjon. Søknad om tillatelse til å bygge kraftverket med en årlig produksjon på ca. 5 GWh, ligger til behandling hos NVE. Det er forutsatt fra NVEs side at søknadene om å bygge Porsnes kraftverk og Tista kraftverk vil bli behandlet under ett. Det foreligger foreløpig ingen godkjenning av søknadene, og NVE vil ikke tidfeste når en eventuell godkjenning vil kunne foreligge.

Styret i Opplandskraft DA, hvor Lågen og Øvre Glomma Kraftproduksjon AS eier 25 %, har hatt spørsmålet om videre vannkraftutbygging i regionen til behandling. Det foreligger nå detaljerte planer og oversikter over mellomstore vannkraftprosjekter med en årlig produksjon på ca. 900 GWh. Alle prosjektene ligger i Samlet Plan kategori I, noe som tillater konsesjonsbehandling. Det har vært gjennomført detaljstudier av de mest aktuelle prosjektene, som i 2010 vil gå over i en meldingsfase og eventuelt konsesjonssøknad. Styret i Opplandskraft vedtok høsten 2009 å igangsette reinvesteringen på Rendalen kraftverk, ved å bygge Rendalen 2, et nytt aggregat i parallell til eksisterende aggregat. Utbyggingen vil gi en produksjonsøkning på i størrelsesorden 40 GWh, og er planlagt slutført i løpet av 2012.

Norsk Grønnkraft AS, som ble stiftet i 2004, fortsetter sin satsning innen småskala vannkraft. Selskapet har nå 23 kraftverk i drift med en samlet middelproduksjon på 135 GWh. Ved utgangen av 2009 har Norsk Grønnkraft 21 kraftprosjekter til konsesjonsbehandling, med en samlet årsproduksjon på 190 GWh.

Vannkraft - Krafthandel

Virksomhetsområdet krafthandel omfatter forvaltning av konsernets samlede produksjonsportefølje fra egne og deleide kraftverk med fysisk og finansiell krafthandel via den nordiske el-børsen Nord Pool. I tillegg drives det også noe tradingvirksomhet innenfor definerte rammer, samt salg av opprinnelsesgarantier. Krafthandel leverer også tjenester knyttet til anmelding og avregning til virksomhetsområdet Vannkraftproduksjon.

Driftsinntekter i 2009 var 903 mill. kr, en økning på 31 mill. kr i forhold til 2008, til tross for reduksjon i spotmarkedspriser. Økningen forklares med at det er gjort et godt arbeid med sikring av kraftkontrakter, hvor oppnådd salgpris for leverte produkter har vært vesentlig høyere enn systempris. Energikostnader omfatter primært kjøp av kraftproduksjon fra forretningsområdet vannkraftproduksjon og er redusert med 101 mill. kr til 709 mill. kr som følge av markedsprisreduksjonen. Verdiendringer på finansielle kraftkontrakter og valutakontrakter utgjør – 16 mill. kr. Driftsresultatet for 2009 var 164 mill. kr, en bedring på 93 mill. kr i forhold til 2008, og resultat etter skatt 120 mill. kr, en bedring på 60 mill. kr.

Resultatandel og eierandel tilknyttede selskap er 0, da tradingsselskapet KortLongs ble avviklet i 2009. Sum eiendeler er 195 mill. kr, en reduksjon på 215 mill. kr, som primært skyldes finansielle kraftkontrakter som har gått til levering.

2009 ble et volatil år i kraftmarkedet, med en bunnotering i andre kvartal etter at finanskrisen fikk innslag i industriell aktivitet og kraftforbruk. Mot slutten av andre kvartal begynte imidlertid industrien å etterspørre mer kraft igjen, og vi fikk en prisoppgang. Oppgangen avtok i mai/juni, vi fikk en våt sommer i 2009 og dermed begynte prisene å falle igjen inn mot september. Her steg kraftprisene ettersom høsten begynte meget kald og tørr. Det kom langt under normale nedbørsmengder i oktober, som statistisk sett er den våteste måneden i året. Dette kom samtidig med at store deler av den svenske kjernekraften var tatt ut til diverse revisjoner, samt at det var begrenset kraftoverføring mellom Norge og Sverige. Den hydrologiske balansen svekket seg dermed markant i denne perioden. November ble betydelig mildere og våtere enn normalt med påfølgende prisfall, men i desember snudde denne utviklingen til det tørre og kalde klimaet igjen. Dette har siden brakt kraftprisene oppover, og vi fikk enkelte dager i desember med effektprising og timepriser på over 1000 €/MWh.

Året 2010 prises nå (mars 2010) i markedet til rekordnivå på rundt 48-50 EUR/MWh og skyldes en meget tørr og kald vinterperiode. Mens markedet priser årsproduktene for 2011 og 2012 betydelig lavere og på nivå 40 EUR/MWh på grunn av lavt industriforbruk og moderate brenselpriser.

Et aktivt og kompetent krafthandelsmiljø med etablert risikostrategi, velfungerende back office, middle-office og controllerfunksjon er en forutsetning for å kunne utnytte de muligheter kraftmarkedet gir.

Fjernvarme

Virksomhetsområdet omfatter konsernets fjernvarmesatsing gjennom datterselskapene Akerhus Energi Varme AS (100 %), Bio Varme Akershus AS (60 %) samt eierandel (42 %) Bio Varme AS (tilknyttet selskap).

Virksomheten omfatter produksjon og salg av fjernvarme og fjernkjøling som leveres til offentlige bygg, næringsvirksomhet og boligselskaper.

Fjernvarme er et virksomhetsområde under oppbygging, med betydelig utbyggingsaktivitet i Skedsmo og i Lørenskog. Fjernvarmeanlegget i Eidsvoll ble ferdigstilt med energisentral og rørnett i 2009, for oppstart fra årsskifte 2009/2010. Både energisentral syd og nord i Lillestrøm er nå klargjort for bruk av biofyringsolje fra 2010. Varmesentralen i Lørenskog ble ferdig i 2009 og ble startet opp på slutten av året. I tillegg er det også utbyggingsaktivitet i Årnes og Sørumsand.

Driftsinntektene i 2009 ble på 34,6 mill. kr som er en økning på 7,4 mill. kr i forhold til 2008. Økningen forklares hovedsakelig med nye kunder som knytter seg til fjernvarme i takt med utbyggingen. Energikostnaden har økt med 5,2 mill. kr til 17,3 mill. kr pga større volumsalg av fjernvarme.

Driftsresultatet i 2009 ble på minus 17,7 mill. kr som er en nedgang på 12,2 mill. kr. Resultatnedgangen forklares med økt bemanning som følge av økt virksomhet og omfattende utbyggingsaktivitet, nedskrivning av fjernvarmeanlegget på Eidsvoll og høy driftsaktivitet.

Resultat etter skatt ble på minus 18,2 mill. kr som er en nedgang på 3,2 mill. kr.

I 2009 ble det investert for 266,1 mill. kr i fjernvarmevirksomheten, hvorav Lillestrøm utgjør ca 160 mill. kr og Lørenskog 72 mill. kr. Det er investert 34,1 mill. kr i anleggene på Årnes, Sørumsand og Eidsvoll.

De planlagte fjernvarmeprosjektene er helt avhengig av økonomisk støtte fra ENOVA. Prosjektene skal på sikt gi en tilfredsstillende avkastning i forhold til den risiko man tar gjennom disse investeringene.

Eierstyring og selskapsledelse - Corporate Governance

Konsernet har etablert en policy for god virksomhetsstyring. Denne er utarbeidet av styret og behandlet av generalforsamlingen. Prinsippene er i all hovedsak basert på anbefaling fra Oslo Børs sitt utvalg og anbefaling fra Kommunenes Sentralforbund sitt eierforum. Policy for god virksomhetsstyring er tilgjengelig på konsernets hjemmesider www.akershusenergi.no.

Utsikter og satsning på ren fornybar energi

Ved inngangen til 2009 var det usikkert hvor omfattende finanskrisen ville bli i Norge. Konsernet har gjennom hele året fulgt nøye med og analysert hvordan resesjonen har utviklet seg, og har iverksatt tiltak for å tilpasse seg til lavere kraftpriser de nærmeste årene. Tiltakene, og et aktivt forhold til endringene i omgivelsene, skal sikre avkastning til eier og en langsiktig kapitalstruktur som opprettholder soliditet og kredittverdighet.

Arbeidet med å sikre vekst og utvikling i konsernet ved aktivt å bidra til forbedring av eksterne rammebetingelser for fjernvarme vil fortsette i 2010. Fjernvarme er den raskeste, enkleste og billigste måten å skaffe tilgang til ny fornybar energi. Det vil også være et viktig fokusområde for konsernet å få til en best mulig strukturell løsning for fjernvarmevirksomheten, for å sikre lavest mulig driftskostnader og en optimal teknisk drift av alle anleggene i Akershus.

Målsetningen er å bruke lokale energiresurser, som restavfall fra skogbruket, i størst mulig grad. Konsernet er i denne sammenhengen Akershus fylkeskommunes redskap for satsing på klimatiltak i fylket. En utbygging av fjernvarm/bioenergianlegg i Akershus fylke i henhold til konsernets planer vil ha en kostnad på 1 milliard kroner og vil gi en beregnet reduksjon i CO₂ utslipp på ca 120 000 tonn pr. år. Dette vil være et viktig bidrag i fylkeskommunens arbeid med å redusere utslipp av klimagasser i fylket.

Akershus Energi har følgende sentrale og overordnede mål fremover:

- Levere gode økonomiske resultater
- Redusere utslipp av klimagasser i regionen med 120 000 tonn CO₂ pr. år
- Være en av de beste i bransjen på økonomi- og risikostyring
- Sikre et godt arbeidsmiljø og lavt sykefravær
- God løpende dialog med våre forretningsforbindelser

Konsernets vannkraftanlegg er fortsatt bærebjelken i den industrielle satsningen. En stor del av konsernets vannkraftanlegg står overfor omfattende rehabiliteringer og vedlikehold som en konsekvens av anleggenes alder og slitasje. Det blir sentralt for konsernet å finne de beste løsningene for denne rehabiliteringen og vedlikeholdet, både med hensyn til tekniske løsninger og modell for gjennomføring av prosjektene. I 2010 forventes det å bli tatt beslutninger om valg av løsninger vedrørende rehabilitering og vedlikehold for flere av de hel- og deleide kraftanleggene.

Risikohåndtering er en svært viktig del av vår finansielle virksomhet, og konsernet vil fortløpende fokusere på å optimalisere denne. Dette blir spesielt viktig i de kommende årene hvor konsernet skal gjennomføre omfattende vedlikehold og rehabilitering av kraftanlegg, gjennomføre omfattende utbygging av fjernvarme og samtidig skal levere tilfredsstillende avkastning til eier.

En forutsigbar utbyttepolitikk vil være avgjørende i denne fasen. Det sikrer nødvendige rammebetingelser for videre drift og utvikling, og en robust finansiell stilling for konsernet.

Oslo, 7. april 2010

 Elektronisk kopi Ivar Ueland Styreleder	 Elektronisk kopi Jonas Vevatne Nestleder	 Elektronisk kopi Per-Olav Lauvstad	 Elektronisk kopi Astrid Huitfeldt
 Elektronisk kopi Tron Erik Hovind	 Elektronisk kopi Marla Hoff	 Elektronisk kopi Liv Wergeland Sørbye	 Elektronisk kopi Kari Drangsholt
 Elektronisk kopi Stig Nystrøm	 Elektronisk kopi Liv-Ella Radford	 Elektronisk kopi Knut Asbjørn Pedersen	 Elektronisk kopi Jørn Myhrer Konsernsjef

Årsregnskap 2009
Akershus Energi Konsern

Resultatregnskap konsern

Beløp i mill.kr	Noter	1. januar - 31. desember	
		2009	2008
Salgsinntekter		938	898
Andre driftsinntekter		7	23
Sum driftsinntekter	25	945	921
Energi- og overføringskostnader		-42	-41
Lønn og personalkostnader	22,26	-68	-59
Av- og nedskrivninger	6,7,8,9	-97	-84
Verdiendringer og andre (tap)/gevinster - netto	24,29	71	-130
Andre driftskostnader	27	-123	-137
Driftsresultat		686	470
Andel resultat i tilknyttede selskaper		-6	-7
Finansinntekter		34	30
Finanskostnader		-44	-56
Netto finansposter	28	-10	-26
Resultat før skattekostnad		670	437
Skattekostnad	21	-325	-258
Årsresultat		345	179
Tilordnet:			
Aksjonærer		347	181
Minoritetsinteresser		-2	-2
Resultat pr. aksje (kr pr. aksje)	30	1 736,34	905,70

Oppstilling over innregnede kostnader og inntekter

Beløp i mill.kr		1. januar - 31. desember	
		2009	2008
Årsresultat		345	179
Estimatavvik pensjoner	22	4	-41
Totalresultat		349	138
Tilordnet:			
Aksjonærer		351	140
Minoritetsinteresser		-2	-2

Balanse konsern

Beløp i mill.kr	Noter	31. desember		
		2009	2008	2007
EIENDELER				
Anleggsmidler				
Varige driftsmidler	6,8	2 075	1 858	1 749
Andel deleide verk	9	1 369	1 380	1 407
Immaterielle eiendeler	7,8	224	225	228
Investering i tilknyttede selskap	10	120	109	104
Utsatt skattefordel	21	22	157	136
Derivater	11,13	65	73	1
Finansielle anleggsmidler	11,12	15	48	47
Sum anleggsmidler		3 890	3 850	3 672
Omløpsmidler				
Kundefordringer og andre fordringer	14	71	79	92
Derivater	13	34	167	35
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	16	25	76	369
Kontanter og kontantekvivalenter	17	566	572	165
Sum omløpsmidler		696	894	661
Sum eiendeler		4 586	4 744	4 333
EGENKAPITAL OG GJELD				
Egenkapital				
Innskutt egenkapital		465	465	465
Opptjent egenkapital		1 831	1 770	1 908
Egenkapital tilordnet selskapets aksjonær		2 296	2 235	2 373
Minoritetsinteresser		23	10	12
Sum egenkapital	18	2 319	2 245	2 385
Langsiktig gjeld				
Lån	20	515	434	502
Derivater	13	48	105	5
Utsatt skatteforpliktelse	21	653	753	758
Pensjoner og lignende forpliktelser	22	86	94	45
Andre avsetninger for forpliktelser	23	394	480	330
Sum langsiktig gjeld		1 696	1 866	1 640
Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	19	272	236	151
Betalbar skattegjeld	21	283	276	127
Derivater	13	16	121	30
Sum kortsiktig gjeld		571	633	308
Sum gjeld		2 267	2 499	1 948
Sum egenkapital og gjeld		4 586	4 744	4 333

Oslo, 7. april 2010

Elektronisk kopi

 Ivar Ueland
Styreleder

Elektronisk kopi

 Jonas Vevatne
Nestleder

Elektronisk kopi

Per-Olav Låuvstad

Elektronisk kopi

Astrid Huitfeldt

Elektronisk kopi

Tron Erik Hovind

Elektronisk kopi

Maria Hoff

Elektronisk kopi

Liv Wergeland Sørbye

Elektronisk kopi

Kari Drangsholt

Elektronisk kopi

Stig Nystrøm

Elektronisk kopi

Liv-Ella Radford

Elektronisk kopi

Knut Asbjørn Pedersen

Elektronisk kopi

 Jørn Myhrer
Konsernsjef

Kontantstrømoppstilling

Beløp i mill.kr	Noter	1. januar - 31. desember	
		2009	2008
Kontantstrøm fra drift			
Kontantstrøm fra drift	35	712	777
Betalte renter		-32	-27
Betalte skatter		-279	-126
Netto kontantstrøm fra drift		401	624
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Investering i varige driftsmidler		-303	-167
Salg av driftsmidler		-	3
Investering i tilknyttede selskap og andre aksjer		-	-24
Salg av finansielle omløpsmidler		59	268
Salg av aksjer/andeler		4	-
Mottatte renter		16	26
Mottatte utbytter fra tilknyttede selskap og andre aksjer		3	8
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-221	114
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
Opptak av ny langsiktig gjeld		150	-
Nedbetaling av gjeld til andre		-66	-59
Utbetalt utbytte til selskapets aksjonærer		-285	-276
Kontantinnskudd fra minoritetsaksjonærer		15	4
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-186	-331
Periodens netto kontantstrøm		-6	407
Kontanter og kontantekvivalenter 1. januar	17	572	165
Kontanter og kontantekvivalenter 31. desember	17	566	572
Endring i kontanter og kontantekvivalenter		-6	407

Endring i konsernets egenkapital

Beløp i mill.kr	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Annen egenkapital	Sum	Minoritets interesser	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2008	200	265	1 908	2 373	12	2 385
Totalresultat 2008	-	-	140	140	-2	138
Tilgang minoritetsinteresser	-	-	-	-	4	4
Avgang minoritetsinteresser	-	-	-	-	-4	-4
Utbetalt utbytte	-	-	-276	-276	-	-276
Effekt av oppkjøp	-	-	-2	-2	-	-2
Egenkapital 31.12.08	200	265	1 770	2 235	10	2 245
Totalresultat 2009	-	-	351	351	-2	349
Tilgang minoritetsinteresser	-	-	-	-	15	15
Utbetalt utbytte	-	-	-285	-285	-	-285
Egenkapitaleffekt tilknyttede selskap	-	-	-5	-5	-	-5
Egenkapital 31.12.09	200	265	1 831	2 296	23	2 319

Noteoversikt konsernregnskap

	Side	
Note 1	Generell informasjon	25
Note 2	Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene	25
Note 3	Regnskapsføring og måling	28
Note 4	Finansiell risikostyring	32
Note 5	Viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger	37
Note 6	Segmentinformasjon	39
Note 7	Varige driftsmidler	41
Note 8	Immaterielle eiendeler	42
Note 9	Testing for verdifall	42
Note 10	Deleide verk	43
Note 11	Investering i tilknyttede selskap	45
Note 12	Finansielle instrumenter etter kategori	46
Note 13	Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	47
Note 14	Derivater	48
Note 15	Kundefordringer og andre fordringer	48
Note 16	Varebeholdninger	49
Note 17	Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	49
Note 18	Kontanter og kontantekvivalenter	49
Note 19	Aksjekapital og overkursfond	50
Note 20	Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	50
Note 21	Lån	51
Note 22	Utsatt skatt og skattekostnad	52
Note 23	Pensjoner	54
Note 24	Andre avsetninger for forpliktelser	55
Note 25	Verdiendringer og andre (tap)/gevinster – netto	56
Note 26	Driftsinntekter	56
Note 27	Lønn og personalkostnader	56
Note 28	Andre driftskostnader	57
Note 29	Finansinntekter og –kostnader	57
Note 30	Netto valutagevinster/(tap)	58
Note 31	Resultat pr. aksje	58
Note 32	Utbytte pr. aksje	58
Note 33	Betingede utfall	58
Note 34	Foretaksintegrasjon	58
Note 35	Nærstående parter	59
Note 36	Kontantstrøm fra drift	60
Note 37	Forpliktelser	60
Note 38	Konsernselskaper	61

Note 1 Generell informasjon

Akershus Energi AS med datterselskap er et energikonsern med virksomhet innenfor områdene produksjon og salg av elektrisk energi basert på vannkraft, og produksjon og distribusjon av miljøvennlig fjernvarme. Hovedvirksomheten de siste årene har vært produksjon og salg av elektrisk energi basert på vannkraft, men konsernet har en målsetting om betydelig investering og vekst innenfor fjernvarmevirksomheten de kommende årene.

Produksjon av vannkraft skjer gjennom egne kraftverk i Glommavassdraget, Haldenvassdraget og i Skienvassdraget. I tillegg har konsernet eierandeler i kraftverk i Glomma- og Lågenvassdraget og i Hallingdalvassdraget. Fjernvarmevirksomheten er hovedsakelig lokalisert til Akershus fylkeskommune.

Morselskapet Akershus Energi AS eies 100% av Akershus fylkeskommune. Konsernets hovedkontor ligger på Rånåsfoss i Sørums kommunen.

Akershus Energi AS og datterselskapet Akershus Kraft AS har noterte obligasjonslån på Oslo Børs.

Konsernregnskapet for 2009 ble vedtatt av styret 07.04.2010.

Note 2 Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av konsernregnskapet. Disse prinsippene er benyttet på samme måte i alle perioder som er presentert, dersom ikke annet fremgår av beskrivelsen.

2.1 Basisprinsipper

Konsernregnskapet til Akershus Energi AS er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som fastsatt av EU.

Konsernregnskapet er utarbeidet basert på historisk kost prinsippet med følgende modifikasjoner:

Finansielle derivater og finansielle eiendeler og forpliktelser er vurdert til virkelig verdi over resultatet.

Enkelte lån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling finner sted med fradrag for transaksjonskostnader. I etterfølgende periode regnskapsføres lån til amortisert kost ved bruk av effektiv rente.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i høy grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for konsernregnskapet, er beskrevet i note 4.

a) Standarder og fortolkninger som er trådt i kraft i 2009 og som konsernet har implementert:

IAS 1 – Presentation of financial statements (revidert). Den reviderte standarden krevet at inntekts- og kostnadsposter som tidligere ble ført direkte mot egenkapitalen nå skal presenteres i utvidet resultatregnskap. I egenkapitaloppstillingen vises transaksjoner med eiere og inntekts- og kostnadsposter for seg, begge fordelt pr. egenkapitalkategori som tidligere. Sammenligningstallene endres slik at de er i overensstemmelse med revidert standard. Dette har også medført en reklassifisering av derivater i kortsiktig og langsiktig del for tidligere år.

IFRS 7 – Financial instruments (revidert). Endringen krever ytterligere opplysninger vedrørende måling av virkelig verdi og likviditetsrisiko, herunder opplysninger om hvilke verdsettelsesmetode som benyttes ved måling av virkelig verdi.

IFRS 8 – Operating segments. Denne standarden medfører endrede krav til fastsettelse og rapportering av informasjon for driftssegmenter.

b) Standarder og fortolkninger som ikke er trådt i kraft, hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse.

IFRS 3 – Business combinations (revidert). Den reviderte standarden viderefører kravet om å benytte oppkjøpsmetoden for virksomhetssammenslutninger, men med noen vesentlige endringer. For eksempel skal alle vederlag ved kjøp av virksomhet regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Betingede vederlag klassifiseres normalt som gjeld og etterfølgende verdiendringer resultatføres. Det er konsernets valg fra oppkjøp til oppkjøp om en skal måle eventuelle ikke-kontrollerende interesser i det oppkjøpte selskapet til virkelig verdi eller kun til ikke-kontrollerende interesser andel av nettoeiendelene i det overtatte selskap. Alle transaksjonskostnader skal kostnadsføres. I 2009 er det ikke foretatt oppkjøp i konsernet, og konsernet vil anvende IFRS 3 (Revidert) ved virksomhetssammenslutninger fra 1. januar 2010.

2.2 Konsolideringsprinsipper

2.2.1 Datterselskaper

Datterselskaper er alle enheter der konsernet har bestemmende innflytelse på enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt gjennom eie av mer enn halvparten av stemmeberettiget kapital. Ved fastsettelse av om det foreligger bestemmende innflytelse inkluderes effekten av potensielle stemmerettigheter som kan utøves eller konverteres på balansedagen. Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontroll er overført til konsernet og blir utelatt fra konsolideringen når kontroll opphører.

Oppkjøpsmetoden benyttes for regnskapsføring ved kjøp av datterselskaper. Anskaffelseskost ved oppkjøp måles til virkelig verdi av eiendeler som ytes som vederlag ved kjøpet, egenkapitalinstrumenter som utstedes, pådratte forpliktelser ved overføring av kontroll og direkte kostnader forbundet med selve oppkjøpet. Identifiserbare oppkjøpte eiendeler, overtatt gjeld og betingede forpliktelser overtatt eller pådratt er regnskapsført til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet, uavhengig av eventuelle minoritetsinteresser. Anskaffelseskost som overstiger virkelig verdi av identifiserbare netto eiendeler i datterselskapet balanseføres som goodwill. Hvis anskaffelseskost er lavere enn virkelig verdi av netto eiendeler i datterselskapet, resultatføres differansen på oppkjøpstidspunktet (se note 2.5). Balanseførte merverdier avskrives over forventet resterende brukstid. Goodwill avskrives ikke, men verditeses årlig, og nedskrives ved identifisert verdifall.

Konserninterne transaksjoner, mellomværender og urealisert fortjeneste mellom konsernselskaper er eliminert. Urealiserte tap elimineres, men vurderes som en indikator på verdifall i forhold til nedskrivning av den overførte eiendelen. Regnskapsprinsipper i datterselskaper endres når dette er nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

2.2.2 Transaksjoner og minoritetsinteresser

Transaksjoner med minoritetsinteresser behandles som transaksjoner med tredjepart. Ved salg av aksjer i datterselskap til minoritetsinteresser, resultatføres konsernets gevinst eller tap. Ved kjøp av aksjer i datterselskap fra minoritetsinteresser kan det oppstå goodwill. Goodwillen vil være forskjellen mellom vederlaget og andelen av regnskapsført egenkapital av datterselskapet som kjøpes.

2.2.3 Tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er enheter der konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt for investeringer der konsernet har mellom 20% og 50% av stemmeberettiget kapital. Investeringer i tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. På kjøpstidspunktet regnskapsføres investering i tilknyttede selskaper til anskaffelseskost. Anskaffelseskost som overstiger virkelig verdi på identifiserte netto eiendeler i det tilknyttede selskapet behandles som goodwill. Investeringer i tilknyttet selskap inkluderer goodwill identifisert på oppkjøpstidspunktet, redusert med eventuelle senere nedskrivninger (se note 2.5).

Konsernets andel av over- eller underskudd i tilknyttede selskaper samt av- og nedskrivning på identifiserte merverdier på oppkjøpstidspunktet resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringene sammen med andel av ikke resultatførte egenkapitalendringer. Konsernet resultatfører ikke andel av underskudd hvis dette medfører at balanseført verdi av investeringen blir negativ (inklusive usikrede fordringer på enheten), med mindre konsernet har påtatt seg forpliktelser eller avgitt garantier for det tilknyttede selskaps forpliktelser.

Konsernets andel av urealisert fortjeneste på transaksjoner mellom konsernet og dets tilknyttede selskaper elimineres. Det samme gjelder for urealiserte tap med mindre transaksjonen tilsier en nedskrivning av den overførte eiendelen. Der det har vært nødvendig er regnskapsprinsipper i de tilknyttede selskaper endret for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

Gevinster og tap ved utvanning av eierandeler i tilknyttede selskaper er resultatført.

2.2.4 Felles kontrollerte verk

Konsernets andel i felles kontrollerte verk regnskapsføres etter bruttometoden. Konsernet summerer sin andel av de felles kontrollerte verkenes resultat-, balanse- og kontantstrømposter med tilsvarende poster i konsernets regnskaper. Gevinst eller tap ved salg av eiendeler til felles kontrollerte verk resultatføres for den del som kan tilskrives andre eiere (utenfor konsernet) i det felles kontrollerte verket. Ved kjøp av eiendeler fra felles kontrollerte verk vil gevinst eller tap først resultatføres når eiendelen selges ut av konsernet. Tap resultatføres umiddelbart dersom transaksjonen indikerer reduksjon i netto salgsverdi på omløpsmidler eller verdifall på anleggsmidler.

Et virksomhetssegment er en del av virksomheten som leverer produkter eller tjenester som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre virksomhetsområder.

2.3 Omregning av utenlandsk valuta

2.3.1 Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Regnskapet til de enkelte enheter i konsernet måles i den valuta som i hovedsak benyttes i det økonomiske område der enheten opererer (funksjonell valuta). Konsernregnskapet er presentert i norske kroner som er både den funksjonelle valutaen og presentasjonsvalutaen til morselskapet.

2.3.2 Transaksjoner og balanseposter

Transaksjoner i utenlandsk valuta regnes om til den funksjonelle valutaen ved bruk av transaksjonskursen. Valutagevinster og -tap som oppstår ved betaling av slike transaksjoner, og ved omregning av pengeposter (eiendeler og gjeld) i utenlandsk valuta ved årets slutt til kursen på balansedagen, resultatføres.

2.4 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler regnskapsføres til anskaffelseskost med fradrag for akkumulerte av- og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmidlet.

Påfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat, når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte konsernet, og utgiften kan måles pålitelig. Større periodiske vedlikeholdsarbeider balanseføres i utgangspunktet, og avskrives over tiden frem til neste periodiske vedlikehold. Resterende balanseført verdi på tidligere periodisk vedlikehold fjernes fra balansen.

Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader resultatføres løpende i den perioden utgiftene pådras.

Låneutgifter som påløper under konstruksjon av driftsmidler balanseføres frem til eiendelen er klar til påtenkt bruk. Andre låneutgifter kostnadsføres.

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, avskrives til restverdi med årlige avskrivningssatser som er:

- Vannkraftanlegg og reguleringer: 0,7% - 2,5%
- Fjernvarmeanlegg: 2,0% - 20,0%
- Maskiner og utstyr: 5,0% - 33,3%
- Andre bygninger: 0% - 4,0%

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, vurderes på hver balansedag og endres ved avvik mellom beste estimat på balansedagen og tidligere anvendt levetid og restverdivurdering.

Anlegg under utførelse er klassifisert som anleggsmiddel og er oppført til kost inntil tilvirkning eller utvikling er ferdigstilt. Anlegg under utførelse blir ikke avskrevet før anleggsmidlet tas i bruk.

Når balanseført verdi på et driftsmiddel er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp (det høyeste av netto salgsverdi og bruksverdi), skrives verdien ned til gjenvinnbart beløp (note 2.6).

Gevinst og tap ved avgang resultatføres og utgjør forskjellen mellom driftsmidlets salgspris og balanseført verdi.

2.5 Immaterielle eiendeler

2.5.1 Vannfall

Vannfallsrettigheter er balanseført til historisk anskaffelseskost. I henhold til gjeldende bestemmelser om hjemfallsrett, er vannfallsrettighetene ansett å være tidsubegrensede eiendeler, og avskrives derfor ikke.

2.5.2 Goodwill

Goodwill er forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet og virkelig verdi av konsernets andel av netto identifiserbare eiendeler i den oppkjøpte virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel. Goodwill ved kjøp av andel i tilknyttet selskap er inkludert i investeringen i tilknyttet selskap, og testes for nedskrivning som en del av balanseført verdi på investeringen. Goodwill testes årlig for verdifall og balanseføres til anskaffelseskost med fradrag av nedskrivninger. Nedskrivning på goodwill reverseres ikke. Gevinst eller tap ved salg av en virksomhet inkluderer balanseført verdi av goodwill vedrørende den solgte virksomheten.

For senere testing av behov for nedskrivning av goodwill, blir denne allokert til aktuelle kontantstrømgenererende enheter. Allokeringen skjer til de kontantstrømgenererende enheter eller grupper av kontantstrømgenererende enheter som forventes å få fordeler av oppkjøpet.

2.5.3 Grunnrettigheter

Rettigheten til å nyttiggjøre seg grunn er balanseført som en immateriell eiendel. Grunnrettigheter er oppført i balansen til verdien på tidspunktet for ervervet av rettighetene. Rettighetene til å gjøre bruk av grunnen vurderes som evigvarende, og avskrives derfor ikke.

2.5.4 Andre immaterielle eiendeler

Dette omfatter bl.a. konsesjoner, og avskrives i utgangspunktet over gjenværende konsesjonsperiode.

2.6 Verdifall på ikke-finansielle eiendeler

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler med udefinert utnyttbar levetid, som for eksempel tomter, avskrives ikke og vurderes årlig for verdifall. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at fremtidig inntjening ikke kan forsvare eiendelens balanseførte verdi.

En nedskrivning resultatføres med forskjellen mellom balanseført verdi og beregnet gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi. Ved vurdering av verdifall, grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantstrømgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler (unntatt goodwill).

2.7 Finansielle eiendeler

Konsernet klassifiserer finansielle eiendeler i følgende kategorier:

- (a) til virkelig verdi over resultatet
- (b) lån og fordringer
- (c) eiendeler tilgjengelig for salg.

Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen. Ledelsen klassifiserer finansielle eiendeler ved anskaffelse og gjør en ny vurdering av denne klassifiseringen ved hver rapporteringsdato.

2.7.1 Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet er finansielle eiendeler holdt for handelsformål. En finansiell eiendel klassifiseres i denne kategorien dersom den primært er anskaffet med henblikk på å gi fortjeneste fra kortsiktige prissvingninger. Derivater klassifiseres som holdt for handelsformål. Eiendeler i denne kategorien klassifiseres som omløpsmidler eller anleggsmidler hvis de forventes å bli realisert henholdsvis innen eller senere enn 12 måneder etter balansedagen.

2.7.2 Lån og fordringer

Lån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller bestembare betalinger som ikke omsettes i et aktivt marked. De klassifiseres som omløpsmidler, med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen. I så fall klassifiseres de som anleggsmidler. Lån og fordringer klassifiseres som "kundefordringer og andre fordringer" i balansen (note 2.10).

2.7.3 Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivate finansielle eiendeler som man velger å plassere i denne kategorien eller som ikke er klassifisert i noen annen kategori. De inkluderes i anleggsmidlene så sant ledelsen ikke har til hensikt å selge investeringen innen 12 måneder fra balansedagen.

Note 3 Regnskapsføring og måling

Vanlige kjøp og salg av investeringer regnskapsføres på transaksjonstidspunktet. Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet balanseføres første gang til virkelig verdi pluss transaksjonskostnader. Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi, og transaksjonskostnader resultatføres. Investeringer fjernes fra balansen når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører, eller når disse rettighetene er blitt overført og konsernet i hovedsak har overført all risiko og hele gevinstpotensialet ved eierskapet. Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet vurderes til virkelig verdi etter førstegangs balanseføring.

Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi av eiendeler klassifisert som "finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet", inkludert renteinntekt og utbytte, medtas i resultatregnskapet under "verdiendringer og andre (tap)/gevinster - netto" i den perioden de oppstår. Utbytte fra finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet er inkludert i finansinntekter.

Renter på tilgjengelig for salg verdipapirer beregnet etter effektiv rente metoden føres over resultatet, under finansinntekter. Utbytte på aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg føres over resultatet, under finansinntekter, når konsernets rett til utbyttet er fastslått.

Virkelig verdi av børsnoterte investeringer er basert på gjeldende kjøpskurs. Hvis markedet for verdipapiret ikke er aktivt (eller hvis det gjelder et verdipapir som ikke er børsnotert), bruker konsernet verdsettelsesteknikker for å fastsette den virkelige verdien. Disse omfatter anvendelse av informasjon fra nylig gjennomførte transaksjoner til markedsvilkår, henvisning til andre instrumenter som i vesentlig grad er like, bruk av diskontert kontantstrøm og opsjonsmodeller. Teknikkene vektlegger markedsinformasjon i størst mulig grad og i minst mulig grad selskapsspesifikk informasjon.

På hver balansedag vurderer konsernet om det finnes objektive indikatorer som tyder på verdiforringelse av enkelte eiendeler eller grupper av finansielle eiendeler. For aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg, vil et betydelig eller langvarig fall i virkelig verdi under anskaffelseskost være en indikator på at aksjen er verdiforringet. Dersom slike objektive indikatorer foreligger for finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, tas det samlede tapet – målt som differansen mellom anskaffelseskost og virkelige verdi, fratrukket eventuelt tidligere resultatførte nedskrivninger – ut av egenkapitalen og regnskapsføres i resultatregnskapet. Verdiforringelse på aksjer og tilsvarende instrumenter ført i resultatregnskapet reverseres ikke gjennom resultatregnskapet. Nedskrivningstest på kundefordringer beskrives i note 2.10.

3.1 Derivater og sikring

Konsernet har valgt å ikke benytte regnskapsmessig sikringsbøkføring under IFRS, og endring i virkelig verdi på derivater resultatføres som verdiendring og andre (tap)/gevinster netto.

3.2 Varer

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Anskaffelseskost beregnes ved bruk av først-inn, først-ut metoden (FIFO).

3.3 Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi. Ved senere måling vurderes kundefordringer til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente metoden, fratrukket avsetning for inntruffet tap. Avsetning for tap regnskapsføres når det foreligger objektive indikatorer for at konsernet ikke vil motta oppgjør i samsvar med opprinnelige betingelser. Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynligheten for at kunden vil gå konkurs eller gjennomgå økonomisk restrukturering og utsettelse og mangler ved betalinger ansees som indikatorer på at kundefordringer må nedskrives. Avsetningen utgjør forskjellen mellom pålydende og gjenvinnbart beløp, som er nåverdien av forventede kontantstrømmer, diskontert med opprinnelig effektiv rente.

3.4 Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter, bankinnskudd, andre kortsiktige, lett omsettelige investeringer med maksimum tre måneders opprinnelig løpetid og trekk på kassekreditt. I balansen er kassekreditt inkludert i lån under kortsiktig gjeld.

3.5 Aksjekapital og overkurs

Ordinære aksjer klassifiseres som egenkapital.

3.6 Leverandørgjeld

Leverandørgjeld måles til virkelig verdi ved første gangs balanseføring. Ved senere måling vurderes leverandørgjeld til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente metoden.

3.7 Lån

Lån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted, med fradrag for transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder regnskapsføres lånet til amortisert kost beregnet ved bruk av effektiv rente metoden. Forskjellen mellom det utbetalte lånebeløpet (fratrukket transaksjonskostnader) og innløsningsverdien resultatføres over lånets løpetid.

Lån klassifiseres som kortsiktig gjeld med mindre det foreligger en ubetinget rett til å utsette betaling av gjelden i mer enn 12 måneder fra balansedato.

Første års avdrag på langsiktige gjeldposter klassifiseres som annen kortsiktig gjeld.

3.8 Skatt

3.8.1 Alminnelig inntektsskatt

Skattekostnaden består av betalbar skatt og utsatt skatt.

Betalbar skatt beregnes i samsvar med gjeldende skattebestemmelser på balansedagen. I tillegg beregnes det utsatt skatt på alle midlertidige forskjeller mellom skattemessige og konsoliderte regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld, ved bruk av gjeldsmetoden. Dersom utsatt skatt oppstår ved første gangs balanseføring av en gjeld eller eiendel i en transaksjon, som ikke er en foretaksintegrasjon, og som på transaksjonstidspunktet verken påvirker regnskaps- eller skattemessig resultat, blir den ikke balanseført. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skattelover som er vedtatt eller i det alt vesentlige er vedtatt på balansedagen, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten gjøres opp.

Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattbar inntekt vil foreligge, og at de midlertidige forskjellene kan fratrekkes i denne inntekten.

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper, bortsett fra når konsernet har kontroll over tidspunktet for reversering av de midlertidige forskjellene, og det er sannsynlig at de ikke vil bli reversert i overskuelig fremtid.

Utsatt skattefordel og utsatt skatteforpliktelse presenteres netto dersom konsernet har juridisk rett til å motregne de innregnede beløp.

3.8.2 Særregler for skattlegging av kraftforetak

Utover alminnelig inntektsskatt belastes produksjonsvirksomheten med eiendomsskatt, naturressursskatt og grunnrenteskatt.

Naturressursskatt er en overskuddsuavhengig skatt som beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige kraftproduksjon de siste sju årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre per kWh. Naturressursskatten kan avregnes krone for krone mot alminnelig inntektsskatt. Ikke utlignet naturressursskatt kan framføres tillagt renter, og balanseføres dersom det er sannsynlig at den vil kunne utlignes i senere år. Ikke utlignet naturressursskatt klassifiseres som en rentebærende fordring.

Grunnrenteskatten utgjør 30% av kraftstasjonenes normerte resultat utover beregnet friinntekt. Grunnrenteinntekt for de enkelte kraftverk beregnes på grunnlag av kraftverkets produksjon time for time multiplisert med spotpris for den korresponderende timen, med unntak av konsesjonskraft og visse kontrakter hvor faktisk pris legges til grunn. I beregnet grunnrenteinntekt gis det fradrag for kraftverkets faktiske driftskostnader og skattemessige avskrivninger. Gevinst og tap ved salg av varige driftsmidler inngår ved beregning av grunnrenteinntekt. Det gis i tillegg fradrag for en friinntekt som beregnes på grunnlag av årets gjennomsnittlige skattemessige verdier på driftsmidler i kraftverket multiplisert med en normrente som fastsettes årlig av Finansdepartementet.

Negativ grunnrenteinntekt inngår som en del av grunnlaget for beregning av utsatt skatt/skattefordel i grunnrentebeskatningen sammen med utsatt skatt/skattefordel knyttet til midlertidige forskjeller vedrørende driftsmidler i kraftproduksjonen. Med virkning fra og med inntektsåret 2008 er det gjennomført endringer i grunnrentebeskatningen. Det er innført en generell ordning med årlig utbetaling av skatteverdien av negativ grunnrenteinntekt beregnet for inntektsåret 2007 eller senere år, første gang i forbindelse med skatteoppgjøret for inntektsåret 2008. I sammenheng med dette er det innført en obligatorisk samordning av grunnrenteinntekt på skattyternivå, men ikke på konsernnivå. Den nedre grense for grunnrenteskatt er justert til 5.500 kVA. Det er også innført regler om skattemessig behandling av enkelte opprustnings- og utvidelsesprosjekter innen kraftproduksjon. Reglene om fremføring av negativ grunnrenteinntekt som oppstår fra og med 2007 er derfor opphevet.

Kraftproduksjonsvirksomheter belastes også med en eiendomsskatt som utgjør inntil 0,7 % av beregnet takstverdi. Alminnelig inntektsskatt og grunnrenteskatt resultatføres som ordinære skatter. Eiendomsskatt resultatføres som en driftskostnad.

Utsatt skattefordel og utsatt skatteforpliktelse presenteres netto dersom konsernet har juridisk rett til å motregne de innregnede beløp.

3.9 Pensjon

Det er i konsernselskapene etablert en tjenstepensjonsordning gjennom Akershus fylkeskommunale pensjonskasse. I tillegg er det i konsernselskapene etablert en ordning med avtalefestet pensjon (AFP) som gir de ansatte rett til å gå av med førtidspensjon. Disse pensjonsordningene er ytelsesbaserte ordninger (ytelsesplaner), som finansieres gjennom innbetalinger fra selskapene og de ansatte.

Den etablerte pensjonsordningen i konsernet er omfattet av overføringsavtale for offentlige pensjonsordninger som gir ansatte rett til å videreføre opptjente rettigheter ved overgang til annen virksomhet som faller inn under denne overføringsavtalen. Ansatte som slutter og går over i annen virksomhet som faller utenfor overføringsavtalen, får med seg opptjente rettigheter i form av fripolise.

En ytelsesbasert pensjonsordning (ytelsesplan) er en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer slik som alder, antall år i selskapet og lønn.

Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedatoen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte fremtidige utbetalinger med renten på statsobligasjoner med en løpetid som er tilnærmet den samme som løpetiden for den relaterte pensjonsforpliktelsen.

Estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene føres direkte mot egenkapital (etter skatt).

Endringer i pensjonsplanens ytelser kostnadsføres eller inntektsføres løpende i resultatregnskapet, med mindre rettighetene etter den nye pensjonsplanen er betinget av at arbeidstakeren blir værende i tjeneste i en spesifisert tidsperiode (opptjeningsperioden). I dette tilfellet amortiseres kostnaden knyttet til endret ytelse lineært over opptjeningsperioden.

3.10 Konesjonskraft grunnerstatninger

3.10.1 Konesjonskraft

Konesjonskraft skal i utgangspunktet sikre kommunene elektrisk kraft til en rimelig pris. Akershus Energi konsernet har som offentlig kraftforetak evigvarende konesjoner, og har forpliktelser til å levere konesjonskraft tilsvarende et avtalt volum. Konesjonskraftforpliktelser som gjøres opp finansielt, er vurdert å falle inn under IAS 39 og vil bli vurdert og balanseført til virkelig verdi som en forpliktelse, med resultatføring av verdiendringer. Konesjonskraftforpliktelser som gjøres opp med fysisk leveranse er vurdert å falle utenfor IAS 39 og regnskapsføres som ordinære salgskontrakter.

3.10.2 Grunnerstatninger

Konsernet har pådratt seg forpliktelser til å yte grunnerstatninger. Den delen av grunnerstatningene som er knyttet opp mot kraftpriser er vurdert å være en finansiell forpliktelse som skal vurderes til virkelig verdi med resultatføring av verdiendringene. Den delen av erstatningene som er knyttet opp mot konsumprisindeksen, er henført til kategorien utlån og fordringer som vurderes til amortisert kost. Forpliktelsen er vurdert å være evigvarende.

Deler av grunnerstatningene ytes i form av frikraft og gjøres opp finansielt. Den finansielle forpliktelsen som oppstår her vurderes til virkelig verdi med resultatføring av verdiendringene.

Noe av grunnerstatningene er knyttet opp mot utviklingen i kraftprisen. Den tilhørende finansielle forpliktelsen vurderes til virkelig verdi med resultatføring av verdiendringene.

3.11 Avsetninger

Konsernet regnskapsfører avsetninger for miljømessige utbedringer, restrukturering og rettslige krav når det eksisterer en juridisk eller selvplågt forpliktelse som følge av tidligere hendelser, det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør i form av en overføring av økonomiske ressurser, og forpliktelsens størrelse kan estimeres med tilstrekkelig grad av pålitelighet.

I tilfeller hvor det foreligger flere forpliktelser av samme natur, fastsettes sannsynligheten for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved å vurdere gruppen under ett. Avsetning for gruppen regnskapsføres selv om sannsynligheten for oppgjør knyttet til gruppens enkeltelementer kan være lav.

Avsetninger måles til nåverdien av forventede utbetalinger for å innfri forpliktelsen. Det benyttes en diskonteringsrate før skatt som reflekterer nåværende markedssituasjon og risiko spesifikk for forpliktelsen. Økningen i forpliktelsen som følge av endret tidsverdi føres som finanskostnad.

Konsesjonsavgift er vurdert å falle inn under bestemmelsen i IAS 37 om gjensidig uoppfylte kontrakter. Det er derfor ikke balanseført noen forpliktelse knyttet til konsesjonsavgift.

3.12 Inntektsføring

Salg av varer og tjenester inntektsføres i regnskapet i samsvar med opptjeningsprinsippet, når varen leveres og tjenesten utføres.

Inntektene vurderes til virkelig verdi, netto etter fradrag for merverdiavgift, returer og rabatter. Konserninternt salg elimineres.

Konsernets kraftproduksjon selges via den nordiske elbørsen (Nord Pool) og ved bilaterale kontrakter. Produsert/levert volum multiplisert med oppnådd salgpris inntektsføres i regnskapet. I tillegg til fysisk handel med kraft foretas det også handel i finansielle kraftkontrakter (futures, forwards og opsjoner) som ledd i økonomisk sikring av egen produksjonsportefølje. I tillegg til forvaltning av egen kraftproduksjon drives det i konsernet også en egen tradingaktivitet med kjøp og salg av finansielle kraftkontrakter. Regnskapsmessig vurderes finansielle kraftkontrakter til virkelig verdi, og verdiendringer resultatføres løpende som verdiendringer og andre (tap)/gevinster – netto.

Utbytteinntekter fra andre enn datterselskap og tilknyttede selskap resultatføres når rett til å motta betaling oppstår.

3.13 Leieavtaler

Leieavtaler der en vesentlig del av risiko og avkastning knyttet til eierskap fortsatt ligger hos utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetaling ved operasjonelle avtaler (med fradrag for eventuelle økonomiske insentiver fra utleier) kostnadsføres lineært over leieperioden.

3.14 Utbytte

Utbyttebetalinger til selskapets aksjonærer klassifiseres som gjeld fra og med det tidspunkt utbyttet er fastsatt av generalforsamlingen.

3.15 Offentlige tilskudd

Det er innenfor fjernvarmevirksomheten mottatt offentlige investeringstilskudd. Disse tilskuddene behandles regnskapsmessig som en reduksjon av balanseført verdi på de aktuelle driftsmidlene.

Note 4 Finansiell risikostyring

4.1 Finansielle risikofaktorer

Konsernets hovedvirksomhet er produksjon og salg av kraft. Deler av produksjonen prissikres gjennom finansielle kontrakter. Kraften omsettes i Euro og alt veksles til norske kroner. Deler av valutastrømmen sikres ved inngåelse av finansielle kontrakter i henhold til risikostrategi vedtatt av styret. I tillegg drives frittstående handelsaktivitet med posisjonstaking innenfor valuta og kraftderivater. På denne måten oppstår den finansielle risikoen i konsernet.

Konsernets aktiviteter medfører ulike typer finansiell risiko: markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko.

Akershus Energi har en definert risikostrategi. Denne strategien danner operative retningslinjer for forvaltning av konsernets eksponering i finansmarkedet innenfor en definert overordnet risikoramme. Gjennom de definerte rammene styrer selskapet den markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko som selskapet kan ta innenfor en moderat risikoprofil.

Den frittstående handelen innenfor valuta og kraftderivater styres ved hjelp av Value at Risk – metoden (VaR). Handelsaktiviteten inndeles i definerte porteføljer, der hver portefølje får tildelt en tapsramme, som er en maksimalgrense for årlig tap. VaR-metoden benyttes for å styre markedsrisiko slik at ikke tapsrammen overskrides. VaR er et risikomål som beskriver potensielt tap over en gitt periode og med et gitt konfidensnivå. Normalt settes VaR perioden til den tid det tar å lukke porteføljens posisjoner. Akershus Energi handler normalt i likvide finansielle markeder der lukkeperioden kan settes til et døgn. Konfidensnivå i VaR beregningen har det siste året vært på 95%. I rammene for handelen er det satt som krav at VaR alltid skal holdes innenfor en viss andel av tapsrammen. Denne andelen avhenger av hvor stort tapspotensial som er knyttet til øvrige risikoer utenom VaR, så som kredittrisiko, operasjonell risiko eller ekstrem markedsrisiko.

Det er etablert en Total Risk Manager funksjon i konsernet. Total Risk Manager har som oppgave å foreta en uavhengig rapportering av konsernets samlede risiko. Det er likeledes etablert en Total Risiko gruppe i konsernet som har løpende fokus på den totale risikoen i konsernet og effekten av ulike ageringer innenfor forretningsområdene, både innenfor handelsvirksomhet og investeringsaktiviteter.

Back Office funksjonen som står for uavhengig registrering og oppgjør for finansiell handel. Middle Office funksjonen er ansvarlig for overvåking av rammeoverholdelse og uavhengig rapportering fra porteføljene.

Det er ikke benyttet sikringsbokføring i konsernregnskapet selv om finansielle instrumenter er inngått med sikringsformål.

4.2 Markedsrisiko

Konsernets viktigste eksponeringer for markedsrisiko er:

4.2.1 Kraftpris

Produksjonsinntektene selges hovedsaklig til referert Nord Pools pris for Oslo. Inntekt fra fysisk kraftsalg svekkes ved lav kraftpris. En vanlig sikringsstrategi innebærer å selge kraft finansielt til fast pris, slik at resultatet på de finansielle instrumentene virker i motsatt retning av inntekten fra fysisk salg. Derved vil høye priser gi tap på finansielle instrumenter brukt i sikring av kraftsalgsinntektene.

Sensitivitetsanalyse 31.12.09:

Beløp i mill.kr	GWh	Markedspris	Stresstest	Akkumulert
		EUR/MWh 31.12.09	høy pris EUR/MWh	effekt resultat etter skatt
<u>Levering 2010:</u>				
- Salg	-1 271	40,87	85	-338
- Kjøp	-	-	-	-
<u>Levering 2011:</u>				
- Salg	-999	42,04	80	-232
- Kjøp	-	-	-	-
<u>Levering 2012:</u>				
- Salg	-606	43,09	80	-139
- Kjøp	-	-	-	-
Sum	-2 876			-709

Kontraktene er gjort som sikring. Derfor er netto posisjon salg. Sensitivitetsanalysen er basert på et anslag på hvor høyt prisene potensielt kan gå i løpet av året 2010. Det er vanskelig å være eksakt ved angivelse av usikkerhet. Stresstesten er vårt beste estimat på et 99% konfidensnivå.

Analysen viser at med de finansielle kraftkontrakter som selskapet hadde per 31.12.09 så vil en prisøkning som angitt gi en akkumulert negativ resultat effekt på 709 mill.kr. Dette vil motsvares av en tilsvarende positiv resultat effekt for selskapets fysiske kraftproduksjon.

Om kraftprisene faller fram mot levering vil resultat effekt fra de finansielle instrumentene være tilsvarende positive. All sikring er gjort ved bruk av såkalte lineære instrumenter. Derved oppnås en symmetri, slik at en prisnedgang på 1 EUR/MWh gir like stor resultat effekt som en tilsvarende prisoppgang

Posisjonene pr. 31.12.09 er representativ for en normal situasjon.

Tabellen under viser en sammenlignbar sensitivitetsanalyse basert på posisjoner 31.12.08:

Beløp i mill.kr	GWh	Markedspris EUR/MWh 31.12.08	Stresstest høy pris EUR/MWh	Akkumulert effekt resultat etter skatt
<u>Levering 2009:</u>				
- Salg	-1 258	38,60	74	-317
- Kjøp	149	38,60	74	38
<u>Levering 2010:</u>				
- Salg	-438	37,90	68	-94
- Kjøp	-	-	-	-
Sum	-1 547			-373

4.2.2 Valutakurs EUR-NOK

Kraftprisen for våre salg kvoterer i EUR/MWh. Høy verdi på EUR gir høy verdi på våre inntekter målt i NOK. Normalt valutasikres en andel av neste 1-3 års kraftsalg gjennom bruk av forhåndssalg av EUR til et fast kursforhold EUR/NOK, ved hjelp terminkontrakter. På den måten vil styrket verdi på EUR (svekket NOK) gi tap på de finansielle instrumenter brukt i valutasikring.

Sensitivitetsanalyse 31.12.09:

Beløp i mill.kr	Mill.EUR	Terminpris NOK/EUR 31.12.09	Stresstest høy kurs NOK/EUR	Akkumulert effekt resultat etter skatt
<u>Oppgjør 2010:</u>				
- Salg	70,0	8,379	9,220	-42
<u>Oppgjør 2011:</u>				
- Salg	45,0	8,513	9,360	-28
<u>Oppgjør 2012:</u>				
- Salg	37,5	8,640	9,500	-23
Sum	152,5			-93

Analysen viser akkumulert resultateffekt for året 2010 ved en stresstest av kursforholdet NOK/EUR. Vår vurdering er at stresstesten illustrerer potensielt største negative effekt innenfor et konfidensnivå på 99%. Om valutakursen beveger seg som i sensitivitetsanalysen så vil den negative resultateffekten fra de finansielle derivater motsvares av positiv resultateffekt på salg av fysisk produksjon.

Om valutakursene beveger seg motsatt fra hva som er vist i stresstesten, vil resultateffekten være tilsvarende positiv. All valutasikring er gjort ved bruk av lineære instrumenter. Derved oppnås en symmetri, slik at en kursoppgang og kursnedgang av samme størrelse gir resultateffekt av samme størrelse, men med motsatt fortegn.

Tabellen under viser sammenlignbar sensitivitetsanalyse basert på posisjoner 31.12.08:

Beløp i mill.kr	Mill.EUR	Terminpris NOK/EUR 31.12.08	Stresstest høy kurs NOK/EUR	Akkumulert effekt resultat etter skatt
<u>Oppgjør 2009:</u>				
- Salg	77,5	9,866	10,850	-55
<u>Oppgjør 2010:</u>				
- Salg	70,0	9,880	11,260	-70
<u>Oppgjør 2011:</u>				
- Salg	40,0	9,965	11,360	-40
Sum	187,5			-165

4.2.3 Renter

I noen grad anvendes også finansielle derivater for styring av renterisiko i gjelds- og plasseringsportefølje. I de aktuelle avtaler er Akershus Energi forpliktet til å betale en fast rente. Samtidig mottar selskapet en flytende rente. Disse rentebytteavtalene gir positiv kontantstrøm når rentene stiger og negativ kontantstrøm når rentene går ned. Hensikten er å nøytralisere effekten av at låneporteføljen får økte rentekostnader ved stigende rente.

Sensitivitetsanalysen viser en potensiell resultateffekt fra rentebytteavtalene for året 2010. Selskapets vurdering er at en stresstest der 12 mndr NIBOR rente går ned til 1,50% tilsvarer den potensielt største negative hendelse innenfor 99% konfidensnivå. Stresstesten viser at verdiendringen på rentebytteavtalene vil gi en effekt på resultatet etter skatt på 7,6 mill.kr. At selskapet samtidig vil tjene på lavere rentekostnader er ikke med i analysen.

Sensitivitetsanalyse 31.12.09 (beløp i mill.kr):

Renteswap nominell verdi	Forfall	AE betaler fast	AE mottar flytende	NIBOR 12 mnd pr. 31.12.09	Stresstest lav rente	Akkumulert effekt resultat etter skatt
62 360	Okt 2013	3,72%	NIBOR 12 mnd	2,92%	1,50%	-1,2
84 150	Feb 2014	4,36%	NIBOR 12 mnd	2,92%	1,50%	-3,9
68 940	Mar 2014	4,33%	NIBOR 12 mnd	2,92%	1,50%	-2,5
215 450						-7,6

Pr. 31.12.08 hadde selskapet ingen rentebytteavtaler med resultatmessig eksponering, og der er derfor ikke utarbeidet noen sensitivitetsanalyse pr. 31.12.08.

4.3 Kredittisiko

Kredittisiko oppstår i hovedsak som følge av konsernets plassering av overskuddslikviditet i finansielle aktiva. Det er gitt retningslinjer for konsernets samlede kredittvættede eksponering samt at det er definert krav til kredittkvalitet og det er definert en maksimal eksponering pr. debitor.

All handel i standard kraftderivater cleares gjennom Nasdaq OMX Stockholm AB (tidligere Nord Pool Clearing ASA).

Det er motpartsrisiko knyttet til alle finansielle instrumenter. Konsernets motpartsrisiko kan oppsummeres for de ulike klasser som følger:

Klasse	Motpart	Foretakets eskponering 31.12.2009 (mill.kr)	Foretakets eskponering 31.12.2008 (mill.kr)	Kredittkvalitet
Finansielle kraftkontrakter	Nasdaq OBX Stockholm AB (NordPool Clearing ASA)	32,2	240,9	Clearinghus. Vurderes som svært god
Valuta terminer	Store nordiske banker	66,3	-	S&P rating A+ og bedre. Vurderes som svært god
Rentederivater (swaper)	Store nordiske banker	-	1,5	S&P rating A+ og bedre. Vurderes som svært god
Obligasjoner	Foretak og offentlige motparter	16,3	61,6	Motparter med rating (S&P) bedre enn B-
Bankinnskudd	DnBNOR, SEB og Nordea	566,1	57,4	S&P rating AA-. Vurderes som svært god
Fordringer	Kundefordringer og andre korte fordringer	68,4	69,8	Diverse kunder/ fordringshavere

Det er ingen ytterligere sikkerhet for disse motpartene. For utestående posisjon mot Nord Pool Clearing bør kredittrisikoen analyseres i sammenheng med utestående negative markedsverdier (gjeldsposter), som overskrider den positive posisjon som er oppført på balansens eiendelsside. Fordringer er eksklusive fordringer på offentlige myndigheter.

4.4 Likviditetsrisiko

Konsernets likviditetsrisiko er knyttet til at løpende innbetalinger ikke samsvarer med løpende forpliktelser. Konsernet følger dette opp ved månedlig å utarbeide prognoser som viser forventet likviditetsutvikling for de nærmeste 12 mnd. Prognosene har forholdsvis høy detaljeringsgrad. I tillegg utarbeides prognoser for de neste 3 årene på et mer aggregert nivå.

Forfallsanalyse av alle finansielle forpliktelser viser de gjenværende kontraktsmessige forfallene, delt inn i tidsperioder. Det er udiskonterte kontantstrømmer som er med i oppstillingen, det vil si at for et lån er både renter og avdrag tatt med.

Tabellene nedenfor viser verdier for henholdsvis 2009 og 2008 (beløp i mill.kr).

Tabellene nedenfor viser verdier for henholdsvis 2009 og 2008 (beløp i mill.kr)

2009	Inntil 1 mnd	1 - 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	Over 5 år
Lån (renter og avdrag)	6,4	15,4	64,2	409,6	187,9
Leverandørgjeld/kortsiktig gjeld	64,8	51,2	71,9	-	-
Derivater med negativ verdi	6,3	3,1	7,5	51,0	-
Kraftkontrakter (fysiske)	4,2	-	-	-	-
Grunnerstatninger	0,2	0,5	2,1	11,9	*)
Konsesjonskraftforpliktelse	0,4	0,8	3,6	21,7	*)
Derivater med positiv verdi	5,1	8,6	58,1	55,5	-

2008	Inntil 1 mnd	1 - 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	Over 5 år
Lån (renter og avdrag)	7,2	12,6	66,8	333,7	210,0
Leverandørgjeld/kortsiktig gjeld	52,3	59,6	45,9	-	-
Derivater med negativ verdi	7,9	23,2	103,8	85,1	-
Kraftkontrakter (fysiske)	9,5	-	-	-	-
Grunnerstatninger	0,2	0,5	2,2	14,4	*)
Konsesjonskraftforpliktelse	0,5	1,1	4,9	27,7	*)
Derivater med positiv verdi	12,5	46,3	105,4	76,4	-

*) Konsesjoner, og dermed forpliktelsene, er evigvarende

4.5 Risiko knyttet til egenkapitalforvaltning

Konsernet har utviklet en analysemodell for å vurdere om konsernets risiko står i samsvar med konsernets evne til å bære risikoen. Egenkapital og forventede framtidige kontantstrømmer definerer konsernets brutto tilgjengelige risikokapital. Ved å trekke inn utbytte- og investeringsforpliktelser beregnes netto tilgjengelig risikokapital. Hver måned utarbeides en rapport som sammenstiller netto tilgjengelig risikokapital med konsernets faktiske risiko. Modellen brukes som beslutningsgrunnlag for vurderinger omkring egenkapitalen og for vurderinger omkring risikostyringsstrategier.

Egenkapital i forhold til netto lån

Konsernets økonomiske stilling ansees som solid. Likvidbeholdningen er i hovedsak tenkt å dekke kortsiktige forpliktelser, og konsernets egenkapital er pr. i dag i hovedsak knyttet opp mot anleggsmidlene i balansen.

Beløp i mill.kr	2009	2008
Totale rentebærende lån	584,0	501,1
- kontanter og bankinnskudd	566,1	572,4
- finansielle plasseringer	24,5	76,1
= Netto lån	-6,6	-147,4
+ Sum egenkapital	2 319,0	2 245,0
= Sum lån og egenkapital	2 312,4	2 097,6
Gearing (%)	0%	0%

Finansielle plasseringer omfatter kortsiktige finansplasseringer som raskt kan konverteres til likvider.

4.6 Vurdering av virkelige verdier

For verdipapirer og kraftkontrakter med omsetningskurser pr. 31.12.09 brukes dette som grunnlag for beregning av virkelig verdi. For obligasjoner, gjeld (kun noteopplysninger) og andre renteinstrumenter brukes en verdsettelsesmetode for beregning av verdien pr. 31.12.09. Forutsetningene i metoden er norske og europeiske renter (både bid og ask) pr. 31.12.09, i tillegg til swapspreader (kredittrisiko) knyttet til de enkelte verdipapirene.

For valutaterminkontrakter brukes verdisetting basert på verdier fastsatt av store norske eller internasjonale banker.

For kraftkontrakter som ikke er notert på Nord Pool er markedspris basert på estimat/anslag fra ekstern megler.

Note 5 Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer, inklusive forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige under nåværende omstendigheter.

Konsernet utarbeider estimater og gjør antakelser/forutsetninger knyttet til fremtiden. De regnskapsestimater som følger av dette vil pr. definisjon sjelden være fullt ut i samsvar med det endelige utfallet. Estimater og antakelser/forutsetninger som representerer en betydelig risiko for vesentlige endringer i balanseført verdi på eiendeler og gjeld i løpet av neste regnskapsår, drøftes nedenfor.

5.1 Pensjoner

Balanseført verdi på pensjonsforpliktelsen er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedatoen fratrukket virkelig verdi av pensjonsmidlene. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte fremtidige utbetalinger med en rentesats beregnet med utgangspunkt i langsiktig statsobligasjonsrente i den samme valuta som ytelsene vil bli betalt og med en løpetid som er tilnærmet den samme som løpetiden for den relaterte pensjonsforpliktelsen.

En økning i benyttet diskonteringsrente pr. 31.12.09 med 1%-poeng, vil gi en estimert reduksjon i beregnet brutto pensjonsforpliktelse med ca 15%, fra 245 mill.kr til 208 mill.kr.

5.2 Grunnerstatninger

Konsernet har pådratt seg forpliktelser til å yte grunnerstatninger. Den delen av erstatningene som er knyttet opp mot kraftpriser er vurdert å være en finansiell forpliktelse som skal vurderes til virkelig verdi etter IAS 39 med føring av verdiendring over resultatet. Beregningen av den finansielle forpliktelsen er basert på forwardpriser (i euro) på kraft samt observerbare renter (i euro området).

Dersom anvendt diskonteringsrente økes med 0,5%-poeng vil beregnet verdi på den finansielle forpliktelsen pr. 31.12.09 bli redusert fra 73 mill.kr til 66 mill.kr, mens en reduksjon i diskonteringsrenten på 0,5%-poeng vil øke forpliktelsen til 82 mill.kr. En økning av forwardprisen kraft på 10% vil medføre en økning i den finansielle forpliktelsen pr. 31.12.09 fra 73 mill.kr til 81 mill.kr. Tilsvarende vil en nedgang i forwardprisen på kraft på 10% redusere den finansielle forpliktelsen til 66 mill.kr.

5.3 Konesjonskraftforpliktelse

Den delen av konesjonskraftforpliktelsen som gjøres opp finansielt, er vurdert å omfattes av IAS 39. Forpliktelsen er behandlet som en finansiell forpliktelse med balanseføring til virkelig verdi og resultatføring av verdiendring. Den virkelige verdien er beregnet som differansen mellom nåverdien (basert på norsk rente) av forventet konesjonskraftpris multiplisert med konesjonskraftvolumet og nåverdien (basert på observerbare renter i euro området) av konesjonskraftvolumet priset til forwardpriser (i euro) på beregningstidspunktet de 10 neste årene og en terminalverdi (evigvarende kontantstrømmer).

Dersom anvendt diskonteringsrente økes med 0,5%-poeng, vil beregnet verdi på den finansielle forpliktelsen pr. 31.12.09 bli redusert fra 223 mill.kr til 200 mill.kr, mens en reduksjon i diskonteringsrenten på 0,5%-poeng vil øke forpliktelsen til 251 mill.kr. En økning i forwardprisene på kraft på 10% vil medføre en økning i den finansielle forpliktelsen pr. 31.12.09 fra 223 mill.kr til 251 mill.kr. Tilsvarende vil en reduksjon i forwardprisen på kraft på 10% redusere den finansielle forpliktelsen til 194 mill.kr.

5.4 Varige driftsmidler

Årlige avskrivninger og balanseført verdi på driftsmidler vil være påvirket av avskrivningsperioden. Konsernet foretar årlige vurderinger av forventet gjenværende brukstid som legges til grunn for regnskapsmessige avskrivninger.

Eventuell utrangeringsverdi tas hensyn til ved beregning av avskrivbart beløp.

Ved indikasjoner på mulig verdifall på varige driftsmidler foretas det en beregning av gjenvinnbart beløp (det høyeste av netto salgsverdi og bruksverdi) for de aktuelle eiendelene, og dersom estimert gjenvinnbart beløp er lavere enn eiendelens balanseførte verdi foretas det en nedskrivning av balanseført verdi til gjenvinnbart beløp.

5.5 Utsatt skattefordel

Balanseføring av utsatt skattefordel er underlagt skjønnsmessige vurderinger, og balanseføring foretas i den grad det er vurdert som sannsynlig at det i fremtiden vil være tilstrekkelige inntekter for utnyttelse av denne. Konsernet balansefører også utsatt skattefordel på negativ fremførbar grunnrenteinntekt som forventes å kunne utnyttes innenfor den kommende 5-årsperioden. Den beregnede skattefordelen vil være påvirket av fremtidige kraftpriser, og beregningene er basert på erfaringer og beste tilgjengelige estimat.

Note 6 Segmentinformasjon

Konsernet har implementert IFRS 8 om driftssegmenter med virkning fra 1. januar 2009.

Driftssegmenter identifiseres basert på den rapportering konsernledelsen (øverste beslutningstager) bruker når de gjør vurdering av prestasjoner og lønnsomhet på et strategisk nivå.

Konsernets virksomhet drives innenfor følgende driftssegmenter:

- Vannkraft – produksjon
- Vannkraft – krafthandel
- Fjernvarme

Vannkraft har de siste årene vært hovedvirksomheten i konsernet og omfatter produksjon og omsetning av elektrisk energi basert på vannkraft. Vannkraftvirksomheten omfatter i hovedsak egne og deleide kraftverk i Glommavassdraget, Lågenvassdraget, Skienvassdraget, Haldenvassdraget og Hallingdalvassdraget, samt krafthandelsvirksomhet gjennom kjøp og salg over den nordiske el-børsen Nord Pool.

Virksomhetsområdet krafthandel omfatter forvaltning av konsernets samlede produksjonsportefølje fra egne og deleide kraftverk med fysisk og finansiell krafthandel via den nordiske el-børsen Nord Pool. I tillegg drives det også noe tradingvirksomhet innenfor definerte rammer, samt salg av opprinnelsesgarantier. Virksomhetsområdet leverer også tjenester knyttet til anmelding og avregning til virksomhetsområdet vannkraftproduksjon.

Fjernvarmevirksomheten som omfatter produksjon og distribusjon av miljøvennlig fjernvarme har hittil har hatt et mer beskjedent omfang, men er definert som et satsningsområde hvor det er lagt opp til betydelige investeringer i årene som kommer. Fjernvarmevirksomheten er i hovedsak lokalisert i Akershus fylke, og består i produksjon og distribusjon av miljøvennlig fjernvarme. I Lillestrøm syd er det etablert et anlegg som bl.a. produserer og distribuerer fjernvarme basert på varme fra rensed kloakk. Det er også igangsatt prosjekter med utbygging av fjernvarmesentraler og distribusjonsnett i Lillestrøm nord og i Lørenskog, og det er flere prosjekter under utredning i Akershus fylke. Ny fjernvarmeproduksjon vil i hovedsak bli basert på miljøvennlig biobrensel. I tillegg har konsernet en eierandel på 42,3% i selskapet Bio Varme AS, som har/deltar i fjernvarmeanlegg flere steder i Norge.

Området Øvrig omfatter i all hovedsak morselskapet Akershus Energi AS. Eliminering viser beløp for transaksjoner/mellomværender som er eliminert mellom de enkelte segmentene.

Det presenteres segmentinformasjon kun for primærsegmentet, som er virksomhetsområder basert på konsernets eksterne og interne rapporteringsstruktur. Konsernets virksomhet drives i Norge. Det er ikke etablert noen rapportering eller styring av konsernets virksomhet etter geografisk struktur.

Ca 58% av konsernets samlede driftsinntekter i 2009 er til en enkelt kunde.

2009

Beløp i mill.kr	Vannkraft produksjon	Vannkraft krafthandel	Fjernvarme	Øvrig	Eliminering	Konsern
Driftsinntekter, eksterne	16,4	893,3	34,6	0,3	-	944,6
Driftsinntekter, andre segment	697,4	9,9	-	19,4	-726,7	-
Energikostnad/vareforbruk	-13,1	-709,0	-17,3	-	697,5	-41,9
Lønn og personalkostnader	-24,0	-7,6	-9,0	-27,5	-	-68,1
Av- og nedskrivninger	-82,3	-	-13,3	-1,6	-	-97,2
Verdiendringer og andre (tap)/gevinster netto	87,5	-15,6	-0,1	-0,1	-	71,7
Andre driftskostnader	-109,9	-7,5	-12,6	-22,5	29,2	-123,3
Driftsresultat	572,0	163,5	-17,7	-32,0	-	685,8
Resultatandel tilknyttede selskap	-1,8	-	-4,1	-	-	-5,9
Årsresultat	260,9	119,6	-18,2	368,8	-386,0	345,1
Sum eiendeler	3 788,2	194,9	650,2	2 895,7	-2 943,5	4 585,5
Herav tilknyttede selskap	40,9	-	78,8	0,1	-	119,8
Investerings i varige driftsmidler	35,2	-	266,1	1,2	-	302,5

2008

Beløp i mill.kr	Vannkraft produksjon	Vannkraft krafthandel	Fjernvarme	Øvrig	Eliminering	Konsern
Driftsinntekter, eksterne	30,0	863,8	27,2	0,5	-0,9	920,6
Driftsinntekter, andre segment	796,6	8,2	-	16,5	-821,3	-
Energikostnad/vareforbruk	-15,5	-809,7	-12,1	-	796,6	-40,7
Lønn og personalkostnader	-21,8	-7,3	-5,6	-24,5	-	-59,2
Av- og nedskrivninger	-83,1	-	-5,3	4,4	-	-84,0
Verdiendringer og andre (tap)/gevinster netto	-150,8	20,8	-	-	-	-130,0
Andre driftskostnader	-121,6	-5,2	-9,7	-25,9	25,6	-136,8
Driftsresultat	433,8	70,6	-5,5	-29,0	-	469,9
Resultatandel tilknyttede selskap	0,3	3,3	-10,4	-	-	-6,8
Årsresultat	156,6	59,9	-15,0	291,8	-314,6	178,7
Sum eiendeler	3 928,0	409,5	399,3	2 283,5	-2 276,9	4 743,4
Herav tilknyttede selskap	22,5	3,5	82,9	-	-	108,9
Investerings i varige driftsmidler	32,3	0,1	131,3	3,6	-	167,3

Note 7 Varige driftsmidler

Beløp i mill.kr	Vannkraft anlegg	Fjernvarme anlegg	Maskiner og utstyr	Bygninger og tomter	Sum
Regnskapsåret 2008					
Balanseført verdi 31.12.07	1 624,3	101,0	6,9	16,9	1 749,1
Investeringer	22,7	121,1	1,8	12,6	158,2
Av- og nedskrivninger	-48,9	-4,3	-1,6	5,1	-49,7
Balanseført verdi 31.12.08	1 598,1	217,8	7,1	34,6	1 857,6
Pr. 31.12.08					
Anskaffelseskost	1 753,6	236,2	16,5	47,0	2 053,3
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-155,5	-18,4	-9,4	-12,4	-195,7
Balanseført verdi 31.12.08	1 598,1	217,8	7,1	34,6	1 857,6
Regnskapsåret 2009					
Balanseført verdi 31.12.08	1 598,1	217,8	7,1	34,6	1 857,6
Investeringer	18,8	266,1	1,4	1,0	287,3
Avgang	-	-	-0,2	-	-0,2
Av- og nedskrivninger	-55,2	-12,2	-1,8	-0,6	-69,8
Balanseført verdi 31.12.09	1 561,7	471,7	6,5	35,0	2 074,9
Pr. 31.12.09					
Anskaffelseskost	1 772,4	502,4	17,7	48,0	2 340,5
Akkumulerte av og nedskrivninger	-210,7	-30,7	-11,2	-13,0	-265,6
Balanseført verdi 31.12.09	1 561,7	471,7	6,5	35,0	2 074,9
Balanseført verdi anlegg under utførelse 31.12.09	13,1	386,3	-	-	399,4

Varige driftsmidler avskrives over forventet gjenværende brukstid. Anlegg under utførelse avskrives ikke.

Gjennomgang og oppdatering av forventet gjenværende brukstider i 2009 har medført en økning av årlige avskrivninger på ca 6,9 mill.kr i forhold til forrige år.

Det er i 2009 aktivert låneutgifter på 3,0 mill.kr knyttet til egne investeringsprosjekter.

Det er inngått leieavtaler for kontormaskiner og lokaler. Disse er behandlet som operasjonelle leieavtaler.

Innenfor fjernvarmevirksomheten er det mottatt følgende offentlige investeringstilskudd:

- 2009: 37,5 mill.kr

- 2008: 4,7 mill.kr

Mottatte offentlige investeringstilskudd er ført som reduksjon av balanseført verdi på de aktuelle driftsmidlene.

Note 8 Immaterielle eiendeler

Beløp i mill.kr	Goodwill	Fall-rettigheter	Grunn-rettigheter	Andre	Sum
Regnskapsåret 2008					
Balanseført verdi 31.12.07	34,2	59,1	118,1	16,0	227,5
Tilgang	-	-	0,2	-	0,2
Avgang	-1,8	-	-	-	-1,8
Årets av- og nedskrivninger	-	-	-	-0,9	-0,9
Balanseført verdi 31.12.08	32,4	59,1	118,3	15,1	225,0
Pr. 31.12.08					
Anskaffelseskost	32,4	59,1	118,3	17,1	227,0
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-	-	-	-2,0	-2,0
Balanseført verdi 31.12.08	32,4	59,1	118,3	15,1	225,0
Regnskapsåret 2009					
Balanseført verdi 31.12.08	32,4	59,1	118,3	15,1	225,0
Tilgang	-	-	0,5	-	0,5
Årets av- og nedskrivninger	-	-	-	-1,0	-1,0
Balanseført verdi 31.12.09	32,4	59,1	118,8	14,1	224,4
Pr. 31.12.09					
Anskaffelseskost	32,4	59,1	118,8	17,1	227,4
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-	-	-	-3,0	-3,0
Balanseført verdi 31.12.09	32,4	59,1	118,8	14,1	224,4

Note 9 Testing for verdifall

Det er foretatt testing for verdifall på fysiske eiendeler hvor det foreligger indikasjoner på verdifall, og på immaterielle eiendeler.

Konsernet har balanseført goodwill innenfor fjernvarmevirksomheten med:

Beløp i mill.kr	31.12.2009	31.12.2008
Akershus Energi Varme AS	23,8	23,8
Bio Varme Akershus AS	8,6	8,6
Sum	32,4	32,4

Det er i tilknytning til utarbeidelse av årsregnskapet for 2009 foretatt en verdivurdering og beregning av gjenvinnbart beløp for de enkelte fjernvarmeanleggene, som er vurdert å være laveste nivå for kontantgenererende enhet.

Beregnet gjenvinnbart beløp er gjort ved å neddiskontere forventede fremtidige kontantstrømmer knyttet til de enkelte anleggene. De benyttede kontantstrømmene er basert på ledelsens beste estimat. For den kommende 3 års perioden er kontantstrømmene basert på vedtatte prognoser. For årene etter prognoseperioden og frem til 2045 er det beregnet årlige kontantstrømmer basert på virksomhetenes forretningsplaner.

Ved neddiskontering er det benyttet følgende rentesatser for de enkelte anleggene:

- Eidsvoll: 7%
- Lillestrøm: 8%
- Årnes: 6%
- Lørenskog: 7%

Frem til og med 2015 er det lagt til grunn forventede priser i kraftmarkedet. Markedspris fra og med 2016 er basert på prisen i 2015 uten økning utover forventet inflasjon.

Bortsett fra anlegget på Årnes er de øvrige anleggene under utvikling og bygging, og disse forventes satt i drift i 2010 – 2011.

Våre verdiberegninger viser at for fjernvarmeanlegget i Eidsvoll er balanseført verdi høyere enn beregnet gjenvinnbart beløp, og det er derfor foretatt en nedskrivning på dette anlegget med 7,3 mill.kr pr. 31.12.09.

For de øvrige fjernvarmeanleggene var beregnet gjenvinnbart beløp høyere enn balanseført verdi, og det er derfor ikke foretatt noen nedskrivning på disse anleggene. Balanseført goodwill innenfor fjernvarmevirksomheten er knyttet til anlegg hvor det ikke er identifisert noe verdifall eller nedskrivningsbehov.

For vannkraftanleggene er det ikke identifisert indikasjoner på verdifall, og det er ikke foretatt noen beregning av gjenvinnbart beløp for disse anleggene.

Note 10 Deleide verk

Konsernet har følgende eierandeler i deleide verk, som tas inn i konsernregnskapet etter bruttometoden:

	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Stemme- andel
Kraftanlegg			
Opplandskraft	1954	Lillehammer	25 %
Uste-Nes	1959	Oslo	14 %
Reguleringsforeninger			
Glommens og Laagens Brukseierforening	1918	Lillehammer	7 %
Glommens Brukseierforening	1918	Lillehammer	15 %
Haldenvassdragets Brukseierforening	2003	Halden	59 %
Øst Telemarkens Brukseierforening	2003	Skien	5 %

Konsernets andel av produsert kraft i de deleide kraftverkene tas inn, og forvaltes som en del av konsernets øvrige produksjonsportefølje.

2009

Beløp i mill.kr	Opplandskraft	Uste-Nes	Øvrige	Sum
Driftsinntekter	7,9	4,1	-	12,0
Energikjøp/overføring	-8,7	-2,0	-	-10,7
Lønn og personalkostnader	-	-0,8	-	-0,8
Av- og nedskrivninger	-19,2	-6,2	-0,8	-26,2
Andre driftskostnader	-29,7	-7,4	-6,1	-43,2
Driftsresultat	-49,7	-12,3	-6,9	-68,9
Finansinntekter	0,2	-	-	0,2
Resultat før skatt	-49,5	-12,3	-6,9	-68,7
Anleggsmidler	1 038,6	318,8	11,6	1 369,0
Omløpsmidler	10,2	0,4	-	10,6
Sum eiendeler	1 048,8	319,2	11,6	1 379,6
Avsetning for forpliktelser	11,9	-	-	11,9
Kortsiktig gjeld	8,0	-	-	8,0
Sum forpliktelser og gjeld	19,9	-	-	19,9
Investering i anleggsmidler	13,3	1,8	-	15,1

2008

Beløp i mill.kr	Opplandskraft	Uste-Nes	Øvrige	Sum
Driftsinntekter	6,9	3,8	-	10,7
Energikjøp/overføring	-12,0	-2,1	-	-14,1
Lønn og personalkostnader	-	-0,8	-	-0,8
Av- og nedskrivninger	-27,3	-4,9	-1,4	-33,6
Andre driftskostnader	-22,1	-7,1	-5,6	-34,8
Driftsresultat	-54,5	-11,1	-7,0	-72,6
Finansinntekter	0,8	-	-	0,8
Resultat før skatt	-53,7	-11,1	-7,0	-71,8
Anleggsmidler	1 044,5	323,3	12,4	1 380,2
Omløpsmidler	11,1	-	-	11,1
Sum eiendeler	1 055,6	323,3	12,4	1 391,3
Avsetning for forpliktelser	11,8	-	-	11,8
Kortsiktig gjeld	9,3	-	-	9,3
Sum forpliktelser og gjeld	21,1	-	-	21,1
Investering i anleggsmidler	6,4	2,7	0,6	9,7

Note 11 Investering i tilknyttede selskap

Beløp i mill.kr	2009	2008
Balanseført verdi 01.01	108,8	104,0
Tilgang tilknyttede selskap	25,1	18,1
Kapitalnedsettelse tilknyttet selskap	-0,2	-1,6
Resultatandel tilknyttede selskap	-5,8	22,2
Avskrevet merverdi	-0,1	-29,0
Mottatt utbytte	-3,2	-5,1
Egenkapitalføring tilknyttet selskap	-4,8	0,2
Balanseført verdi 31.12	119,8	108,8
Balanseført merverdi pr. 31.12	32,5	32,6

Beløp i mill.kr	Eierandel	100% basis			
		Eiendeler	Forpliktelser	Inntekter	Årets resultat
2009					
Norsk Grønnkraft AS	21,1%	386,5	200,7	24,5	-10,7
Bio Varme AS	42,3%	197,2	85,5	36,9	-9,2
Hynor Lillestrøm AS	30,9%	-	-	-	-
2008					
KortLongs AS	38,7%	49,0	14,6	22,2	8,5
Norsk Grønnkraft AS	25,0%	319,1	234,1	36,7	2,0
Bio Varme AS	42,3%	209,3	88,3	34,5	57,5

Det ble i 2009 gjennomført et kapitalinnskudd i det tilknyttede selskapet Norsk Grønnkraft AS på 25,0 mill.kr ved en konvertering av ansvarlig lån til aksjer.

Det er i 2009 gjennomført fusjoner i det tilknyttede selskapet Norsk Grønnkraft AS som har redusert konsernets eierandel.

Det ble i desember 2009 gjennomført et kapitalinnskudd på 0,1 mill.kr i selskapet Hynor Lillestrøm AS (under stiftelse).

Oppgitte tall (100%) fra tilknyttede selskap er hentet fra foreløpige årsregnskap for 2009 for de respektive selskap.

Beløp i mill.kr	Rente- inntekter	Mottatt utbytte	Langsiktig fordring
2009:			
KortLongs AS	-	3,2	-
Norsk Grønnkraft AS	1,2	-	10,0
2008:			
KortLongs AS	-	5,1	-
Norsk Grønnkraft AS	2,7	-	35,0

Langsiktig lån til Norsk Grønnkraft AS er basert på markedsmessige betingelser.

Rentesats 2009: 2,94% - 5,64% (2008: 6,88% - 8,64%).

Det tilknyttede selskapet KortLongs AS ble avviklet i 2009.

Note 12 Finansielle instrumenter etter kategori

Eiendeler 31.12.09

Beløp i mill.kr	Utlån og fordringer	Eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Eiendeler tilgjengelig for salg	Sum
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	-	-	5,4	5,4
Derivater	-	98,5	-	98,5
Lån til tilknyttede selskap	10,0	-	-	10,0
Kundefordringer og andre fordringer	71,3	-	-	71,3
Finansielle eiendeler til virkelig verdi	-	24,5	-	24,5
Kontanter og bankinnskudd	566,1	-	-	566,1
Sum	647,4	123,0	5,4	775,8

Forpliktelser 31.12.09

Beløp i mill.kr	Forpliktelser til virkelig verdi over resultat	Andre finansielle forpliktelser	Sum
Lån inklusive 1. års avdrag	-	584,0	584,0
Derivater	64,4	-	64,4
Leverandørgjeld/annen kortsiktig gjeld	-	202,5	202,5
Sum	64,4	786,5	850,9

Eiendeler 31.12.08

Beløp i mill.kr	Utlån og fordringer	Eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Eiendeler tilgjengelig for salg	Sum
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	-	-	13,0	13,0
Derivater	-	239,5	-	239,5
Lån til tilknyttede selskap	35,0	-	-	35,0
Kundefordringer og andre fordringer	79,2	-	-	79,2
Finansielle eiendeler til virkelig verdi	-	76,1	-	76,1
Kontanter og bankinnskudd	572,4	-	-	572,4
Sum	686,6	315,6	13,0	1 015,2

Forpliktelser 31.12.08

Beløp i mill.kr	Forpliktelser til virkelig verdi over resultat	Andre finansielle forpliktelser	Sum
Lån inklusive 1. års avdrag	-	501,1	501,1
Derivater	224,9	-	224,9
Leverandørgjeld/annen kortsiktig gjeld	-	170,2	170,2
Sum	224,9	671,3	896,2

Summen av linjene *Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg* og *Lån til tilknyttede selskap* er ført i balansen på linjen *Finansielle anleggsmidler*.

Med virkning fra 01.01.2009 har konsernet implementert endringene i IFRS 7 knyttet til finansielle instrumenter målt til virkelig verdi på balansedagen. Endringene krever presentasjon av virkelig verdimålinger pr. nivå med følgende nivåinndeling for måling av virkelig verdi:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked.
- Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger).

Beløp i mill.kr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat:				
- Derivater holdt for handelsformål	98,5			98,5
- Verdipapirer holdt for handelsformål	3,0	5,2		8,2
- Gjeldsinstrumenter holdt for handelsformål		16,3		16,3
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg:				
- Egenkapitalinstrumenter			5,4	5,4
Sum eiendeler	101,5	21,5	5,4	128,4
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat:				
- Derivater holdt for handelsformål	64,4			64,4
Sum forpliktelser	64,4	-	-	64,4

Note 13 Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Beløp i mill.kr	2009	2008
Balanseført verdi 01.01	13,0	12,2
Tilgang	-	2,0
Nedskrivning	-3,3	-
Avgang	-4,3	-1,2
Balanseført verdi 31.12	5,4	13,0
Herav klassifisert som anleggsmidler	5,4	13,0
Herav klassifisert som omløpsmidler	-	-

Finansielle anleggsaksjer er i 2009 nedskrevet med 3,3 mill.kr til estimert virkelig verdi pr. 31.12.09. Verdinedgangen på disse aksjene er vurdert å være permanent, og er derfor resultatført.

Finansielle eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg består av:

Beløp i mill.kr	2009	2008
Unoterte verdipapirer	5,0	12,4
Andre eiendeler	0,4	0,6

Samtlige finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er i norske kroner.

Virkelig verdi av ikke børsnoterte verdipapirer er vurdert i forhold til observerte transaksjonspriser de senere år.

Det er ikke ført noen urealiserte gevinster eller tap direkte mot egenkapital i 2009 og 2008.

Note 14 Derivater

Beløp i mill.kr	2009		2008		2007	
	Eiendeler	Forpliktelser	Eiendeler	Forpliktelser	Eiendeler	Forpliktelser
Renteswapavtaler	-	1,1	1,5	-	1,1	-
Valutaterminkontrakter	66,3	1,1	-	220,2	22,8	-
Finansielle kraftkontrakter	32,2	62,2	238,0	4,7	12,0	34,8
FRA/opsjoner	-	-	-	-	0,6	-
Sum balanseførte verdier	98,5	64,4	239,5	224,9	36,5	34,8
Herav langsiktig	64,9	48,2	72,9	104,7	1,1	5,1
Herav kortsiktig	33,6	16,2	166,6	120,2	35,1	29,7

Konsernet benytter ikke sikringsbokføring, og kontraktene er klassifisert som kortsiktige/langsiktige eiendeler og forpliktelser.

Den maksimale eksponering for kredittrisiko på rapporteringstidspunktet er virkelig verdi av derivater klassifisert som eiendeler i balansen.

a) Valutaterminkontrakter

Nominelt beløp utestående på valutaterminkontrakter pr. 31.12.09 er 1 402,6 mill.kr (31.12.08: 1 854,6 mill.kr).

b) Renteswapavtaler

Den nominelle hovedstolen på utestående renteswapavtaler pr. 31.12.09 er 215,5 mill.kr (31.12.08: 114,3 mill.kr).

Pr. 31.12.09 varierte den faste renten fra 3,72% - 4,36% (31.12.08: fra 4,91% til 5,25%). De flytende rentesatsene var NIBOR.

c) Finansielle kraftkontrakter

Den nominelle verdien på utestående finansielle kraftkontrakter pr. 31.12.09 er -32,3 mill.kr (31.12.08: +239,5 mill.kr).

Note 15 Kundefordringer og andre fordringer

Beløp i mill.kr	2009	2008
Kundefordringer	33,1	27,7
Påløpt inntekt/forskuddsbetalt kostnad	13,2	21,1
Periodisering kraftkontrakter	-	1,1
Andel deleide verk	10,2	11,1
Andre fordringer	13,6	17,3
Fordringer på nærstående parter (note 34)	-	0,4
Varebeholdning	1,2	0,4
Sum kundefordringer og andre fordringer	71,3	79,2
Langsiktig utlån	10,0	35,0
Totale fordringer	81,3	114,2

Langsiktig utlån gjelder i sin helhet lån til tilknyttet selskap Norsk Grønnkraft AS (note 10).

	2009	2008
Effektive rente på langsiktige utlån er:	2,94 - 5,64%	6,88 - 8,64%

Det er pr. 31.12.2009 kun et mindre fordringsbeløp i utenlandsk valuta (EUR) som er omregnet til NOK med balansedagens kurs.

Kundefordringer som har forfalt til betaling, og hvor forfall ligger mindre enn 6 måneder tilbake i tid er ikke ansett å ha falt i verdi. Pr. 31.12.09 utgjør forfalte kundefordringer 2,1 mill.kr (2008: 1,3 mill.kr). Disse fordringene relaterer seg til større uavhengige kunder som ikke har misligholdt sine forpliktelser. Aldersfordelingen på disse fordringene er som følger:

Beløp i mill.kr	2009	2008
Inntil 3 måneder	1,8	0,7
3 til 6 måneder	0,3	0,6
Sum	2,1	1,3

Det er gjort en individuell vurdering av kundefordringer og andre fordringer, og det er i 2009 gjort en avsetning på 0,3 mill.kr knyttet til en kunde. Utover dette er det ikke foretatt noen avsetning for tap, basert på foretatt vurdering og uvesentlige tap i tidligere år. Kundefordringene er hovedsakelig mot store institusjonelle virksomheter innenfor energibransjen, og det er ikke vurdert å være noen risiko for tap på disse fordringene. Det er derfor lagt til grunn at bokført verdi er lik virkelig verdi.

Note 16 Varebeholdninger

Innenfor fjernvarmevirksomheten er det pr. 31.12.09 en varebeholdning bestående av innkjøpte råvarer (fyringsolje og biobrensel) med balanseført verdi på 1,2 mill.kr (31.12.08: 0,4 mill.kr). Varebeholdningen er vurdert i henhold til laveste verdis prinsipp. Balanseført verdi er inkludert i kundefordringer og andre fordringer.

Note 17 Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Børsnoterte verdipapirer holdt for handelsformål:

Beløp i mill.kr	2009	2008
Aksjer/grunnfondsbevis	3,0	14,5
Obligasjoner	16,3	61,6
Rentefond/hedgefond	5,2	-
Sum eiendeler til virkelig verdi over resultatet	24,5	76,1

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet er plasseringer av konsernets overskuddslikviditet, og verdiendring av disse eiendelene er medtatt under finansposter.

Virkelig verdi av alle egenkapitalinstrumentene er basert på kjøpskurs i et aktivt marked.

Note 18 Kontanter og kontantekvivalenter

I kontantstrømoppstillingen omfatter kontanter og kontantekvivalenter følgende:

Beløp i mill.kr	2009	2008
Kontanter og bankinnskudd	566,1	572,4

Av samlede kontanter og bankinnskudd utgjør bundne beløp følgende:

Beløp i mill.kr	2009	2008
Skattetrekkkonto	5,4	5,2
Depotkonto DnBNOR	36,0	31,4
Sum bundne beløp	41,4	36,6

Det er etablert konsernkontoordning for Akershus Energi konsernet. Innestående på konsernkonto medtas som bankinnskudd i morselskapet. I de øvrige konsernselskapene balanseføres saldo på bankkonto som inngår i konsernkontoordningen som konserninternt mellomværende.

Innestående beløp på debotkonto i DnBNOR gjelder sikkerhetsstillelse for finansiell krafthandel over den nordiske el-børsen.

Note 19 Aksjekapital og overkursfond

	Antall aksjer	Pålydende pr. aksje	Aksjekapital (mill.kr)	Overkursfond (mill.kr)	Sum (mill.kr)
Pr. 31.12.07	199 846	1 000	200	265	465
Pr. 31.12.08	199 846	1 000	200	265	465
Pr. 31.12.09	199 846	1 000	200	265	465

Det er ikke etablert noen opsjonordninger i selskapet, og selskapet har ingen beholdning av egne aksjer.

Note 20 Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

Beløp i mill.kr	2009	2008
Leverandørgjeld	32,2	22,4
Offentlige trekk og avgifter	22,0	37,1
1. års avdrag på langsiktig gjeld	68,9	66,7
Annen kortsiktig gjeld	148,4	110,2
Sum leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	271,5	236,4
Kortsiktig gjeld til nærstående parter (note 35)	0,9	0,3

Note 21 Lån

Langsiktig gjeld

Beløp i mill.kr	2009	2008
Banklån	14,7	15,8
Obligasjonslån	500,2	418,4
Annen langsiktig gjeld	0,2	0,2
Sum lån	515,1	434,4

Avdragsprofil Akershus Energi Konsern:

År	2010	2011	2012	2013	2014	Deretter
Avdrag	68,9	61,9	213,4	46,0	37,4	156,4

Banklån

Långiver	Nominelt beløp	Forfall år	Rente
DnBNOR	13,4	2026	3,09%
DnBNOR	2,6	2014	3,08%
Sum	16,0		

Obligasjonslån

Oppstillingen viser de ulike obligasjonslånene med forfallstidspunkt og kupongrente (i nominelle beløp):

Forfall	Beløp	Rente 2009	Rente 2008
2010 - 2011	5,3	2,45%	5,50% - 5,55%
2012 - 2014	287,4	2,40% - 3,00%	6,00% - 6,75%
2015 - 2017	75,1	3,05% - 5,10%	5,70% - 6,55%
2018 - 2019	201,2	3,05% - 3,18%	4,45% - 7,42%
Sum	569,0		

Det er i løpet av 2009 ikke innløst noen obligasjonslån.

Obligasjonslånene er sikret med pant i konsernets vannkraftanlegg med bokført verdi pr. 31.12.09 på 452 mill.kr (31.12.08: 479 mill.kr).

Det er i 2009 tatt opp et nytt obligasjonslån på 150 mill.kr med DnBNOR som tilrettelegger. Det er knyttet lånebetingelser til dette lånet. Det er ikke stilt særskilt sikkerhet for dette lånet.

Bortsett fra nytt obligasjonslåne i tatt opp i 2009 er det ikke knyttet lånebetingelser til utestående lån.

Konsernet er eksponert for renteendringer, og obligasjonslånene er basert på følgende reprisingsstruktur (nominelle beløp):

Beløp i mill.kr	2009	2008
6 måneder eller mindre	347,3	220,7
6-12 måneder	221,7	263,0
Sum	569,0	483,7

Balanseført verdi og virkelig verdi på langsiktige lån:

Beløp i mill.kr	Balanseført verdi		Virkelig verdi	
	2009	2008	2009	2008
Obligasjonslån	569,0	483,7	571,0	481,9
Andre lån	16,0	17,4	16,0	17,4
Sum	585,0	501,1	587,0	499,3

Balanseført verdi av alle konsernets lån er i norske kroner.

Lånenes virkelige verdi er beregnet med utgangspunkt i ligningskurser pr. 01.01.2010, hvor kursene er beregnet ut fra kredittrisiko og gjenværende løpetid på lånene.

Konsernet har ingen ubenyttede trekkfasiliteter.

Note 22 Utsatt skatt og skattekostnad

Utsatt skatt beregnes med utgangspunkt i midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige balanseverdier og på fremførbart underskudd. Ved beregningen av utsatt skatt for alminnelig inntekt er nominell skattesats på 28% benyttet. I tillegg er det for kraftverk som er underlagt grunnrentebeskatning beregnet utsatt skatt på midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige balanseverdier på driftsmidler som benyttes i kraftproduksjon og på negativ fremførbart grunnrenteinntekt. Ved beregning av utsatt skatt på grunnrenteinntekt er nominell skattesats på 30% benyttet. Balanseføring av utsatt skattefordel foretas bare i den utstrekning det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden. For negativ fremførbart grunnrenteinntekt balanseføres det utsatt skattefordel på den delen som forventes å reversere innenfor den kommende 5 års perioden. Den delen av beregnet naturressursskatt som ikke kan utlignes mot alminnelig overskuddsskatt blir fremført og balanseført som forskuddsbetalt skatt dersom det er sannsynlig at denne vil kunne utlignes i kommende år.

Alminnelig inntektsskatt er beregnet med 28% og grunnrenteskatt med 30%.

2009

Beløp i mill.kr	01.01.09	Resultat i perioden	Direkte mot egenkapital	31.12.09
Alminnelig inntekt				
Driftsmidler	408	-5		403
Finansielle kontrakter	4	5		9
Avsetning forpliktelser	-132	28	2	-102
Andre forskjeller	-	-		-
Fremførbart underskudd	-4	-1		-5
Netto utsatt skatt alminnelig inntekt	276	27	2	305
Grunnrenteinntekt				
Driftsmidler	370	-5		365
Fremførbart grunnrenteinntekt	-50	11		-39
Netto utsatt skatt grunnrenteinntekt	320	6	-	326
Netto utsatt skatteforpliktelse	596	33	2	631
Herav balanseført utsatt skattefordel	157			22
Herav balanseført utsatt skatt forpliktelse	753			653

2008

Beløp i mill.kr	01.01.08	Resultat i perioden	Direkte mot egenkapital	31.12.08
<u>Alminnelig inntekt</u>				
Driftsmidler	403	5	-	408
Finansielle kontrakter	2	2	-	4
Avsetning forpliktelser	-74	-43	-15	-132
Andre forskjeller	-	-	-	-
Fremførbart underskudd	-10	6		-4
Netto utsatt skatt alminnelig inntekt	321	-30	-15	276
<u>Grunnrenteinntekt</u>				
Driftsmidler	374	-4		370
Fremførbart grunnrenteinntekt	-73	23		-50
Netto utsatt skatt grunnrenteinntekt	301	19	-	320
Netto utsatt skatteforpliktelse	622	-11	-15	596
Herav balanseført utsatt skattefordel	136			157
Herav balanseført utsatt skatt forpliktelse	758			753
Utsatt skatt ført direkte mot egenkapitalen er som følger:				
		2009	2008	
Skatt på estimatavvik fra pensjonsordninger		-2	15	

Beregning av årets skattekostnad

Beløp i mill.kr	2009	2008
Årets skattekostnad:		
Betalbar skatt på alminnelig inntekt	164,8	155,8
Betalbar skatt på grunnrenteinntekt	124,3	114,4
Endring utsatt skatt alminnelig inntekt	26,8	-29,7
Endring utsatt skatt grunnrenteinntekt	5,9	32,8
Beregnet naturressursskatt	29,4	29,0
Fradrag naturressursskatt som utlignes	-29,4	-29,0
Estimatavvik som følge av endret nivå fra tidligere år på utsatt skattefordel på grunnrenteinntekt	-	-13,6
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	3,3	-1,1
Årets skattekostnad	325,1	258,4

Avstemming:	2009	2008
Resultat før skattekostnad	670,2	437,2
Skatt beregnet med 28 %	187,6	122,4
Permanente forskjeller	4,0	3,5
Skatt på grunnrenteinntekt	130,2	147,1
Estimatavvik som følge av endret nivå fra tidligere år på utsatt skattefordel på grunnrenteinntekt	-	13,6
For mye/lite beregnet skatt tidligere år	3,3	-1,1
Årets skattekostnad	325,1	258,4
Effektiv skattesats	48,5 %	59,1
Naturressursskatt		
Gjennomsnittlig produksjon siste 7 år /GWh)	2 265	2 231
Skattesats - øre pr. kWh	1,3	1,3
Beregnet naturressursskatt (mill.kr)	29,4	29,0

Note 23 Pensjoner

Konsernselskapene er pliktig til å ha en tjenstepensjonsordning, og alle ansatte i Akershus Energi AS og datterselskaper omfattes av samme ytelsesbaserte tjenstepensjonsordning som er organisert gjennom Akershus Fylkeskommunale Pensjonskasse. Denne ordningen gir (inklusive ytelser fra Folketrygden) en rett til estimert pensjon på 66% av pensjonsgrunnlaget fra og med fylte 67 år. I tillegg til ordinær alderspensjon omfatter denne ordningen også ektefelle-, uføre- og barnepensjon. Etablert tjenstepensjonsordning gjennom Akershus Fylkeskommunale Pensjonskasse er en sikret ordning, og tilskudd til ordningen finansieres ved innbetalinger fra selskapene og de ansatte (2%).

I tillegg til tjenstepensjonsordningen er det i konsernselskapene etablert en ordning med avtalefestet pensjon (AFP) i henhold til tariffavtaler mellom sentrale organisasjoner, som gir anledning til å gå av med pensjon fra og med fylte 62 år. Den etablerte AFP-ordningen er en usikret ordning, som finansieres over drift.

Regnskapsførte pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser for både den sikrede tjenstepensjonsordningen gjennom Akershus Fylkeskommunale Pensjonskasse og den usikrede AFP-ordningen er basert på beregninger foretatt av uavhengig aktuar.

Aktuarberegnet estimatavvik for etablerte pensjonsordninger føres direkte mot egenkapital (etter skatt).

Beløp i mill.kr	31.12.09	31.12.08
Balansført forpliktelse:		
Nåverdi opptjent pensjonsforpliktelse	244,6	236,7
Virkelig verdi pensjonsmidler	-169,5	-154,2
Netto pensjonsforpliktelse	75,1	82,5
Arbeidsgiveravgift	10,5	11,6
Netto balansført pensjonsforpliktelse	85,6	94,1
Endringer i netto pensjonsforpliktelse:		
Netto pensjonsforpliktelse årets begynnelse	94,1	44,7
Årets pensjonskostnad	10,3	7,8
Innbetalt premie/tilskudd (inkl arbeidsgiveravgift)	-13,3	-14,8
Estimatavvik ført direkte mot egenkapital	-5,5	56,4
Netto pensjonsforpliktelse ved årets slutt	85,6	94,1

Pensjonskostnad:	2009	2008
Årets pensjonsopptjening	8,3	6,4
Rentekostnad	9,1	10,3
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-9,0	-10,4
Administrasjonskostnad	0,6	0,5
Arbeidsgiveravgift	1,3	1,0
Årets pensjonskostnad	10,3	7,8
Fordeling av pensjonsmidler:	31.12.09	31.12.08
Obligasjoner	43 %	52 %
Aksjer	24 %	21 %
Fast eiendom	5 %	5 %
Utlån	7 %	7 %
Bankinnskudd	9 %	3 %
Annet	12 %	12 %
Medlemsstatus:		
Antall aktive	80	70
Antall pensjonister og oppsatte rettigheter	538	544
Økonomiske forutsetninger:	2009	2008
Diskonteringsrente	4,50 %	3,80 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	5,70 %	5,80 %
Forventet årlig lønnsvekst	4,25 %	4,00 %
Forventet årlig regulering av pensjoner	4,25 %	3,75 %

Note 24 Andre avsetninger for forpliktelse

24.1 Grunnerstatninger

Konsernet har pådratt seg forpliktelser til å yte grunnerstatninger. Den delen av erstatningene som er knyttet opp mot kraftpriser er vurdert å være en finansiell forpliktelse som skal vurderes til virkelig verdi med føring av verdiendring over resultatet. Den delen av erstatningene som er knyttet opp mot konsumprisindeksen, er henført til kategorien utlån og fordringer som vurderes til amortisert kost. Forpliktelsen er vurdert å være evigvarende.

Deler av grunnerstatningene ytes i form av frikraft og gjøres opp finansielt. Den finansielle forpliktelsen som oppstår her vurderes til virkelig verdi med resultatføring av verdiendringene.

Noe av grunnerstatningene er knyttet opp mot utviklingen i kraftprisen. Den tilhørende finansielle forpliktelsen vurderes til virkelig verdi med resultatføring av verdiendringene.

24.2 Konesjonskraftforpliktelse

Den delen av konesjonskraftforpliktelsen som gjøres opp finansielt, er vurdert å omfattes av IAS 39, og er i regnskapet behandlet som en finansiell forpliktelse med balanseføring til virkelig verdi og resultatføring av verdiendring. Virkelig verdi på konesjonskraftforpliktelsen er beregnet som differansen mellom nåverdien (neddiskontert med norsk rente) av forventet konesjonskraftpris (NOK) multiplisert med konesjonskraftvolumet, og nåverdien (neddiskontert med euro-rente) av konesjonskraftvolumet priset til forwardpriser i euro på beregningstidspunktet de 10 neste årene og en terminalverdi (evigvarende kontantstrømmer). Omregning fra euro til norske kroner er gjort med balansedagens valutakurs. For forwardpriser (i euro) på kraft er det benyttet noterte Nord Pool priser de første 5 årene og estimerte priser fra ekstern megler de resterende årene.

Det foreligger ingen endelig avklaring fra regulerende myndigheter for regnskapsmessig behandling av beregnet konesjonskraftforpliktelse, om denne skal balanseføres eller ikke. Konsernet har valgt å videreføre balanseføring av beregnet forpliktelse knyttet til konesjonskraft med finansielt oppgjør, med resultatføring av endring i balanseført verdi.

Beløp i mill.kr	Grunn- erstatninger	Konsesjons- kraft	Øvrig	Sum andre avsetninger for forpliktelser
Balanse 01.01.09	169,2	297,0	14,6	480,8
Resultatført i løpet av året:				
Årets avsetninger	-13,1	-74,3	0,1	-87,3
Balanse 31.12.09	156,1	222,7	14,7	393,5
Klassifikasjon i balansen:			2009	2008
Andre avsetninger for forpliktelser			393,5	480,8

Reduksjonen i beregnet forpliktelse fra 2008 til 2009 forklares i hovedsak ved valutakurs Euro/NOK (beregning av forpliktelse knyttet til konsesjonskraft og grunnerstatninger baseres bl.a. på kraftpris i EURO).

Note 25 Verdiendringer og andre (tap)/gevinster – netto

Beløp i mill.kr	2009	2008
Verdiendring derivater	21,4	13,1
Verdiendring forpliktelse konsesjonskraft og grunnerstatninger	87,2	-150,8
Netto valutagevinst/(tap) til virkelig verdi over resultatet	-36,7	9,5
Andre gevinster/(tap) til virkelig verdi over resultatet	-0,6	-1,8
Sum verdiendringer og andre (tap)/gevinster - netto	71,3	-130,0

Note 26 Driftsinntekter

Beløp i mill.kr	2009	2008
Salgsinntekter	938,0	897,9
Leieinntekter	0,4	0,4
Andre driftsinntekter	6,1	22,3
Gevinst ved salg driftsmidler	0,1	-
Sum driftsinntekter	944,6	920,6

Note 27 Lønn og personalkostnader

Beløp i mill.kr	2009	2008
Lønn	47,5	42,4
Arbeidsgiveravgift	7,1	6,2
Pensjonskostnader	10,3	7,8
Lønn og personalkostnader deleide verk	0,8	0,8
Andre lønn og personalkostnader	2,4	2,0
Sum lønn og personalkostnader	68,1	59,2
Antall årsverk	76	64

Note 28 Andre driftskostnader

Beløp i mill.kr	2009	2008
Andel driftskostnader deleide verk	37,1	29,2
Eiendomsskatt	26,0	24,6
Drift og vedlikehold	21,3	41,6
Erstatninger, konsesjonsavgift	4,8	5,2
Honorarer, fremmede tjenester	15,4	17,9
Reguleringskostnader	6,0	5,6
Andre driftskostnader	12,8	12,6
Sum andre driftskostnader	123,4	136,7

Honorar til revisor (beløp i mill.kr):	2009	2008
Revisjon	1,0	1,1
Andre attestasjonsoppgaver	0,1	0,1

Beløp er eksklusiv merververdiavgift

Note 29 Finansinntekter og -kostnader

Beløp i mill.kr	2009	2008
Finansinntekter		
Utbytte	0,1	1,0
Renteinntekter bankinnskudd og plasseringer til virkelig verdi over resultatet	12,9	22,1
Renteinntekter fra tilknyttede selskap	1,2	2,7
Andre renteinntekter	0,7	2,2
Gevinst finansplasseringer til virkelig verdi over resultatet	18,7	1,0
Andre finansinntekter	0,5	0,8
Sum finansinntekter	34,1	29,8
Finanskostnader		
Rentekostnader obligasjonslån	23,6	27,5
Andre rentekostnader	4,2	0,8
Tap på finansplasseringer til virkelig verdi over resultatet	11,2	25,1
Andre finanskostnader	4,8	2,3
Sum finanskostnader	43,8	55,7
Netto finansposter	-9,7	-25,9

Verdiendring på inngåtte renteswap-avtaler er medtatt sammen med rentekostnader på obligasjonslån med en tap på 2,6 mill.kr i 2009 og en gevinst på 0,4 mill.kr i 2008.

Rentekostnader på obligasjonslån er beregnet ved bruk av effektiv rente metode, og inkluderer amortiserte etableringskostnader med 0,2 mill.kr.

Det er i 2009 aktivert lånekostnader med 3,0 mill.kr som del kostprisen på anlegg.

Andre finanskostnader i 2009 inkluderer nedskrivning på 3,3 mill.kr av finansielle anleggsmidler (aksjer) til antatt markedsverdi pr. 31.12.09.

Note 30 Netto valutagevinster/(tap)

Valutadifferanser inntektsført/(kostnadsført) i resultatregnskapet under verdiendringer og andre (tap)/gevinster - netto er som følger:

Beløp i mill.kr	2009	2008
Valutaderivater - gevinst/(tap)	285,0	-243,0
Realiserte valutagevinster/(-tap)	-36,7	9,5
Sum	248,3	-233,5

Note 31 Resultat pr. aksje

Resultat pr. aksje er beregnet ved å dele den delen av årsresultatet som er tilordnet selskapets aksjonærer med et veid gjennomsnitt av antall utstedte aksjer gjennom året.

Det har ikke vært noen endring i antall aksjer i løpet av 2008 og 2009, og selskapet har ingen beholdning av egne aksjer.

	2009	2008
Årsresultat tilordnet selskapets aksjonærer (mill.kr)	347	181
Veid gjennomsnittlig antall aksjer	199 846	199 846
Resultat pr. aksje (kr pr. aksje)	1 736,34	905,70

Utvannet resultat pr. aksje er ikke beregnet da det ikke eksisterer potensielle aksjer som kan medføre utvanning.

Note 32 Utbytte pr. aksje

Utbetalt utbytte til selskapets aksjonærer i 2009 var 285 mill.kr (kr 1 426,10 pr. aksje) og i 2008 og 276 mill.kr (kr 1 381,06 pr. aksje).

Foreslått utbytte for regnskapsåret 2009 er 290 mill.kr (kr 1 451,12 pr. aksje). Vedtaket fattes på ordinær generalforsamling som forventes avholdt i løpet av april 2010. Foreslått utbytte for regnskapsåret 2009 er ikke reflektert i årsregnskapet for 2009.

Note 33 Betingede utfall

Det er mottatt et erstatningskrav etter ulykke i tilknytning til utbygging av fjernvarmenett i Lillestrøm sentrum. Denne saken er fortsatt under etterforskning, og det foreligger ingen avklaring når det gjelder erstatningsansvar og eventuelt erstatningsbeløp. Det er ikke innarbeidet noe i årsregnskapet for 2009 for dette.

Note 34 Foretaksintegrasjon

Det har i 2009 ikke vært gjennomført noen foretaksintegrasjon.

Note 35 Nærstående parter

Konsernet har definert følgende nærstående parter:

- Akershus Fylkeskommune (eier)
- Minoritetsinteresser (Bio Varme Akershus)
- Tilknyttede selskap (Bio Varme AS, Norsk Grønnkraft AS og Hynor Lillestrøm AS)
- Deleide verk (Opplandskraft DA og Uste-Nes anleggene)

Utbetalt utbytte til Akershus Fylkeskommune var 285 mill.kr i 2009 og 276 mill.kr i 2008.

Konsernet har følgende transaksjoner/mellomværender med nærstående parter:

Beløp i mill.kr	2009	2008
- Tjenestekjøp	8,4	7,2
- Renteinntekter	1,2	2,0
- Mottatt utbytte	3,2	2,3
- Kortsiktig gjeld	0,9	0,3
- Kortsiktig fordring	-	0,4
- Langsiktig fordring	10,0	35,0

Lønn og godtgjørelse til ledende personer og styre i 2008 utgjør følgende:

Beløp i hele 1 000 kr	Lønn/ styreonorar	Pensjons- kostnad	Natural- ytelser	Sum
Ledende ansatte:				
Jørn Myhrer, konsernsjef	1 691	181	9	1 881
Tom Flattum, produksjonsdirektør	1 197	241	6	1 444
Kurt Olsson, direktør krafthandel	1 316	252	4	1 572
Frank Sagvik, direktør fjernvarme	1 083	241	5	1 329
Eskil Lunde Jensen, økonomidirektør	1 202	167	5	1 374
Sum ledende ansatte	6 489	1 082	29	7 600

Oppgitt pensjonskostnad for 2009 er beregnet av uavhengig aktuar.

Styre:	Honorar
Ivar Ueland (styreleder)	218
Jonas Vevatne	80
Per-Olav Lauvstad	70
Astrid Huitfeldt	70
Tron Erik Hovind	70
Liv Wergeland Sørbye	70
Maria Hoff	70
Kari Drangsholt	70
Stig Nystrøm	70
Liv-Ella Radford	70
Knut Asbjørn Pedersen	70
Sum styret	928

Det er ikke etablert noen bonusordning eller opsjonsordning for ledende ansatte i Akershus Energi Konsernet, og konsernselskapene har ikke ytet lån eller sikkerhetsstillelser for ledende ansatte. For konsernsjef er det inngått avtale om etterlønn tilsvarende 18 måneders grunnlønn i tillegg til lønn i oppsigelsestiden. Utover dette er det ikke etablert noen ordning med sluttvederlag for ledende ansatte i konsernet.

Ledende ansatte i Akershus Energi Konsernet er omfattet av samme pensjonsordning som øvrige ansatte i konsernselskapene. Denne ordningen er en ytelsesbasert ordning som gir en estimert pensjon på 66% (inkludert ytelsers fra Folketrygden) av pensjonsgrunnlag inntil 12 G fra og med fylte 67 år. Den etablerte pensjonsordningen omfatter også uførepensjon og etterlattepensjon. For konsernsjef er det inngått avtale om rett til å gå av med pensjon fra og med fylte 62 år. I tillegg er ledende ansatte i konsernet omfattet av samme AFP-ordning som øvrige ansatte, som gir rett til å gå av med førtidspensjon fra fylte 62 år.

Bortsett fra ansattvalgte styremedlemmer er det ikke utbetalt noen lønn eller godtgjørelse til styrets medlemmer for utført arbeid for konsernselskapene.

Note 36 Kontantstrøm fra drift

Beløp i mill.kr	2009	2008
Resultat før skatt	670,2	437,2
Av- og nedskrivninger	97,2	84,0
Gevinst salg av driftsmidler	-0,1	-
Resultatandel tilknyttede selskap	5,9	6,8
Endring pensjonsforpliktelse	-3,0	-7,0
Verdiendringer og andre (tap)/gevinster - netto	-106,6	137,7
Netto finansposter	8,0	25,1
<u>Endring arbeidskapital:</u>		
Endring fordringer	2,8	17,4
Endring gjeld	37,3	75,8
Kontantstrøm fra drift	711,7	777,0
Avgang driftsmidler balanseført verdi	0,1	2,7
Gevinst ved salg	0,1	-
Vederlag fra salg av driftsmidler	0,2	2,7

Note 37 Forpliktelser

a) Investeringsforpliktelser

Inngåtte kontakter pr. balansedagen for investeringer som ikke er medtatt i årsregnskapet er som følger:

Beløp i mill.kr	2009	2008
Varige driftsmidler	210,4	290,0

b) Operasjonelle leieavtaler - forpliktelser hvor et selskap i konsernet er leietaker

Fremtidige samlede minimumsbetalinger knyttet til uoppsigelige leieavtaler er som følger:

Beløp i mill.kr	2009	2008
Forfall innen 5 år	3,2	2,0
Forfall senere enn 5 år	4,5	5,6

Note 38 Konsernselskaper

Følgende selskaper inngår i konsernregnskapet:

	Forretnings- kontor	Eierandel
Morselskap:		
Akershus Energi AS (morselskap)	Sørum	
Datterselskap:		
Akershus Kraft AS	Sørum	100 %
Glomma Kraftproduksjon AS	Sørum	100 %
Halden Kraftproduksjon AS	Sørum	100 %
Skien Kraftproduksjon AS	Sørum	100 %
Lågen og Øvre Glomma Kraftproduksjon AS	Sørum	100 %
Øvre Hallingdal Kraftproduksjon AS	Sørum	100 %
Akershus Energi Varme AS	Strømmen	100 %
Bio Varme Akershus AS	Oslo	60 %
Tilknyttede selskap:		
Norsk Grønnkraft AS	Oslo	21 %
Bio Varme AS	Oslo	42 %
Hynor Lillestrøm AS	Kjeller	31 %

Akershus Fjernvarme AS har i 2009 endret navnt til Akershus Energi Varme AS.

Eidsvoll Fjernvarme er fusjonert inn i Akershus Energi Varme AS i 2009

Årsregnskap 2009
Akershus Energi AS

Org. Nr. 976 542 606

Resultatregnskap

Akershus Energi AS

Beløp i 1 000 kr

	Note	2009	2008
Andre driftsinntekter		19 659	16 967
Sum driftsinntekter		19 659	16 967
Lønn- og personalkostnader	4,5	27 542	24 470
Av- og nedskrivninger	9	1 565	-4 440
Andre driftskostnader	6	22 370	25 890
Sum driftskostnader		51 478	45 919
Driftsresultat		-31 819	-28 952
Finansinntekter	7	577 397	526 493
Finanskostnader	7	48 505	85 550
Netto Finansposter		528 892	440 943
Ordinært resultat før skatt		497 073	411 991
Skattekostnad ordinært resultat	8	126 519	120 222
Ordinært resultat		370 554	291 769
Årsresultat		370 554	291 769
Disponering av årsresultat			
Overført til annen egenkapital		80 554	6 769
Avsatt til utbytte		290 000	285 000
Sum disponert		370 554	291 769

Balanse

Akershus Energi AS

Beløp i 1 000 kr

	Note	2009	2008
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	8	16 545	23 004
Sum immaterielle eiendeler		16 545	23 004
Varige driftsmidler			
Varige driftsmidler	9	27 763	28 088
Sum varige driftsmidler		27 763	28 088
Investeringer i datterselskap	10	842 700	759 548
Investering i tilknyttet selskap	11	83 145	83 021
Andre finansielle anleggsmidler	12,19	766 199	767 448
Sum finansielle anleggsmidler		1 692 043	1 610 017
Sum anleggsmidler		1 736 351	1 661 109
Omløpsmidler			
Kundefordringer	19	198	483
Andre kortsiktige fordringer	13,19	702 175	563 890
Kortsiktige plasseringer	14	19 286	76 076
Kontanter og bankinnskudd	15	520 853	515 263
Sum omløpsmidler		1 242 512	1 155 712
Sum eiendeler		2 978 862	2 816 821

Balanse

Akershus Energi AS

Beløp i 1 000 kr

	Note	2009	2008
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Aksjekapital	16	199 846	199 846
Overkursfond	16	264 984	264 984
Sum innskutt egenkapital		464 830	464 830
Annen egenkapital	16	888 170	805 761
Sum egenkapital		1 352 999	1 270 591
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	5	52 416	58 332
Sum avsetninger for forpliktelser		52 416	58 332
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	17	537 082	439 912
Sum langsiktig gjeld		537 082	439 912
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	19	2 111	1 962
Betalbar skatt	8	120 781	118 966
Skyldige offentlige trekk og avgifter		2 467	1 808
Avsatt utbytte		290 000	285 000
Annen kortsiktig gjeld	18,19	621 006	640 250
Sum kortsiktig gjeld		1 036 365	1 047 986
Sum egenkapital og gjeld		2 978 862	2 816 821

Oslo, 07.04.2010
Styret for Akershus Energi AS

Elektronisk kopi
Ivar Ueland
Styreleder

Elektronisk kopi
Jonas Vevatne
Nestleder

Elektronisk kopi
Per-Olav Låuvstad

Elektronisk kopi
Astrid Huitfeldt

Elektronisk kopi
Tron Erik Hovind

Elektronisk kopi
Maria Hoff

Elektronisk kopi
Liv Wergeland Sørbye

Elektronisk kopi
Stig Nystrøm

Elektronisk kopi
Liv-Ella Radford

Elektronisk kopi
Knut Asbjørn Pedersen

Elektronisk kopi
Kari Drangsholt

Elektronisk kopi
Jørn Myhrer
Konsernsjef

Akershus Energi AS Org.nr. 976542606

Kontantstrømoppstilling

Akershus Energi AS

Beløp i 1 000 kr

	2009	2008
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Ordinært resultat før skatt	497 073	411 991
Av- og nedskrivning varige driftsmidler	1 565	-4 440
Nedskrivning på finansielle anleggsmidler	1 100	12 035
Netto gevinst/tap finansplasseringer og datterselskap	-60 210	24 671
Betalte skatter	-118 967	-
Endring pensjonsavsetninger	-3 340	-5 782
Mottatt utbytte og konsernbidrag (datterselskap)	-	265 000
Endring kortsiktige fordringer	-43 260	-397 215
Endring kortsiktig gjeld	-18 434	176 216
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	255 527	482 476
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Investeringer i varige driftsmidler	-1 240	-3 654
Investeringer i aksjer og andeler	-125 324	-28 405
Innbetalinger på langsiktige fordringer	149	232
Salg av finansplasseringer og andeler	159 048	268 001
Utbetalinger på kortsiktige utlån	-94 740	-20 000
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-62 107	216 174
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Opptak langsiktig gjeld	150 000	-
Nedbetaling langsiktig gjeld	-52 830	-38 730
Utbetalt utbytte	-285 000	-276 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-187 830	-314 730
Netto kontantstrøm i perioden	5 590	383 920
Beholdning kontanter og bankinnskudd 01.01	515 263	131 343
Beholdning kontanter og bankinnskudd 31.12	520 853	515 263
Endring kontanter og bankinnskudd i perioden	5 590	383 920

Akershus Energi AS Org.nr. 976542606

Noteoversikt Akershus Energi AS

	Side
Note 1 Regnskapsprinsipper	69
Note 2 Finansiell markedsrisiko	71
Note 3 Vesentlige transaksjoner	71
Note 4 Lønn og personalkostnader	72
Note 5 Pensjon	73
Note 6 Andre driftskostnader	74
Note 7 Finansposter	75
Note 8 Skatt	75
Note 9 Varige driftsmidler	76
Note 10 Datterselskap	77
Note 11 Tilknyttede selskap	77
Note 12 Andre finansielle anleggsmidler	77
Note 13 Kortsiktige fordringer	78
Note 14 Kortsiktige plasseringer	78
Note 15 Betalingsmidler	78
Note 16 Egenkapital	79
Note 17 Langsiktig gjeld	79
Note 18 Kortsiktig gjeld	79
Note 19 Mellomværende med andre konsernselskap	80
Note 20 Pantstillelser og garantiansvar	80

Note 1 Regnskapsprinsipper

Regnskapet for Akershus Energi AS er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

1.1 Prinsipper for periodisering, vurdering og klassifisering

Regnskapslovens grunnleggende prinsipper (transaksjon, opptjening, sammenstilling, forsiktighet) er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet. Ved usikkerhet er beste estimat lagt til grunn.

1.2 Inntektsføring og kostnadsføring

Salg av varer og tjenester inntektsføres i regnskapet i samsvar med opptjeningsprinsippet, når varen leveres og tjenesten utføres. Kostnadsføring foretas i samsvar med sammenstillingsprinsippet.

Gevinst og tap ved salg av varige driftsmidler medtas i resultatregnskapet som henholdsvis driftsinntekt og driftskostnad.

1.3 Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk, samt fordringer med forfall senere enn ett år fra regnskapsårets utløp er oppført som anleggsmiddel i balansen. Øvrige eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Tilsvarende prinsipp er anvendt ved klassifisering av langsiktig og kortsiktig gjeld.

Langsiktig og kortsiktig gjeld i norske kroner, med unntak av andre avsetninger, balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Avsetninger neddiskonteres hvis renteelementet er vesentlig.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

1.4 Datterselskaper og tilknyttede selskaper

Investering i datterselskaper og tilknyttede selskaper regnskapsføres etter kostmetoden.

1.5 Finansielle plasseringer og investeringer

Plassering av overskuddslikviditet i obligasjoner, sertifikater og aksjer er klassifisert som omløpsmidler.

Eiendeler klassifisert som markedsbaserte finansielle omløpsmidler som inngår i en handelsportefølje vurderes til markedsverdi, med løpende resultatføring av verdiendringer.

For andre plasseringer og investeringer er laveste verdis prinsipp anvendt ved verdsettelsen. Urealisert kurstap kostnadsføres, urealisert gevinst inntektsføres ikke.

1.6 Fordringer

Kundefordringer er ført opp i balansen til pålydende med fradrag for konstaterte og sannsynlige tap. Andre fordringer er balanseført til pålydende, og skrevet ned til virkelig verdi dersom denne er lavere enn pålydende.

1.7 Lagerbeholdninger

Selskapet lagerfører i utgangspunktet ikke reservedeler og driftsmateriell.

1.8 Varige driftsmidler og avskrivninger

Investeringer i varige driftsmidler vurderes til anskaffelseskost. Ved indikasjon på at balanseført verdi er høyere enn gjenvinnbart beløp (det høyeste av netto salgsverdi og bruksverdi) foretas det en nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Tidligere nedskrivninger reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Driftsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig over forventet gjenværende brukstid fra tidspunktet driftsmidlet tas i ordinær bruk.

Anlegg under utførelse føres opp som eiendel i balanse. Avskrivning over forventet økonomisk levetid påbegynnes når anlegget er ferdigstilt og tas i ordinær bruk.

Utvidelser og reinvesteringer som øker anleggsmidlets levetid eller produksjonskapasitet aktiveres, og avskrives i takt med driftsmidlet. Offentlige tilskudd til investeringer er ført som fradrag i aktivert kostpris.

Påløpte lånekostnader på investeringsprosjekter aktiveres og avskrives sammen med de respektive anleggsmidler.

Leide (leasede) driftsmidler balanseføres som driftsmidler hvis leiekontrakten anses som finansiell.

1.9 Immaterielle eiendeler

Utgifter til andre immaterielle eiendeler balanseføres i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt. Dette innebærer at slike utgifter balanseføres når det anses som sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene knyttet til eiendelen vil tilflytte selskapet og anskaffelseskost kan måles pålitelig. Balanseførte immaterielle eiendeler med begrenset levetid avskrives lineært over forventet levetid.

1.10 Egne investeringsarbeider

Aktivering av egne investeringsarbeider er vurdert til tilvirkningskost og ført som reduksjon av lønn og andre personalkostnader.

1.11 Vedlikehold

Løpende vedlikehold kostnadsføres når det påløper. Større periodisk vedlikehold balanseføres og avskrives over tiden frem til neste vedlikehold. Påkostninger som øker anleggsmidlenes fremtidige inntjeningsevne eller levetid aktiveres.

1.12 Valuta

Eiendeler og gjeld i fremmed valuta omregnes til norske kroner med balansedagens kurs.

1.13 Eiendomsskatt

Beregnet eiendomsskatt er klassifisert som driftskostnad og medtatt under andre driftskostnader i resultatregnskapet.

1.14 Betingede utfall - forpliktelser

Basert på vurdering av sannsynlig utfall, er det gjennomført avsetninger av mulige forpliktelser knyttet til selskapets virksomhet på de områder hvor det er identifisert tvister eller andre forhold av vesentlig karakter.

1.15 Utbytte og konsernbidrag

Utbytte og konsernbidrag fra datterselskaper regnskapsføres som finansinntekt i den grad dette ikke anses å være tilbakebetaling av kapital.

1.16 Pensjonskostnader

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser er regnskapsført i henhold til Norsk Regnskapsstandard for pensjonskostnader. Konsernet har en sikret ordning gjennom Akershus fylkeskommunale pensjonskasse og en usikret AFP-ordning. Begge ordningene er ansett som ytelsesplaner.

Det er innhentet aktuarberegning av pensjonsforpliktelse og pensjonskostnad for begge ordningene. Netto pensjonsforpliktelse beregnet til nåverdien av fremtidige pensjonsytelser fratrukket verdien på pensjonsmidlene er medtatt i balansen under avsetninger og forpliktelser. Periodens netto pensjonskostnad bestående av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og forventet avkastning på pensjonsmidlene er medtatt under lønn og personalkostnader i resultatregnskapet.

Selskapet bruker Norsk Regnskapsstandard 6A for regnskapsmessig behandling av pensjoner.

1.17 Skatter

Alminnelig inntektsskatt beregnes etter de ordinære skattereglene. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt på årets resultat og endring i utsatt skatt (skatteforpliktelse/skattefordel). Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier på balanseposter samt fremførbart underskudd. Balanseføring av utsatt skattefordel foretas bare i den utstrekning det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden.

Note 2 Finansiell markedsrisiko

Det legges vekt på at Akershus Energi skal ha en risikoprofil tilpasset konsernets mål og strategier.

2.1 Finansiell risiko

Det er på konsernnivå definert mål og rammer for samlet markeds-, kreditt- og likviditetsrisiko. De strategier og rammer for styring og oppfølging av den finansielle risikoen i konsernet gjelder også for selskapet.

2.2 Markedsrisiko

Renterisiko

Finansstrategien fastlegger rammer for sikring av fremtidige rentekostnader knyttet til langsiktig finansiering. I tillegg til å tilpasse rentestrukturen for hvert enkelt lån benyttes også renteswapper for sikring av renten på langsiktig finansiering. Gjennomsnittlig durasjon på 31.12.09 er 0,5 år. Overskuddslikviditet plasseres med kort durasjon og gjennomsnittlig durasjon pr. 31.12.09 er på 0,1 år.

2.3 Likviditetsrisiko

Selskapet påtar seg likviditetsrisiko ved at løpetiden på finansielle forpliktelser ikke samsvarer med kontantstrømmen som eiendelene genererer. I tillegg er det etablert garantiavtaler for å sikre stabile rammevilkår for driften.

2.4 Kredittrisiko

Selskapet påtar seg kredittrisiko hovedsakelig gjennom plassering av overskuddslikviditet hos utstedere av verdipapirer og i norske banker. Rammer for total kredittrisiko er nedfelt i finansstrategien, og kredittrisikoen begrenses ved at avtaler inngås med solide og anerkjente motparter.

Note 3 Vesentlige transaksjoner

Selskapet solgte i 2009 sin aksjepost (60%) i konsernselskapet Bio Varme Akershus AS til konsernselskapet Akershus Energi Varme AS.

Selskapet har i 2009 tatt opp et obligasjonslån på 150 mill.kr.

Note 4 Lønn og personalkostnader

Lønn og personalkostnader

Beløp i hele 1 000 kr	2009	2008
Lønn	19 635	17 544
Arbeidsgiveravgift	3 624	3 516
Pensjonskostnader	2 579	1 599
Andre lønn og personalkostnader	1 704	1 811
Sum lønn og personalkostnader	27 542	24 470
Gjennomsnittlig antall årsverk	27	25

Ytelser til ledende personer og styre

Beløp i hele 1 000 kr	Lønn/ honorar	Pensjons- kostnad	Natural- ytelser	Samlet godtgjørelse
Ledende ansatte:				
Jørn Myhrer, konsernsjef	1 604	181	95	1 880
Eskil Lunde Jensen, økonomidirektør	1 202	167	5	1 374
Sum ledende ansatte	2 806	348	100	3 254
Styret:				
Ivar Ueland	190			
Liv Wergeland Sørbye	70			
Astrid Huitfeldt	70			
Kari Drangsholt	70			
Tron Erik Hovind	70			
Maria Hoff	70			
Per-Olav Lauvstad	70			
Jonas Vevatne	80			
Stig Nystrøm	70			
Liv-Ella Radford	70			
Knut Asbjørn Pedersen	70			
Sum styret	900			

Det er ikke etablert noen bonusordning eller opsjonsordning for ledene ansatte i Akershus Energi, og selskapet har ikke ytet lån eller sikkerhetsstillelser for ledende ansatte. Det er heller ikke etablert noen generell ordning med sluttvederlag for ledende ansatte. For konsernsjef er det inngått avtale om etterlønn tilsvarende 18 måneders grunnlønn i tillegg til lønn i oppsigelsestiden.

Ledende ansatte i Akershus Energi er omfattet av samme pensjonsordning som øvrige ansatte. Denne ordningen er en ytelsesbasert ordning som gir en estimert pensjon på 66% (inkludert ytelser fra Folketrygden) av pensjonsgrunnlag inntil 12 G fra og med fylte 67 år. Den etablerte pensjonsordningen omfatter også uførepensjon, etterlattepensjon og barnepensjon. I tillegg er ledende ansatte omfattet av samme AFP-ordning som øvrige ansatte, som gir rett til å gå av med førtidspensjon fra fylte 62 år. For konsernsjef er det inngått avtale om rett til å gå av med pensjon fra og med fylte 62 år.

Bortsett fra ansattvalgte styremedlemmer er det ikke utbetalt noen lønn eller godtgjørelse (utover styrehonorar) til styrets medlemmer for utført arbeid for selskapet.

Honorar til revisor (beløp i 1 000 kr)

Revisjon ¹⁾	384
Andre tjenester	12
Sum (eksklusiv merverdiavgift)	396

¹⁾ Hvorav TNOK 296 for lovbestemt revisjon som skal godkjennes av generalforsamlingen.

Note 5 Pensjon

Akershus Energi AS ansatte omfattes av følgende pensjonsordninger:

- Tjenestepensjon
- Avtalefestet pensjon (AFP)
- Fastsatte ordninger for førtidspensjon utover AFP

Selskapet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon og har pensjonsordning som oppfyller kravene etter denne loven. De etablerte pensjonsordningene er ytelsesplaner, og det er foretatt aktuarmessig beregning av pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader. Opsjonen i Norsk Regnskapsstandard 6A om anvendelse av IAS 19 er lagt til grunn i 2009.

5.1 Tjenestepensjon

Etablert tjenestepensjonsordning i Akershus fylkeskommunale pensjonskasse er en sikret ordning som omfatter ordinær alders-, ektefelle- uføre- og barnpensjon. Tilskudd til denne ordningen finansieres ved innbetalinger fra ansatte og fra selskapet.

5.2 Avtalefestet pensjon (AFP)

Det er etablert en ordning med ordinær avtalefestet pensjon (AFP) i henhold til tariffavtaler mellom sentrale organisasjoner som åpner for avgang med pensjon fra og med fylte 62 år. Dette er en usikret ordning som dekkes over driften. Utførte aktuarberegninger er basert på forutsetningen om at AFP-ordningen ikke avvikles.

5.3 Fastsatte ordninger for førtidspensjon utover AFP

Konsernet har i definerte nedbemanningsprosesser gitt enkelte ansatte tilbud om tilleggsytelser utover det som inngår i ordning med avtalefestet pensjon (AFP).

Beløp i hele 1 000 kr	2009	2008
Årets pensjonskostnad		
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	3 170	2 574
Rentekostnad på pensjonsforpliktelse	6 190	7 179
Avkastning på pensjonsmidler	-6 467	-7 557
Administrasjonskostnad	413	382
Beregnet arbeidsgiveravgift	466	364
Årets pensjonskostnad	3 772	2 942

Pensjonsforpliktelse	31.12.09	31.12.08
Brutto pensjonsforpliktelse	173 672	170 932
Pensjonsmidler	-121 256	-112 600
Netto pensjonsforpliktelse 31.12	52 416	58 332
Netto pensjonsforpliktelse 01.01	58 332	25 561
Årets pensjonskostnad	3 772	2 942
Innbetalt premie/tilskudd	-7 101	-8 739
Estimatavvik	-2 587	38 568
Netto pensjonsforpliktelse 31.12	52 416	58 332
Antall aktive	30	27
Antall pensjonister/opsatte rettigheter	484	489
Økonomiske forutsetninger	2009	2008
Diskonteringsrente	4,50 %	3,80 %
Avkastning pensjonsmidler	5,70 %	5,80 %
Forventet lønnsregulering	4,50 %	4,00 %
Forventet pensjonsøkning	4,25 %	3,75 %
Forventet G-regulering	4,25 %	3,75 %
Frivillig avgang		
- 46 - 50 år	1,00 %	1,00 %
- Over 50 år	0,00 %	0,00 %
Uttakstilbøyelighet AFP ved 62 år	20,00 %	20,00 %

Note 6 Andre driftskostnader

Beløp i hele 1 000 kr	2009	2008
Eiendomsskatt	35	36
Drift og vedlikehold	4 263	7 897
Honorarer, fremmede tjenester	8 050	9 107
Forsikring	282	76
Kontorhold, lokaler	1 656	1 603
Reise, diett, bilgodtgjørelse	561	557
IKT-kostnader	3 024	2 583
Andre driftskostnader	4 063	3 233
Konserninterne tjenester	436	798
Sum andre driftskostnader	22 370	25 890

Note 7 Finansposter

Beløp i hele 1 000 kr	2009	2008
Finansinntekter		
Renteinntekter bankinnskudd	8 402	11 882
Andre renteinntekter	3 940	7 018
Renteinntekter konsernselskap	30 593	51 126
Konsernbidrag	463 000	453 500
Utbytte fra andre	61	1 001
Gevinst finansplasseringer	18 709	1 891
Andre finansinntekter	52 692	75
Sum finansinntekter	577 397	526 493
Beløp i hele 1 000 kr	2009	2008
Finanskostnader		
Rentekostnader innlån	20 681	24 304
Rentekostnader konsernselskap	11 239	22 206
Andre rentekostnader	2 865	1
Tap finansplasseringer	11 191	26 562
Nedskrivning aksjer	1 100	12 035
Andre finanskostnader	1 429	442
Sum finanskostnader	48 505	85 550
Netto finansposter	528 892	440 943

Andre finansinntekter i 2009 på TNOK 52 692 gjelder regnskapsmessig gevinst fra salg av aksjeposten i Bio Varme Akershus AS til Akershus Energi Varme AS

Note 8 Skatt

Utsatt skatt er beregnet med utgangspunkt i midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige balanseverdier og fremførbart underskudd. Ved beregningen av utsatt skatt for alminnelig inntekt er nominell skattesats på 28% benyttet. Balanseføring av utsatt skattefordel foretas bare i den utstrekning det er sannsynlig at denne fordelen vil bli realisert i fremtiden.

Midlertidige forskjeller	31.12.09	31.12.08
Varige driftsmidler	-4 663	-6 035
Avsetninger etter GRS	-2	-2
Pensjonsforpliktelser	-52 416	-58 332
Urealisert gevinst/tap verdipapirer	-1 858	-17 595
Gevinst- og tapskonto	-152	-190
Sum midlertidige forskjeller	-59 091	-82 154
Grunnlag utsatt skatt/skattefordel	-59 091	-82 154
Utsatt skattefordel (28%) alminnelig inntekt	16 545	23 004

Beregning betalbar skatt	2009	2008
Årets resultat før skatt	497 073	411 991
Permanente forskjeller	-45 224	19 473
Midlertidige forskjeller ikke med i grunnlag	-	-2 099
Endring midlertidige forskjeller	-23 063	36 467
Herav direkte egenkapitalføring pensjon	2 576	-38 553
Benyttet underskudd til fremføring		-2 401
Grunnlag betalbar skatt	431 362	424 878
Beregnet betalbar skatt alminnelig inntekt	120 781	118 966
Årets skattekostnad		
Betalbar skatt alminnelig inntekt	120 781	118 966
Endring utsatt skatt	6 458	-9 539
Herav direkte egenkapitalføring pensjon	-720	10 795
Årets skattekostnad	126 519	120 222
Avstemming		
28% av resultat før skatt	139 181	115 358
28% av permanente forskjeller	-12 662	5 452
For mye/lite beregnet skatt forrige år	-	-588
Beregnet skattekostnad	126 519	120 222

Note 9 Varige driftsmidler

Beløp i hele 1 000 kr	Maskiner/ inventar	Bygg og anlegg	Tomter/grunn- eiendommer	SUM
Anskaffelseskost 31.12.08	8 895	32 923	1 625	43 443
Tilgang 2009	233	1 007	-	1 240
Anskaffelseskost 31.12.09	9 128	33 930	1 625	44 683
Akkumulert avskrevet 31.12.08	5 111	10 244	-	15 355
Av- og nedskrivninger 2009	1 113	452	-	1 565
Akkumulert avskrevet 31.12.09	6 224	10 696	-	16 920
Bokført verdi 31.12.09	2 904	23 234	1 625	27 763
Avskrivningssatser	10-33%	2-10%	-	-
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	-	-

Note 10 Datterselskap

Selskap	Forretn. kontor	Eierandel	Stemme andel
Akershus Kraft AS	Sørum	100 %	100 %
Akershus Energi Varme AS	Skedsmo	100 %	100 %

Beløp i hele 1 000 kr	Egenkapital 31.12.09	Resultat 2009	Balanseført verdi
Akershus Kraft AS	1 029 396	112 168	630 023
Akershus Energi Varme AS	198 578	-10 212	212 677
Sum aksjer i datterselskap			842 700

Note 11 Tilknyttede selskap

Selskap	Forretn. kontor	Eierandel	Stemme andel
Bio Varme AS	Oslo	42,3 %	42,3 %
Hynor Lillestrøm AS	Skedsmo	30,9 %	30,9 %

Beløp i hele 1 000 kr	Egenkapital 31.12.09	Resultat 2009	Balanseført verdi
Bio Varme AS	111 698	-9 277	83 021
Hynor Lillestrøm AS	402	-	124
Sum balanseført verdi			83 145

Selskapet Hynor Lillestrøm AS ble stiftet i desember 2009.

Note 12 Andre finansielle anleggsmidler

Beløp i hele 1 000 kr	2009	2008
Langsiktig utlån konsernselskap	763 270	763 270
Aksjer	2 603	3 703
Andre finansielle anleggsmidler	326	475
Andre finansielle anleggsmidler	766 199	767 448

Det er i 2009 foretatt en nedskrivning av verdien på aksjer med TNOK 1 100 som følge av at antatt markedsverdi er lavere en bokført verdi.

Note 13 Kortsiktige fordringer

Beløp i hele 1 000 kr	2009	2008
Kortsiktig fordring konsernselskap	699 877	560 769
Tilgode merverdiavgift	1 008	1 376
Påløpte renter	52	864
Forskuddsbetalte kostnader	1 100	716
Andre kortsiktige fordringer	138	165
Sum andre kortsiktige fordringer	702 175	563 890

Note 14 Kortsiktige plasseringer

Beløp i hele 1000 kr	Ansk.kost	Markedsverdi	Rentesats	Bindingstid
Obligasjoner:				
Obligasjoner bank	15 106	13 248	2,90-3,57 %	0-5 år
Obligasjoner øvrige	3 000	3 001	2,44 %	3 mndr
Sum obligasjoner	18 106	16 249		
Rentefond	3	3		
Aksjer	5 875	3 034		
Sum	23 984	19 286		

Note 15 Betalingsmidler

Selskapets samlede bankinnskudd pr 31.12.09 er TNOK 520 853. Av dette er TNOK 1 866 bundet på konto for skattetrekkmidler.

Det er etablert konsernkontoordning for Akershus Energi konsernet, og saldo på bankkonti som inngår i denne konsernkontoordningen er medtatt som bankinnskudd i morselskapet Akershus Energi AS.

Note 16 Egenkapital

Beløp i hele 1 000 kr	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.08	199 846	264 984	805 761	1 270 591
Årets resultat 2009	-	-	370 553	370 553
Estimatavvik pensjonsordning	-	-	1 855	1 855
Avsatt utbytte for 2009	-	-	-290 000	-290 000
Egenkapital 31.12.09	199 846	264 984	888 169	1 352 999

Selskapets aksjekapital pr. 31.12.09 på kr 199 846 000 er fordelt på 199 846 aksjer hver pålydende kr 1.000. Alle aksjer har lik stemmerett. Akershus fylkeskommune eier samtlige aksjer i selskapet pr. 31.12.09.

Note 17 Langsiktig gjeld

Beløp i hele 1 000 kr	2009	2008
Obligasjonslån	536 860	439 690
Annen langsiktig gjeld	222	222
Sum langsiktig gjeld	537 082	439 912

Gjennomsnittlig lånerente i 2009 er 4,64% (5,22% i 2008).

Det er i 2009 tatt opp et nytt obligasjonslån på 150 mill.kr med DnBNOR som tilrettelegger. For dette lånet er det ikke etablert noen sikkerhet, men det er knyttet lånebetingelser (convenants) til størrelsen på datterselskapers lån i forhold til konsernets eiendeler, samt hvor mye av konsernets eiendeler som kan pantsettes eller stilles som sikkerhet. Konsernet tilfredsstiller lånebetingelsne pr. 31.12.09.

Avdragsprofil:

2010	2011	2012	2013	2014	Deretter	Sum
55 540	51 200	205 730	41 290	35 300	148 022	537 082

Note 18 Kortsiktig gjeld

Beløp i hele 1 000 kr	2009	2008
Avsetning lønn og feriepenger	2 237	2 459
Påløpte renter	7 145	11 285
Kortsiktig gjeld konsernselskap	610 917	625 620
Periodiserte kostnader	707	886
Sum annen kortsiktig gjeld	621 006	640 250

Note 19 Mellomværende med andre konsernselskap

Beløp i hele 1 000 kr	2009	2008
Kundefordringer	79	91
Andre kortsiktige fordringer	699 877	560 769
Langsiktige fordringer	763 270	763 270
Sum fordringer på konsernselskap	1 463 226	1 324 130
Leverandørgjeld	61	392
Annen kortsiktig gjeld	610 917	625 620
Sum gjeld til konsernselskap	610 978	626 012

Mellomværende med andre konsernselskap knyttet til etablert konsernkontoordning er medtatt under andre kortsiktige fordringer og annen kortsiktig gjeld.

Fordring på avsatt konsernbidrag for 2009 er medtatt under andre kortsiktige fordringer.

Kortsiktig rentebærende lån til konsernselskap er medtatt under andre kortsiktige fordringer med TNOK 114 740 (2009) og TNOK 20 000 (2008).

Note 20 Pantstillelser og garantiansvar

Beløp i hele 1 000 kr	2009	2008
Bokført gjeld sikret ved pant	386 860	439 690
Bokført verdi sikrede eiendeler	451 589	462 908

DnBNOR har på vegne av Akershus Energi konsernet stilt bankgarantier ovenfor Nasdaq OMX Stockholm AB (tidligere Nord Pool Clearing ASA) på 20 mill.Euro for riktig oppfyllelse av kontraktsforpliktelser.

Erklæring fra styret og konsernsjef

Vi erklærer etter beste overbevisning at

konsernregnskapet for Akershus Energi for 2009 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven, samt at

årsregnskapet for morselskapet Akershus Energi AS for 2009 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge

og at

regnskapsopplysningene gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, samt at

årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står ovenfor.

Oslo, 7. april 2010

Elektronisk kopi Elektronisk kopi Elektronisk kopi Elektronisk kopi
Ivar Ueland Jonas Vevatne Per-Olav Låuvstad Astrid Huitfeldt
Styreleder Nestleder

Elektronisk kopi Elektronisk kopi Elektronisk kopi Elektronisk kopi
Tron Erik Hovind Maria Hoff Liv Wergeland Sørbye Kari Drangsholt

Elektronisk kopi Elektronisk kopi Elektronisk kopi Elektronisk kopi
Stig Nystrøm Liv-Ella Radford Knut Asbjørn Pedersen Jørn Myhrer
Konsernsjef

Revisjonsberetning

Deloitte AS
Karenslyst allé 20
Postboks 347 Skøyen
N-0213 Oslo
Norway

Tlf: +47 23 27 90 00
Faks: +47 23 27 90 01
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Akershus Energi AS

REVISJONSBERETNING FOR 2009

Vi har revidert årsregnskapet for Akershus Energi AS for regnskapsåret 2009, som viser et overskudd på kr 370.554.000 for morselskapet og et totalresultat på kr 349 millioner for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømpstilling og noteopplysninger. Selskapsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge. Konsernregnskapet består av balanse, resultatregnskap, oppstilling av endringer i egenkapital, kontantstrømpstilling og noteopplysninger. International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU er anvendt ved utarbeidelse av konsernregnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- selskapsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets økonomiske stilling 31. desember 2009 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapskikk i Norge
- konsernregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av konsernets økonomiske stilling 31. desember 2009 og av resultatet, kontantstrømmene og endringene i egenkapital i regnskapsåret i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet, er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 7. april 2010

Deloitte AS

Trond Edvin Hov
statsautorisert revisor

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu, a Swiss Verein, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/no/omoss for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu and its member firms.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu

Medlemmer av Den Norske Revisorforening
org.nr: 980 211 282

Økonomi og miljø

26. juni 2009 la olje- og energiminister Terje Riis-Johansen ned grunnsteinen for Akershus EnergiPark på Åråsen i Lillestrøm. Energiparken blir en av Europas mest moderne fjernvarmesentraler, og målet er å skape den viktigste arenaen for fornybar energi i Norge. Vi skal produsere både kunnskap og lokal miljøvennlig energi.

Byggingen av Akershus EnergiPark startet i et år preget av global usikkerhet når det gjelder klima og ikke minst økonomi. Økonomisk er vi inne i en resesjon som presser prisene på elektrisk kraft, selv om vi akkurat nå kortsiktig har svært høye priser pga streng kulde, høyt forbruk og problemer med svensk kjernekraft. Kraftproduksjon er grunnlaget for våre satsninger, og et fall i prisene i årene som kommer, gjør at vi bremser vår aktivitet og setter flere prosjekter på vent. Samtidig gjør vi vårt beste for å imøtekomme utbytteforventningene fra eieren. Overskuddet fra driften faller. Hovedårsaken til det er lavere priser på strøm.

For å understreke hvor viktig vi synes det er å tenke bærekraft i alle ledd av virksomheten, har vi i år valgt å lage en egen seksjon i årsmeldingen på temaet samfunnsansvar. Dette er et første steg på veien i vår satsning på å synliggjøre det vi allerede gjør for å bli mer bærekraftig.

Akershus Energi er i en takknemlig posisjon. I snart 90 år har vi produsert ren og miljøvennlig energi i våre vannkraftverk. Så lenge vi i Norge og Europa fortsatt er avhengig av energi fra fossile og ikke fornybare kilder, kan vi imidlertid ikke si oss fornøyd med det. Energi produsert i forurensende kullkraftverk i Europa har konsekvenser også for oss. Vi er nødt til å strekke oss lenger for å bidra til å dekke storsamfunnets etterspørsel etter energi på en måte som ikke skader naturen og klimaet.

Vi har en visjon om å være et nyskapende senter for vannkraft, fjernvarme og annen miljøvennlig energi. Takket være solid økonomisk styring og gode resultater gjennom flere år, har vi kunnet sette i gang prosjekter både for å utnytte vannkraften mer effektivt og for å utvikle fjernvarme og annen miljøvennlig energi. Planen er at vi innen en tiårsperiode skal øke produksjonskapasiteten med 1 TWh fornybar energi, slik at vi får en total kapasitet på 3,3 TWh, altså en økning som tilsvarer energibehovet til 165.000 husstander.

Satsningen i Lillestrøm er i nært samarbeid med Høgskolen i Akershus og forskningsmiljøene på Kjeller. Akershus EnergiPark vil bli direkte tilrettelagt for forskning og undervisning med et eget bygg i tilknytning til sentralen. Samtidig vil Høgskolen i Akershus etablere et eget masterstudium innen energi og miljø.

Miljø og økonomi- og risikostyring er viktige temaer i årets rapport, sammen med vår aller viktigste ressurs; medarbeiderne. En rekke tiltak er satt i gang – både for å styrke arbeidsmiljøet ytterligere og ikke minst for å sikre rekruttering av enda flere dyktige fagfolk. Resultatene fra medarbeiderundersøkelsen i 2008 var gode, og i 2009 scorer vi jevnt over enda bedre på alle områder. Undersøkelsen måler blant annet arbeidsglede, kunnskap og arbeidsmiljø. Fornøyde medarbeidere er kreative og nysgjerrige, noe som er helt nødvendig for at vi skal bli ledende på fornybar energi.

Jeg føler meg trygg på at vi har et apparat og et team som er godt rustet for å jobbe mot våre overordnede mål om å bidra til en utslippsreduksjon i regionen med 120.000 tonn CO₂ per år, sikre en hensiktsmessig avkastning til eieren Akershus fylkeskommune og et fortsatt godt arbeidsmiljø.

Som jeg var inne på innledningsvis: Økonomiske, miljømessige og samfunnsmessige forhold må vurderes i sammenheng. Med andre ord handler bærekraft for meg om å tenke helhetlig og om å strekke seg for å dytte samfunnsutviklingen i riktig retning. Dette arbeidet er vi godt i gang med, og i 2010 skal vi strekke oss enda lenger.

Rånåsfoss 07. April 2010

Jørn Myhrer

Konsernsjef

Akershus Energi og samfunnet

For oss som jobber i energisektoren står samfunnsansvar sentralt. En stor del av verdens energibehov dekkes av energi fra ikke-fornybare kilder, og mange aktører arbeider for å utvikle nye løsninger for produksjon av miljøvennlig og fornybar energi. I Norge er vi privilegerte, siden vi har god tilgang på fornybar vannkraft. Likevel er vi avhengig av fossile energikilder for å dekke vårt energibehov. Vi har derfor et ansvar for å delta i utviklingen av løsninger, slik at energi fra fossile kilder kan fases ut.

I framtida vil behovet for fornybar energi forsterke seg, og på sikt vil prisnivået på energi øke. Dette vil gjøre flere av våre investeringsprosjekter innen fjernvarme og vannkraft mer lønnsomme og økonomisk robuste enn i dag. Samfunnsansvar handler for oss om å gripe de gode bærekraftige forretningsmulighetene som åpner seg; en vann-vinn-situasjon for både samfunnet og Akershus Energi.

I 1917 startet politikerne i Akershus utbyggingen av Rånåsfossen. Det var ansvarlige og visjonære politikere som satset langsiktig og ønsket å utvikle samfunnet og skape grobunn for industri og velferd. Denne tradisjonen videreføres av dagens politikere, som vil at Akershus Energi skal være, i tillegg til en trygg inntektskilde, et regionalt miljøfyrtårn. Langsiktig satsning på fornybar energi sikrer Akershus Energi en god framtidig inntekt samtidig som viktige miljømål oppnås.

Akershus Energi kan ikke løse alle samfunnets miljøutfordringer, men vi vil gjøre vårt beste på noen utvalgte områder. Miljøansvaret er en del av vårt samfunnsansvar, som inngår i vår kjernevirksomhet og vår visjon - Akershus Energi skal være et nyskapende senter for vannkraft, fjernvarme og annen miljøvennlig energi. Som produsent av fornybar energi gjennom flere generasjoner sitter vi med verdifull kompetanse og kunnskap, som brukes til å utvikle nye effektive energiløsninger.

Akershus Energi skal forvalte samfunnets ressurser på en ansvarlig og bærekraftig måte. Derfor har vi satt oss fem overordnede mål:

- Levere gode økonomiske resultater
- Redusere utslipp av klimagasser i regionen med 120 000 tonn CO2 per år
- Være best i bransjen på økonomi- og risikostyring
- Sikre et godt arbeidsmiljø
- Løpende god dialog med våre interessenter

Utfordringer i 2009 og 2010

Ved inngangen til 2009 var det usikkert hvor omfattende finanskrisen ville bli her til lands. Heldigvis har Norge så langt greid seg relativt bra. Vi har gjennom hele året fulgt nøye med og analysert hvordan resesjonen har utviklet seg, og har iverksatt tiltak for å tilpasse oss til lavere kraftpriser de nærmeste årene. De høye kraftprisene vi har vært vitne til i vinter på grunn av kulde og tørt vær, er av kortsiktig karakter. Tiltakene vi har gjort skal sikre avkastning til eieren og en langsiktig kapitalstruktur som opprettholder soliditet og kredittverdighet.

I 2010 vil vi fortsette arbeidet med å sikre vekst og utvikling i konsernet ved aktivt å bidra til forbedring av eksterne rammebetingelser for bioenergi og fjernvarme. Fjernvarme er den raskeste, enkleste og billigste måten å skaffe tilgang til ny fornybar energi.

Interessentdialog

Akershus Energi er den femtende største kraftprodusenten i landet, og er således en viktig samfunnsaktør det knyttes forventninger til. Vår eier forventer at vi forvalter våre verdier på en god måte, og at vi bidrar til at utslippene av klimagasser i regionen reduseres betydelig. Vi spiller også en viktig rolle i lokalmiljøene der vi har kraft- og fjernvarmeanlegg. Kommunene er viktige medspillere når vi utvikler og bygger anleggene.

Vi ønsker også at innbyggerne opplever merverdi av at vi er til stede. Et eksempel er badeanlegget på Rånåsfoss. Dette er en viktig møteplass for barn og voksne i nærområdet gjennom hele sommeren. Siden 1987 har vi hatt et tilbud til ungdomsskolene i fylket om en dag på Rånåsfoss viet energi- og miljøspørsmål. Vi har skapt forventninger både blant lærere og elever, som vi gjør vårt beste for å tilfredsstille. Det er mange som berøres av vår virksomhet, og som det må tas hensyn til i den videre utviklingen.

For å bli et viktig senter for nyskapende miljøvennlig energi i Norge, så er vi helt avhengig av tilbakemeldinger fra våre omgivelser. Våre viktigste interessenter er medarbeiderne våre, eieren, kommunene, kundene, leverandørene, skolene og folk flest i regionen. Vi etterstreber et seriøst og godt forhold til alle våre interessenter. Vi har tro på at en åpen bedriftskultur vil øke vår evne til å tenke alternativt og nytt, samt styrke interessentenes tillit til Akershus Energi.

Medarbeidere

I lang tid er det blitt arbeidet bevisst med arbeidsmiljøet i bedriften, og dagens ledelse har dette øverst på agendaen. Et av våre overordnede mål er å være en god arbeidsplass til enhver tid. Det fordrer at vi kjenner medarbeiderne våre godt. For å sikre at dialogen blir best mulig gjennomføres det blant annet to formaliserte samtaler årlig. I tillegg har vi gjennom vårt seniorprogram utviklet egne medarbeidersamtaler og rutiner for de som er eldre enn 58 år, slik at deres behov blir belyst og fanget opp. På den måten får vi våre ansatte til å stå lengre i jobb, og vi tar vare på verdifull kompetanse. Vi har årlige medarbeiderundersøkelser, større samlinger og informasjonsmøter. Basert på tilbakemeldinger forsøker vi å sette inn tiltak som kan styrke arbeidsmiljøet ytterligere. Tiltakene beskrives nærmere under avsnittet om sosiale forhold.

Eiere

Akershus Energi eies av Akershus fylkeskommune. Det betyr at fylkesutvalget er konsernets generalforsamling og selskapets øverste organ. Vi etterstreber løpende og god kommunikasjon med vår eier. To ganger i året avholdes det eiermøter mellom styret, selskapet og eier, for å sikre at eier er godt informert om virksomhetens utvikling gjennom året. På eiermøtene redegjøres det for selskapets resultater, nåværende virksomhet og planer. Det er veldig viktig for oss å forankre strategiske beslutninger hos vår eier, og vi arbeider hele tiden med å legge forholdene til rette for en ryddig og god selskapsledelse og eierstyring. Selskapet har en gjennomarbeidet plan for corporate governance. Dette mener vi er helt avgjørende for å sikre en god, langsiktig og bærekraftig verdiskaping.

Leverandører, kunder, samarbeidspartnere, långivere og myndigheter

Som offentlig eid virksomhet er Akershus Energi underlagt forsyningsforskriften. Det stiller krav til hvordan våre leverandører behandles, og vi har som grunnleggende prinsipp at så langt det er mulig skal det være konkurranse om våre anskaffelser. Dette administreres gjennom kvalifiseringsdatabasen Sellicha.

Våre anskaffelser spenner fra små og store tekniske kjøp som generatorer og turbiner til større entrepriser innenfor bygge- og anleggsvirksomhet. Den store spennvidden krever en bred innkjøpskompetanse som Akershus Energi i tiden fremover vil prioritere. For å sikre en god utvikling har Akershus Energi ansatt en egen innkjøpsansvarlig, og det er utarbeidet en innkjøpspolicy. Vi vil fortløpende evaluere og utvikle innkjøpspolicyen. Dette vil styrke dialogen med leverandørene og bidra til gode og ryddige anskaffelsesprosesser.

Akkurat som vi stiller krav om bærekraft til oss selv, stiller vi de samme kravene til våre leverandører. I tiden framover skal vi gjøre store innkjøp og vi vil sørge for god informasjon og tydelige retningslinjer til våre leverandører, også om kravene til HMS, miljø og etiske standarder.

Investeringer og rehabiliteringer finansieres med egenkapital og fremmedkapital på en optimal måte. Långivere og finansmarkedet for øvrig skal gis tilstrekkelig informasjon til å kunne vurdere verdier og risiko i selskapet. Som aktør i finansmarkedet og med børsnoterte obligasjonslån, arbeider vi i tråd med de krav som gjelder for børsnoterte selskaper og internasjonale regnskapsstandarder når det gjelder informasjon og kommunikasjon med tredjepart.

En viktig del av kommunikasjonen med disse aktørene foregår gjennom Akershus Energis hjemmeside, årsrapporter, presentasjoner med mer. Kontinuerlig forbedring av interne rutiner i selskapet skal stadig forbedre samspeillet, vilkår og betingelser mot disse aktørene.

Forbrukere

Akershus Energis hovedinntektskilde er salg av kraft gjennom Nord Pool. Dette innebærer at selskapet ikke har direkte kontakt med forbrukere av kraften. Med satsningen på fjernvarme har vi fått direkte kontakt med kundene, hovedsakelig kommuner, industriaktører og borettslag. Majoriteten av kommunikasjonen med forbrukerne går gjennom vår markedsavdeling. Det er viktig for oss at forbrukerne har tiltro til at vår levering av fjernvarme er pålitelig, og at den kommer fra fornybare kilder. Vi har gode rutiner for å håndtere eventuelle uforutsette hendelser og spørsmål fra forbrukerne.

Kommuner

Vi har løpende kontakt med lokale myndigheter og politikere for utveksling av informasjon som alle parter kan dra nytte av. Det er spesielt viktig med god kommunikasjon med kommunene i regionen knyttet til muligheter og utfordringer i deres energi- og miljøarbeid. Vi ser at vår fjernvarmesatsning blir innlemmet i de kommunale miljø- og energiplanene.

Erfaringer fra samarbeidet med Skedsmo kommune viser at det er et stort potensial for Akershus Energi i partnerskap med fylkeskommunen og vertskommuner til å løse klimautfordringene regionalt og lokalt.

Skoler

Årlig inviterer vi alle tiendeklassinger i fylket til skolebesøk på Rånåsfoss. Omtrent 7000 elever i Akershus har en opplevelsesrik dag i Energiforum, der hovedtemaet er energi og miljø. Energiforum er vårt informasjons- og dokumentasjonssenter, som de siste årene har blitt vesentlig rustet opp. Vi har fortløpende evaluering av opplegget og tilbakemeldingene fra lærere og elever er svært gode. Fremover vil vi videreutvikle skolebesøksordningen for å bidra til dypere forståelse for utfordringene rundt energi, klima og miljø. Barn og unge er fremtidig arbeidskraft, og vi tenker langsiktig også i forhold til rekruttering gjennom dette prosjektet.

Forsknings- og utdanningsinstitusjoner

Vi har et omfattende samarbeid med Høgskolen i Akershus. Dette omtales i sammenheng med Akershus EnergiPark litt senere i denne rapporten.

Vi gjennomfører årlige besøk til NTNU, der vi møter studenter og utveksler informasjon om prosjekter og aktuelle faglige spørsmål. Akershus Energi kommuniserer med relevante utdanningsinstitusjoner og forskningsmiljøer for å sikre tilgang til framtidig spisskompetanse. Dette er essensielt i forhold til å bli en ledende aktør innen produksjon av fornybar energi Norge.

Folk flest

Akershus Energi vil fortsette å arbeide med å øke kjennskapen til bedriften blant folk flest. Vårt mål er at innbyggerne i fylket skal få et eierskapsforhold til oss. Vi forvalter felles verdier i samfunnet, og folk må kunne stole på at vi gjør det på en god måte både i et kort- og langtidsperspektiv. Det er viktig for Akershus Energi at det blir gitt god informasjon til de parter som blir berørt av selskapets drift og utbyggingsprosjekter. For å sikre god kommunikasjonen med folk flest, vil vi søke å bli mer synlige i media ved aktivt mediearbeid, samt skape flere møteplasser der vi kan kommunisere direkte med hverandre.

Nasjonale myndigheter

Vi anstrenger oss for å samarbeide med Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). På grunn av vår geografiske plassering og gode resultater er Akershus Energi et naturlig sted å vise fram til gjester fra andre nasjoner, som ønsker å lære om norsk kraftproduksjon. Akershus Energi har vært vertskap for mange slik besøk, blant annet fra Afrika og Asia, og vi har utarbeidet et godt opplegg for dette.

Organisasjoner

Akershus Energi er aktive medlemmer av Energi Norge (tidligere Energibedriftenes Landsforening), KS Bedrift, Norsk Bioenergiforening (NoBio) og Norsk Fjernvarme. Vår direktør for forretningsutvikling, Per Arne Karlsen, er blant annet styreleder i NoBio. Gjennom disse interesseorganisasjonene engasjerer vi oss spesielt for å bedre rammebetingelsene for fjernvarme og bioenergi. Akershus Energi er en av de sentrale pådriverne i dette arbeidet.

Vår konsernsjef er styremedlem i Oreec (Oslo Renewable Energy and Environment Cluster), som er et regionalt cluster for fornybar energi, og han satt i en referansegruppe i Nerec (North European Renewable Energy Convention), som er en internasjonal konferanse om energi og miljø. Videre er Per Arne Karlsen representert i styret i Kunnskapsbyen Lillestrøm.

Vi inviterer lokale organisasjoner som Rotary- og Lionsklubber, bondelag osv. til å besøke oss og få en orientering om våre satsninger på energi og miljø.

Årlig deltar vi på konferanser lokalt, regionalt og nasjonalt der vi treffer mange av våre interessenter. Noen av disse konferansene er vi selv med på å arrangere, ofte i samarbeid med andre organisasjoner. Vi har for eksempel avholdt miljø- og energimøter sammen med Rotary på Romerike.

Våre vannkraftanlegg fører til at fiske- og friluftsliv i de aktuelle områdene blir berørt, og vi etterstreber en god dialog med den lokale befolkningen. Les mer om samarbeidet vi har med blant annet Arbeidernes Jeger- og fiskeforening (AJFF) i Halden under avsnittet Sosiale forhold.

Økonomi

Vårt hovedmål og en forutsetning for at Akershus Energi skal være en viktig verdiskaper både lokalt og regionalt, er at vi leverer gode resultater. Økonomi- og risikohåndtering er derfor avgjørende for virksomheten. Dernest er det viktig at vi forvalter midlene våre på en måte som ikke kun gir økonomisk avkastning, men som gir sosial og miljømessig vekst og utvikling.

Sikker økonomi- og risikostyring

I Akershus Energi har vi et mål om å være en spydspiss i bransjen på økonomi- og risikostyring av virksomheten og investeringer.

Akershus Energi har en aktiv forvaltningsstrategi for å sikre økonomien slik at våre eiere skal få et forventet utbytte. Vi har satt sammen en gruppe av fagpersoner som løpende vurderer bedriftens totale risiko og tar beslutninger om forhåndsalg av kraft og sikring av valuta. Prisen på spotmarkedet endrer seg fra dag til dag, men vi selger strømkontrakter framover i tid. Dermed reduserer vi risikoen for framtidige tap og sikrer en relativt jevn inntjening. Alt vi produserer av strøm selges gjennom Nord Pool, der kjøp og salg skjer i euro. Det betyr at vi må være aktive i valutamarkedet og at sikring av valuta er viktig. I tillegg har vi en låneportefølje som vi forvalter.

Risikohåndtering er en viktig del av vår finansielle virksomhet, og vi vil fortløpende fokusere på å optimalisere denne. Det krever at vi kjenner og skjønner markedet til fingerspissene, som igjen krever at vi rekrutterer og beholder folk med svært høy kompetanse inn i de relevante stillingene.

En forutsigbar utbyttepolitikk er også avgjørende i en fase med store investeringer. Det sikrer nødvendige rammebetingelser for videre drift og utvikling.

Investeringer i fjernvarme og vannkraft

Akershus Energi planlegger å investere en milliard kroner i bioenergi og fjernvarme de kommende årene. De planlagte fjernvarmeprosjektene er helt avhengig av økonomisk støtte fra Enova. Akershus Energi har som mål å skape en bedre selskapsmessig struktur for fjernvarmeproduksjon i Akershusregionen, gjennom en konsolidering av alle prosjektene inn i et stort varmeselskap. Dette vil sikre en mer effektiv og lønnsom drift.

Rehabilitering av eksisterende vannkraftverk samt nye prosjekter vil medføre investeringer for inntil en milliard i de neste ti årene fram til 2020.

Betydning for lokalsamfunnet

Som forvalter av samfunnets verdier har Akershus Energis aktiviteter en stor betydning for regionen. Bedriften gir viktige inntekter til fylkeskommunen og er en solid og trygg arbeidsgiver. Fjernvarmesatsningen gir flere arbeidsplasser både i byggeperioden og under drift. Med fjernvarmeutbyggingen følger også nye forretningsmuligheter og arbeidsplasser for skogeierne i regionen. Fyring med flis er grunnlast i vår fjernvarmeproduksjon, og vi vil trenge en jevn og økende tilførsel fra skogene i regionen. Vi arrangerer møter med bønder og skogeiere for å se på muligheten for å utvikle dette markedet. En forutsetning for at det skal fungere godt er at alle ledd oppnår gode økonomiske resultater. Dette vil vi arbeide videre med i 2010

Lønn, pensjoner og forsikringer

Akershus Energi har 80 ansatte. Vi betaler ut 48,4 mill kroner i året i lønn, og alle ansatte i Akershus Energi AS og datterselskaper omfattes av samme pensjonsordning, som er organisert gjennom Akershus fylkeskommunale pensjonskasse. Denne pensjonsordningen omfatter også ektefelle-, uføre- og barnpensjon. I tillegg er det etablert en ordning med avtalefestet pensjon (AFP). Den etablerte AFP-ordningen er en usikret ordning, som finansieres over drift. Aktuarberegnete pensjonskostnader i konsernet var 10,3 mill. kroner i 2009.

Alle ansatte i Akershus Energi har helseforsikring, som er et ledd i å holde sykefraværet nede. Ved å sikre de ansatte rask tilgang til nødvendig helsetjenester, ser vi at de ansatte restitueres raskere, og at viktig kompetanse kommer tilbake på jobb tidligere.

En del av vårt seniorprogram er at ansatte over 62 år kan tilbys fleksible løsninger når det gjelder lønn og arbeidstid. Hensikten er at de ansatte skal stå lenger i jobb, og at vi beholder nødvendig kompetanse.

Sponsorater

Verdiskapende samspill beskriver Akershus Energis sponsorstrategi. Vi har tro på at totalverdien på våre prosjekter økes ved godt samarbeid, dialog og samhandling. Derfor legger vi vekt på å støtte lokal kultur og idrett der vi bygger og drifter fjernvarmeanlegg og kraftstasjoner i fylket. På denne måten får lokalbefolkningen igjen for vår tilstedeværelse i form av flere fritidstilbud. Sponsingen skaper flere arenaer for relasjonsbygging med både eksisterende og nye kunder. Akershus Energi sponser ulike prosjekter med omkring en million kroner i året.

I 2009 sponset vi for eksempel Sørumsfestivalen, som er en årlig musikk- og kulturfestival. Tre kraftstasjoner og vårt hovedkontor ligger i Sørums kommune, og vi støtter gjerne opp om initiativer som bidrar til at kommunen blir et godt sted for folk å bo.

I samarbeid med Østfold Energi, E-CO Energi, Statnett og Statkraft støtter vi et prosjekt i Vietnam. Dette prosjektet utdanner fagfolk til vannkraftsektoren i landet. I den store sammenhengen er det

av betydning hva som skjer i verden når det gjelder utvikling av fornybar energi. Bygging og drifting av vannkraftverk er av avgjørende betydning for Vietnams økonomiske og sosiale utvikling.

Miljø

Produksjon og bruk av energi har tradisjonelt stått for en svært stor andel av skadelige klimagassutslipp. Derfor er energi og miljø et viktig satsningsområde for å redusere utslippene av klimagasser både globalt og nasjonalt. Fornybar energi står for omlag 50 prosent av energiforbruket i Norge. Det forventes at EUs krav om mer fornybar energi vil øke vår fornybarandel til mellom 60 og 70 prosent. Norge har høye ambisjoner for kutt i klimagassutslipp både i forhold til klimahandlingsplanen fra 2007 og forpliktelsene som ligger i Kyotoavtalen. Dette skal skje gjennom en kombinasjon av energieffektivisering og konvertering fra fossilt brensel til fornybar energi.

Et av våre hovedmål er å bidra til at Akershus fylkeskommune og vertskommunene når sine klimamål gjennom at vi reduserer utslippene av CO₂ med 120 000 tonn årlig. Vi vil nå dette målet på flere måter:

- 1) Bidra til teknologiutvikling innen energi, miljø og klima i nært samarbeid med utdannings- og forskningsmiljøer i regionen.
- 2) Investere i ny fornybar energi.
- 3) Fortsette vårt holdningskapende arbeid mot ungdomsskolene i fylket.

Fjernvarme og Akershus EnergiPark

Det aller viktigste prosjektet i vår satsning på ny fornybar energi er Akershus EnergiPark. Målet er å skape en av Europas mest moderne og framtidrettede fjernvarmeanlegg. Vannkraft og skog er to grunnleggende naturressurser i Norge, og begge er fornybare. Den største delen av vannkraften er utbygd, og nå tar vi i bruk skogen. Fjernvarmesentralen skal produsere varme av skogflis. Det finnes store ressurser i skogen i vår region, og tilveksten er dobbelt så stor som uttaket. Brenning av flis er CO₂-nøytralt. Utslippet av CO₂ ved brenning av flis blir det samme om flisa blir liggende på skogbunnen og råtne. Anlegget vil i tillegg benytte varmepumper fra kloakk samt biogass fra et avfallsdeponi som grunnlast. Vi planlegger også et storskala solfangeranlegg som sammen med varmepumper og gass fra avfallsdeponi vil kunne forsyne hele anlegget med varme i sommerhalvåret. På de kaldeste dagene om vinteren vil bioolje bli brukt som spisslast. I forbindelse med Akershus EnergiPark vil vi sammen med partnere, gjennom HyNor Lillestrøm, bygge og drive et hydrogenanlegg hvor en liten del av deponigassen vil bli reformert til hydrogen for transportformål.

Utslippene fra varmesentralen blir vandamp, CO₂, noe svevestøv, Nox og CO. Utslippene er minimale, og de vil bli kontinuerlig overvåket og til enhver tid være i henhold til reguleringer fastsatt av Klima- og forurensningsdirektoratet. Vi arbeider imidlertid med å utvikle systemene og forske på nye løsninger som innebærer enda lavere utslipp.

Energisentralen baserer seg på eksisterende teknologi for fjernvarme og vil gi 150 klimanøytrale gigawatttimer per år. Det tilsvarer varmebehovet til 7500 husstander og vil redusere CO₂-utslippene med 30 000 tonn per år.

Betydelige investeringer vil bli lagt ned i utviklingen av fjernvarme i årene framover, og vi er blant de ledende bedriftene på dette feltet. De siste to årene har det vært produksjon av varme knyttet til anleggene våre på Lillestrøm, Lørenskog og Årnes.

For mer informasjon om den nye energiparken oppfordrer vi leserne til å besøke våre hjemmesider www.akershusenergi.no.

Effektivisering av vannkraft

Vi arbeider også med å effektivisere eksisterende vannkraftanlegg. Det neste store prosjektet er en oppgradering av det eldste kraftverket på Rånåsfoss, Rånåsfoss I fra 1922. Den nye kraftstasjonen skal plasseres mellom maskinsalen i Rånåsfoss I og det gamle lukehuset. Her vil det bli installert nye turbiner som har større svelgeevne og høyere virkningsgrad enn de gamle maskinene. På den måten kan vi utnytte den ekstra vannføringen i Glomma, som har kommet som et resultat av klimaendringene. Oppgraderingen vil gi 60 GWh mer energi. Samtidig legger vi mye arbeid i å ta vare på den gamle arkitekturen, som er et av de best bevarte eksemplene på norske industribygg i nyklassisistisk stil.

Bevaring og tilrettelegging for bruk av naturområdene rundt anleggene

Det følger med konsesjonene at vi skal bevare naturen rundt anleggene våre og opprettholde ørretbestanden i Glomma. Utover det har vi valgt å anlegge parkområder ved kraftstasjonene på Rånåsfoss, til rekreasjonsbruk for innbyggerne i lokalmiljøet. Akershus Energi eier området fra Bingsfoss på Sørumsand og til Hammeren, som også er åpent og tilrettelagt for fri ferdsel.

Vi har tilrettelagt for fritt fiske i Glomma. Hvert år setter vi ut to tusen ørret av stedbunden rase i Glomma mellom Rånåsfoss og Bingsfoss. Enkelte steder er det lagt til rette for lokale fiskeforeninger. I Halden har fiskeforeningen (AJFF Halden) anlagt et smoltanlegg i vårt kraftstasjonsanlegg i Tista, som er elva mellom Tistedalen og Iddefjorden. Dette er AJFFs initiativ og prosjekt. I Skien pågår det tilsvarende prosjekter.

Utslipp

Selv om Akershus Energis kjernevirksomhet er produksjon av fornybar energi, så fokuserer vi på miljøet gjennom hele virksomhetens og produksjonens livssyklus. Vi tenker helhetlig for å bli en bærekraftig bedrift i alle ledd. Det betyr at vi vurderer prosesser, rutiner, produkter, materialer, avfallsmengder, eget energiforbruk både på anleggene, i administrasjonsbyggene og øvrig eiendomsmasse. Slik at kan vi redusere vår påvirkning på miljøet i størst mulig grad.

Gjennom vår vannkraftproduksjon påvirker vi ikke miljøet og naturen i særlig grad. Når det gjelder fjernvarme, benyttes lett fyringsolje eller propangass i varmeproduksjonen i kalde perioder, eller når fyringsanleggene er ute av drift. Dette er en midlertidig ordning. Det er en målsetting at bruken av flis, kornavrens eller varmepumper skal dekke 80 til 90 prosent av varmeproduksjonen. Varmeproduksjonen i Lørenskog foregår i oljefyrkjeler i borettslag og i midlertidige containerkjeler fyrt med olje, i påvente av ferdigstilling av varmesentral. I Skjetten drives et anlegg med propangass i påvente av tilkobling til hovednettet. I Eidsvoll og på Årnes brukes lett fyringsolje som spisslast, men målsettingen er at dette skal være bioolje, slik at hele vår fjernvarmeproduksjon blir fornybar. Utslipp fra fossile energikilder er dessverre uunngåelig i en overgangsperiode, før fjernvarmeanleggene står ferdig.

Utslippstabell

Med utbyggingen følger også en økning av utslipp, men utslippøkningen per produsert kwh reduseres. Se side 7 og 8 i Årsberetning 2009.

Avfall

Vi er opptatt av hele verdikjeden i vår produksjon. Det betyr at avfall også er en ressurs, som vi ønsker å benytte. Som nevnt tidligere i rapporten, vil vi bruke gass fra avfallsdeponi som grunnlast i Akershus EnergiPark. Ved kraftstasjonene blir betydelige mengder avfall samlet inn fra vassdragene,

som vi kildesorterer. Vi har kildesortering ved alle produksjonsenheter. Etter kildesortering, blir avfallet tatt hånd om av godkjente mottaksanlegg.

Alt datautstyr blir levert til Fair Recycling for gjenbruk og destruering. Fair Recycling er en returordning som drives av Fair, den eneste ideelle organisasjonen i Norge som arbeider med utbredelsen av IKT i utviklingsland. 70 prosent av utstyret som doneres gjennom ordningen blir oppgradert og tatt i bruk i skolesektoren i utviklingsland.

Miljøhell

Det er registrert et miljøhell i året som gikk, som medførte utslipp av ca. 3000 liter diesel. Dette ble tatt hånd om av firmaet TT-teknikk, og i dag er området fullstendig rehabilitert. Vi har effektive varslingsrutiner overfor myndigheter og gode beredskapsplaner for slike hendelser, som blant annet innebærer innkalling av fagpersonell/ekspertise for å rydde opp.

Sosiale forhold

Det er viktig for oss som bedrift og for vår bransje å øke tilgangen på kvalifisert arbeidskraft. De seneste årene har det vært begrenset tilgang på relevant kompetanse i arbeidsmarkedet, til tross for at arbeid med fornybar energi blir sett på som attraktivt. For at vi skal opprettholde vår visjon om å være et nyskapende senter for vannkraft, fjernvarme og annen miljøvennlig energi, må vi aktivt bidra for å øke rekrutteringen.

Rekrutteringstiltak

Vårt største prosjekt innen fornybar energi, Akershus EnergiPark, er samtidig vårt viktigste redskap i rekrutteringsarbeidet. Akershus EnergiPark er tilrettelagt for undervisning og forskning med et eget bygg i tilknytning til fjernvarmesentralen. Sentralen er klargjort for instrumenter og måleutstyr og vil bli et laboratorium blant annet for Høgskolen i Akershus (HIAK). Vi sponser et professorat ved høgskolen, og fra høsten 2011 vil HIAK tilby masterstudium i energi og miljø, der studier rundt forbrenning og bruk av forskjellige energikilder vil bli viktige aktiviteter. I tillegg til å sikre rekruttering av medarbeidere, så er optimalisering av varmeproduksjon og minimalisering av utslipp noe av det vi ønsker å oppnå gjennom samarbeidet med høgskolen og forskningsmiljøene.

Akershus Energi samarbeider med Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) og Sintef. Blant annet er vi en av de sentrale industripartnerene i et stort forskningsprosjekt, Cenbio, som ledes av UMB. Cenbio er et av 8 nasjonale FME prosjekter. Hensikten er å effektivisere og videreutvikle verdikjeden for bioenergi. Akershus EnergiPark inngår også i dette prosjektet. Vi bidrar også med midler til et professorat ved UMB.

I de senere årene har vi sendt et spesialnummer av bladet Energi til alle elever i tredje klasse i alle videregående skoler i Akershus. Dette bladet har utdanning innen energi og miljø som tema og har tilrettelagt stoff fra Akershus Energi sin virksomhet som en del av innholdet.

Vi arbeider også med å vekke interessen for energiproduksjon blant elever i grunnskolen. Hvert år inviterer vi alle tiendeklasser i fylket til en lærerik dag på Rånåsfoss. Undervisningen foregår i Energiforum, som er Akershus Energi sitt informasjons- og dokumentasjonssenter og på kraftstasjonene Rånåsfoss I og Rånåsfoss II.

Akershus Energi har siden 1987 drevet Energiforum. Fokus har vært holdningsskapende arbeid overfor skoleungdom med hensyn til energiproduksjon, energibruk og miljø. I disse 20 årene har både energibransjen og verden for øvrig forandret seg mye, og derfor har vi nå fått rustet opp Energiforum slik at det møter tidens krav.

Hovedfokuset for dagen er energi og miljø. Utstillingen har fokus på de globale klimautfordringene vi står overfor i vår tid. For å løse klimaproblemene og redusere den globale oppvarmingen, må vi finne løsninger for produksjon av energi. Dette lærer elevene om. Ved å bruke Akershus Energi sin historie, viser vi hvordan kraftbransjen har bidratt til store framskritt for samfunnsutviklingen i Norge, og hvordan vi nå tar del i arbeidet for å bedre miljøet.

Elevene har en todelt dag på Rånåsfoss. Den ene delen er en spennende rundtur på våre to kraftverk på Rånåsfoss. De viser den nye og gamle tiden innen kraftproduksjon i Norge. De nesten 90 år gamle maskinene i den gamle kraftstasjonen er fremdeles i drift. Det nye kraftverket som ligger på vestsiden av Glomma, er et moderne og effektivt kraftverk. Derfor gir rundturen på kraftverkene et innblikk i utviklingen av teknologi og samfunn.

Den andre delen av dagen er elevene inne i utstillingen i Energiforum. Vi har ingen klassisk klasseromsundervisning, men en interaktiv kunnskapskonkurranse som guider elevene gjennom utstillingen.

Dokumentasjonssenter

I tilslutning til vårt informasjonssenter, Energiforum, har vi bygd opp et dokumentasjonssenter som består av vårt historiske arkiv, historiske gjenstander, fotosamling, tegningsarkiv med mer. Dette står til fri benyttelse for master- og doktorgradsstudenter, forskere, journalister og andre interesserte. Senteret er ikke bemannet, men vi lager gjerne avtaler med interesserte som ønsker vår hjelp. Over hundre hyllementer med materiale er organisert, konservert og registrert i henhold til offentlig standard og regelverk. Dette er en unik dokumentasjon av Akershus Energi sin historie. Bredden i materialet er stor. Her finnes alt fra lønningbøker, regnskap til kuriositeter som skildrer tiden og det sosiale liv.

Trivsel og lavt sykefravær

Vi i Akershus Energi har tro på at felles erfaringer, også utenom jobb, styrker samholdet og arbeidsmiljøet. I 2009 gjennomførte vi kampanjen "Energitråkket," der vi la til rette for og oppfordret til mer fysisk aktivitet. Kampanjen medførte at 19 av våre 73 ansatte syklet Birkebeinerrittet. Så og si alle deltok på en eller annen måte i kampanjen. Fortsatt arrangerer vi spinning og styrketrening fast flere ganger i uken, og vi har et skytterlag og et innebandylag.

Sykefraværet i hele konsernet ligger på 2,5 prosent. Fokuset vårt på å styrke relasjonene mellom alle ansatte og mellom ansatte og ledelsen er slik vi ser det, en hovedårsak til det lave sykefraværet. Dette skaper trivsel og trygghet i arbeidssituasjonen. Vi er i en bransje der faren for arbeidsulykker er til stede og vi har innført nulltoleranse for skader i konsernet. Vi har solide rutiner for kontroll av arbeidsutstyr og fysiske arbeidsforhold. Vi har årlig HMS-uke med foredrag og opplæring for alle ansatte. I tillegg har vi et omfattende program for å tilrettelegge ved sykdom og skader.

Vi praktiserer likestilling mellom menn og kvinner, men har ikke satt i verk noen spesielle tiltak det siste året. Vi har en utfordring både i forhold til å få kvinner interessert i relevante fag innen energisektoren og direkte rekruttering til konsernet. En balansert kjønnsfordeling er en berikelse for arbeidsmiljøet. Den største utfordringen er knyttet til at det ikke utdannes nok kvinner med den fagkompetansen Akershus Energi trenger. Kvinneandelen er ca 26 prosent ved utgangen av 2009. Per i dag har vi ingen med minoritetsbakgrunn blant de ansatte.

Det settes i verk tiltak basert på tilbakemeldinger vi får fra våre medarbeidere. Vi gjennomfører årlige en medarbeiderundersøkelse og bruker den til å gjennomføre tiltak. I 2009 har vi arbeidet

med å gi hverandre bedre tilbakemeldinger. Vi har et omfattende lederutviklingsprogram med fokus på personalhåndtering.

Vi har et lønssystem hvor hver enkelts evne og vilje til å dele kunnskap og ha omsorg for sine kolleger er en del av grunnlaget for lønnsfastsettelsen.

Vi skal imidlertid ikke hvile på våre laurbær. Å sikre et godt arbeidsmiljø er en kontinuerlig prosess. Derfor satser vi videre på HMS og forbedring av arbeidsmiljøet med uforminsket styrke. Et godt arbeidsmiljø er også viktig for å fremstå som attraktiv arbeidsplass, slik at vi beholder god kompetanse og tiltrekker oss nye flinke medarbeidere.

Etiske retningslinjer

I 2008 etablerte Akershus Energi en ny policy for god virksomhetsstyring. De senere år har en rekke hendelser både nasjonalt og internasjonalt bidratt til å rette søkelyset på god "corporate governance" eller god eierstyring og selskapsledelse. Dette har skjerpet behovet for at selskapenes beslutningsprosesser er transparente, at aksjonærene likebehandles (i Akershus Energi konsernet er det i dag andre aksjonærer i Bio Varme Akershus AS (60 % eid av Akershus Energi)), og at det bygges tillit mellom eier, styre og daglig leder til at de store verdiene i energiselskapet forvaltes på best mulig måte.

God eierstyring og selskapsledelse i Akershus Energi skal bidra til varig verdiskaping for eierne, økt tillit til selskapet gjennom en åpen bedriftskultur og et godt omdømme.

Et verktøy vi bruker for god virksomhetsstyring er etiske retningslinjer, basert på en del felles verdier som vi ønsker å ta vare på. De siste årene har konsernets etiske retningslinjer blitt videreutviklet og foreligger i et eget hefte "Etikk i Akershus Energi", som alle de ansatte har fått utdelt. I heftet beskrives verdier, holdninger og kjøreregler som skal være med på å danne grunnlaget for alle valgene medarbeiderne må ta i det daglige arbeidet i bedriften. Dette skal være med å styrke et allerede positivt arbeidsmiljø gjennom bevisstgjøring og stimulering til åpenhet, dialog og diskusjon om hva som er rett og galt. Grunnverdiene i vår etikk er basert på nøkkelordene *lederskap, sikkerhet, lojalitet, ansvar, kvalitet og nøkternhet*

Universell utforming

I Akershus EnergiPark og i administrasjonsbygget på Rånåsfoss er det tilrettelagt etter retningslinjer for universell utforming.

Badeanlegget på Rånåsfoss

Bader ́n er et utendørs badeanlegg med toalett, dusjer, vannrensing med mer. Det er lokalisert like ved hovedkontoret til Akershus Energi på Rånåsfoss. Siden 1961 har Akershus Energi gitt dette tilbudet til lokalbefolkningen. Sammen med frivillig innsats fra Rånåsfoss Vel, og noe støtte fra Sørums og Nes kommuner bidrar billettinntektene til at vi kan opprettholde badetilbudet.

Akershus Energi AS

Pausvegen 6
1927 Rånåsfoss

Telefon: +47 63 82 33 00

www.akershusenergi.no

